

Augstākajā izglītībā studējošo kompetenču novērtējums un to attīstības dinamika studiju periodā

ESF projekta Nr. 8.3.6.2. “Izglītības kvalitātes monitoringa sistēmas
izveide un īstenošana” ietvaros

Projekta līguma numurs: 8.3.6.2/17/I/001 (23-12.3e/19/103)

AUGSTĀKAJĀ IZGLĪTĪBĀ STUDĒJOŠO CAURVIJU KOMPETENČU NOVĒRTĒŠANAS INSTRUMENTA (CKNI) LIETOŠANAS ROKASGRĀMATA

Rokasgrāmata ir tapusi ESF projekta Nr.8.3.6.2. "Izglītības kvalitātes monitoringa sistēmas izveide un īstenošana" darbības Nr.3.2. LU pētījuma "Augstākajā izglītībā studējošo kompetenču novērtējums un to attīstības dinamika studiju periodā" pirmās kārtas ietvaros (8.3.6.2/17/I/001 (23-12.3e/19/103)). Rokasgrāmatā aprakstīts izveidotā studējošo caurviju kompetenču novērtēšanas instrumenta (CKNI) saturs, struktūra, administrēšanas vadlīnijas, datu apstrādes un rezultātu apkopošanas vadlīnijas, rezultātu analīzes, to interpretācijas un izmantošanas iespējas, sniegts CKNI izstrādes, aprobācijas un validizācijas raksturojums, kā arī analizēti CKNI ierobežojumi un kļūdu novērtējums, sniegtas rekomendācijas turpmākai CKNI izmantošanai.

Rokasgrāmatas autori: Anika Miltuze, Ģirts Dimdiņš, Alise Oļesika, Anda Āboliņa, Gatis Lāma, Dace Medne, Zanda Rubene, Agnese Slišāne

Literārā redaktore: Baiba Kaļķe

Dizains: Maija Demitere

Atsaucoties uz šo publikāciju, lūdzu lietotiet: Miltuze, A., Dimdiņš, Ģ., Oļesika, A., Āboliņa, A., Lāma, G., Medne, D., Rubene, Z., Slišāne, A. (2021). *Augstākajā izglītībā studējošo caurviju kompetenču novērtēšanas instrumenta (CKNI) lietošanas rokasgrāmata*. Latvijas Universitāte, Rīga.

© LR Izglītības un zinātnes ministrija, 2021

© Anika Miltuze, Ģirts Dimdiņš, Alise Oļesika, Anda Āboliņa, Gatis Lāma, Dace Medne, Zanda Rubene, Agnese Slišāne, 2021

© Latvijas Universitāte, 2021

ISBN 978-9934-9052-1-6

Saturs

Ievads	4
1. CKNI struktūra, saturs, raksturojums un izmantošanas iespējas	8
1.1. CKNI struktūra	8
1.1.1. DIGITĀLĀS CAURVIJU KOMPETENCES STRUKTŪRA	8
1.1.2. GLOBĀLĀS CAURVIJU KOMPETENCES STRUKTŪRA	11
1.1.3. INOVĀCIJAS CAURVIJU KOMPETENCES STRUKTŪRA	14
1.1.4. PILSONISKĀS CAURVIJU KOMPETENCES STRUKTŪRA	16
1.1.5. PĒTNIECĪBAS CAURVIJU KOMPETENCES STRUKTŪRA	18
1.1.6. UZŅĒMĒJSPĒJAS CAURVIJU KOMPETENCES STRUKTŪRA	20
1.2. CKNI raksturojums	22
1.3. CKNI administrēšanas vadlīnijas	24
1.4. CKNI datu apstrāde un rezultātu apkopošana	26
1.5. CKNI rezultātu analīze, to interpretācijas un izmantošanas iespējas	26
2. CKNI izstrādes, aprobācijas un validizācijas raksturojums	29
2.1. Sagatavošanās posms	30
2.2. Instrumenta izveides posms	30
2.3. Instrumenta pārbaudes un precizēšanas posms	31
2.4. Pamatdatu ievākšanas posms	31
2.5. Datu sākotnējās analīzes un precizēšanas posms	33
2.6. Datu otrreizējās analīzes un instrumenta validizācijas posms	37
3. CKNI ierobežojumi un kļūdu novērtējums	38
4. Rekomendācijas CKNI tālākai izmantošanai un pilnveidošanai	40
Izmantotās literatūras saraksts	43
Pielikumi	46

Ievads

Eiropas izglītības politika un sabiedrība ir mainījusi virzienu, par galveno izglītības mērķi nosakot nodarbinātību, īpašu uzmanību pievēršot mūžizglītībai un caurviju kompetencēm, kas ir vitāli nozīmīgas 21. gadsimta zināšanu sabiedrībā, jo tās ir nepieciešamas iedzīvotājiem, lai viņi būtu veiksmīgi un konkurētspējīgi globālajā darba tirgū un spētu dot ieguldījumu sabiedrībā (Rocha, 2012; Neubert et al., 2015; Larraz et al., 2017; Care, Luo, 2016; Ananiadou, Claro, 2009).

Caurviju kompetences ir cieši saistītas ar zināšanām, vērtībām, attieksmēm, prasmēm, tās raksturo tādas īpašības kā atbildība un autonomija, personīgā un profesionālā attīstība, kā arī sociālā mijiedarbība. Visas iepriekšminētās kvalitātes padara tās par integrējamām, pārnesamām, savstarpēji saistītām un nomērāmām, jo tām ir starpdisciplinārs raksturs – tās ir daudzfunkcionālas un izmantojamas dažādās disciplīnās, situācijās, kontekstos un dažādu uzdevumu veikšanā (Economou, 2016; Pārvi et al., 2014; Florea, 2014; Babiloni et al., 2017).

Standartos un vadlīnijās kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā caurviju kompetences tiek raksturotas, izmantojot jēdzienu "pārnesamās prasmes", kas tiek izprastas kā prasmes, kuras tiek iegūtas vienā situācijā vai jomā un kuras var izmantot citās situācijās un jomās, nodarbošanās veidos, piemēram, tādas ir komunikācijas prasmes, paškontroles prasmes, problēmu risināšanas prasmes (ESG, 2015; AIC, 2016).

Caurviju kompetences ir katra indivīda personīgās attīstības "stūrakmens" un ir nozīmīgas jebkuru zināšanu un prasmju izmantošanā, tādēļ arī daudzas starptautiskas organizācijas, valstu valdības, izglītības sektora pārstāvji un darba devēji atzīst pilsoņu, darba ņēmēju, studējošo un skolēnu caurviju kompetenču pilnveidi par vienu no sabiedrības prioritātēm (Whittermore, 2018).

Eiropas Sociālo tiesību pīlārā (The European Pillar of Social Rights, 2017) tiek uzsvērts, ka kompetenču attīstības veicināšana ir viens no Eiropas izglītības telpas mērķiem, kas ļautu pilnībā izmantot izglītības un kultūras potenciālu, kas veicinātu sociālo taisnīgumu un aktīvu pilsonību, rosinātu Eiropas identitātes izzināšanu visā tās dažādībā. Tiek akcentēts cilvēkiem nepieciešamo atbilstīgo kompetenču kopums, lai uzturētu pašreizējo dzīves līmeni, atbalstītu augstu nodarbinātības līmeni un veicinātu sociālo saliedētību, ņemot vērā mainīgo sabiedrību un darba tirgus prasības (Eiropas sociālo tiesību pīlārs, 2017).

Caurviju kompetences ir svarīgas gan indivīda kvalitatīvai ikdienas dzīvei, gan profesionālajā darbībā, jo tās palīdz risināt konkrētos šim gadsimtam specifiskos izaicinājumus, kas ir saistīti ar tehnoloģiju attīstību un darba tirgus prasībām. Caurviju kompetences ir tik plašas, ka tās var izmantot ne tikai izglītībā, bet arī dažādās profesionālās situācijās un uzdevumos, tādēļ ir svarīgi tās pilnveidot mācību jomā, lai tās jau būtu atbilstīgā līmenī, pirms studējošie pierāda sevi darba tirgū, tāpēc caurviju kompetences ir būtiska sastāvdaļa visos izglītības līmeņos – īpaši augstākajā izglītībā, jo tieši šajā izglītības līmenī būtu jāpievērš uzmanība tam, lai absolventu iegūtās prasmes ir noderīgas un aktuālas un viņiem būtu būtu sevis pilnveidošanas un izaugsmes iespējas, kas veicinās to sociālo iekļaušanos, aktīvu pilsoniskumu un nodarbinātību (Eiropas komisija, 2016; Larraz et al., 2017; Direito et al., 2014; Sá, Serpa, 2018).

Studējošo kompetenču novērtēšana ir izšķiroša nozaru izglītībā, lai noskaidrotu, cik lielā mērā augstākās izglītības institūcijas nodrošina speciālistu sagatavošanu atbilstīgi darba tirgus prasībām – kā studējošie ar savu sniegumu var apliecināt zināšanas, prasmes un attieksmes.

Politikas veidošanas dokumentos arvien vairāk tiek uzsvērts, ka augstākajai izglītībai jākļūst atvērtākai un iekļaujošākai, atzīstot citur iegūtos mācīšanās rezultātus, kas prasa izstrādāt arī drošticamus vērtēšanas instrumentus. Tādēļ ir uzsāktas vairākas starptautiskas iniciatīvas, kuru mērķis ir izstrādāt instrumentāriju kompetenču attīstības novērtēšanai. 2008.gadā OECD (*Organisation for Economic Cooperation and Development*) iniciēja projektu AHELO (*Assessment of Learning Outcomes in Higher Education*) studiju rezultātu novērtēšanai augstākajā izglītībā. Ar Eiropas Komisijas atbalstu Tuning CALOHEE (*Comparing Achievements of Learning Outcomes in Higher Education in Europe*) projekta "Mācīšanās rezultātu mērīšana un salīdzināšana augstākajā izglītībā Eiropā" (*Measuring and Comparing Achievements of Learning Outcomes in Higher Education in Europe*) ietvaros ir izstrādātas kompetenču matricas sešās studiju programmās. 2016.gadā Izglītības atbalsta padome (*The Council for Aid to Education* (CAE)) sadarbībā ar OECD iniciēja jaunu pētījumu kompetenču novērtēšanai un rezultātu salīdzināšanai starp dalībvalstīm (OECD, 2015; Wagenaar, 2018). Visas šīs iniciatīvas liecina par to, ka caurviju kompetenču attīstības veicināšana un to mērīšana ir nozīmīgs un metodoloģiski risināms jautājums. Tādēļ metodoloģijas izstrāde caurviju kompetenču novērtēšanai ir

nepieciešama, jo pieejamie instrumenti un dati nenodrošina instrumentāriju, lai novērtētu augstākās izglītības līmeņu ietekmi uz studējošo kompetenču attīstības līmeni studiju laikā.

Apzinot labās prakses piemērus un pētījumus, var secināt, ka pastāv daudzi un dažādi kompetences novērtēšanas veidi un metodes – novērošana darbībā, simulācija, modelēšana, naratīvās metodes, testi, viktorīnas, domu un/vai konceptuālās kartes, portfolio (darbu mapes), intervijas, pārrunas, fokusgrupu diskusijas –, tomēr samērā izplatītas ir pašnovērtējuma skalas un aptaujas anketas (Darling-Hammond et al., 2013; McConlogue, 2020). Aptaujas anketas kā kompetenču pašnovērtējuma rīks veicina studējošo izpratni par studiju saturu, sasniedzamajiem rezultātiem un profesionālo darbību. Pašnovērtējums un savstarpējais novērtējums ir būtiski vērtēšanas elementi un caurviju kompetenču attīstības veicināšanas komponenti studentcentrētā studiju procesā, un šo kompetenču pilnveidošanā ir nepieciešama arī to konceptualizācija: skaidra to definīcija, precīza izpratne par to, ko ir nepieciešams mācīt, par to, kā mācīt, un skaidri definēti studiju rezultāti un kompetenču attīstības līmeņu indikatori (Wagenaar, 2020).

Lai noskaidrotu studējošo sniegumu Latvijas Viedās specializācijas stratēģijas (turpmāk tekstā – RIS3) mērķu sasniegšanai nepieciešamās pētniecības, inovācijas, uzņēmējspējas, digitālās un globālās, kā arī pilsoniskās kompetences attīstības dinamiku un to ietekmējošos faktorus, izvērtētu Latvijas augstākās izglītības institūciju izglītības piedāvājuma kvalitāti un izglītības kvalitātes monitoringa sistēmas pilnveidošanu, 2019. gada nogalē Izglītības un zinātnes ministrija (IZM) un Latvijas Universitāte (LU) parakstīja sadarbības līgumu par ESF projekta Nr.8.3.6.2. darbības Nr.3.2. īstenošanu, un 2020. gada janvārī LU ir uzsākta pētījuma "Augstākajā izglītībā studējošo kompetenču novērtējums un to attīstības dinamika studiju periodā" pirmās kārtas īstenošana, kas tiek realizēta ESF projekta Nr. 8.3.6.2. "Izglītības kvalitātes monitoringa sistēmas izveide un īstenošana" ietvaros (8.3.6.2/17/I/001 (23-12.3e/19/103)).

Projekta 1. kārtā veikta zinātniskās literatūras un labās prakses piemēru analīze par augstākās izglītības ietekmi uz cilvēkkapitāla attīstību; noskaidrota galveno faktoru ietekme uz studējošo kompetenču attīstību; definēts studiju rezultātu (*learning outcomes*) teorētiskais ietvars; izstrādātas pētniecības, inovācijas, uzņēmējspējas, digitālās un globālās, kā arī pilsoniskās kompetences definīcijas un kompetenču novērtēšanas metodika (matricas), tai skaitā sagatavotas kompetenču kartes (kopā 8), un to attīstības dinamikas novērtēšanas kvalitatīvie un kvantitatīvie

rādītāji (indikator) Latvijas RIS3 jomas ietvaros, kā arī radošo industriju, sabiedrības pārvaldības (valsts pārvaldes) un izglītības jomās.

Balstoties iepriekš minētajos pētījumos un pieredzē, ir izstrādāts caurviju kompetenču novērtēšanas instruments (CKNI), kura raksturojums un lietošanas vadlīnijas ir atspoguļotas šajā izdevumā. Izveidotā metodoloģija nodrošinās augstākās izglītības kvalitātes noteiktu aspektu mērīšanu ar regularitāti ilgtermiņā, lai konstatētās izmaiņas studējošo sniegunā iniciētu jaunus rīcībpolitikas pasākumus un institucionālā līmenī sniegtu metodoloģisku atbalstu docētājiem studiju rezultātu formulēšanā (Izglītības un zinātnes ministrija, 2020; Augstākās izglītības kvalitātes monitoringa sistēmas koncepcija, 2017).

1. CKNI struktūra, saturs, raksturojums un izmantošanas iespējas

1.1. CKNI struktūra

CKNI ļauj mērīt kompetenci sešās caurviju (digitālajā, globālajā, inovācijas, pilsoniskajā, pētnieciskajā, uzņēmējspējas) kompetencēs, tajās ietilpstošajās 25 apakškompetencēs un 86 dimensijās.

1.1.1. DIGITĀLĀS CAURVIJU KOMPETENCES STRUKTŪRA

Digitālā caurviju kompetence raksturo studējošā uzvedību, izmantojot informācijas un komunikācijas tehnoloģijas un digitālos medijus, lai efektīvi komunicētu, pārvaldītu informāciju, sadarbotos, radītu un izplatītu zināšanas profesionālajā un/vai studiju darbībā.

Digitālā caurviju kompetence ietver 5 apakškompetences un 19 dimensijas.

Apakškompetence: INFORMĀCIJAS PRATĪBA UN DATPRATĪBA

Raksturo studējošā spēju iegūt, atlasīt, izvērtēt, kategorizēt, uzglabāt, pārveidot, atjaunot un atgūt informāciju dažādos formātos, izmantojot palīgprogrammas uzdevumu veikšanai.

<i>Dimensijas nosaukums</i>	<i>Dimensijas raksturojums</i>
Informācijas un digitālā satura pārlūkošana un meklēšana, datu filtrēšana	Raksturo studējošā spēju meklēt informāciju, izmantojot meklētājprogrammas un detalizētas meklēšanas stratēģijas, kā arī atslēgvārdus, filtrus un tagus, lai atrastu ne vien drošticamus un vispārīgus, bet arī konkrētas formas materiālus. Prasme raksturo arī indivīda spēju izmantot tīmekļa plūsmas, lai saņemtu atjauninātu interesējošo saturu, kā arī spēju risināt problēmas un sekot līdzi jaunumiem informācijas meklēšanas, glabāšanas un atgūšanas jomā.
Datu, informācijas un digitālā satura novērtēšana	Raksturo studējošā spēju kritiski izvērtēt informāciju un salīdzināt avotus, izmantojot dažādus kritērijus.
Datu, informācijas un digitālā satura pārvaldība	Raksturo studējošā spēju identificēt, organizēt un noteikt, kā un kur digitālā vidē iegūt datus, informāciju un saturu, saglabāt, uzglabāt un atgūt failus vai saturu strukturētā vidē, klasificēt informāciju metodiskā veidā, veidot rezerves kopijas un saglabāt iegūto informāciju dažādos formātos, kā arī izmantot informācijas

	glabāšanas tiešsaistē (mākoņa) un dokumentu pārvaldīšanas sistēmu pakalpojumus.
--	---

Apakškompetence: KOMUNIKĀCIJA UN SADARBĪBA

Raksturo studējošā spēju radīt savu digitālo identitāti un uzturēt komunikāciju tiešsaistē, daloties ar informāciju un sadarbojoties ar citiem, izmantojot tam paredzētās digitālās tehnoloģijas.

<i>Dimensijas nosaukums</i>	<i>Dimensijas raksturojums</i>
Mijiedarbība (<i>interaction</i>), izmantojot digitālās tehnoloģijas	Raksturo studējošā spēju sazināties ar citiem, izmantojot IP balss pārraidi, e-pastu vai tērēšanu, nodot zināšanas vai dalīties ar tām internetā, izmantojot sociālās tīklošanās rīkus vai tiešsaistes kopienas, kā arī sistemātiski izmantot plašu saziņas rīku spektru un to funkcijas.
Dalīšanās (<i>sharing</i>), izmantojot digitālās tehnoloģijas	Raksturo studējošā spēju koplietot informāciju, izmantojot vienkāršus kopīgošanas rīkus, izmantot sadarbības rīkus un strādāt ar informāciju, ar ko dalījies kāds cits, kā arī izmantot sarežģītākas koplietošanas funkcijas.
Sadarbība, izmantojot digitālās tehnoloģijas	Raksturo studējošā spēju izmantot tiešsaistes sadarbības rīkus un to papildu funkcijas, kā arī radīt, pārvaldīt un organizēt sadarbību, izmantojot specializētos sadarbības rīkus.
Tīkla etiķete (<i>netiquette</i>)	Raksturo studējošā spēju tiešsaistes komunikācijā ievērot tīkla etiķeti (netiķeti) – vispārpieņemtus tiešsaistes saziņas noteikumus, ņemot vērā auditorijas specifiku.
Digitālās identitātes pārvaldība	Raksturo studējošā spēju izmantot digitālos atribūtus un instrumentus, lai radītu un uzturētu digitālo identitāti, vienlaikus pasargājot savu reputāciju tiešsaistē.

Apakškompetence: DIGITĀLĀ SATURA VEIDOŠANA

Raksturo studējošā spēju izstrādāt, integrēt un pilnveidot digitālo saturu, kā arī korekti atsaukties uz digitālā satura pirmavotu un ievērot autortiesības.

<i>Dimensijas nosaukums</i>	<i>Dimensijas raksturojums</i>
Digitālā satura izstrāde	Raksturo studējošā spēju radīt, veidot un pārveidot digitālo saturu dažādos formātos, izmantojot digitālos rīkus, platformas un veidnes.
Digitālā satura integrēšana un atkārtota pilnveidošana	Raksturo studējošā spēju rediģēt jau izveidotu saturu, izmantojot dažādu rīku pamata un papildfunkcijas.
Autortiesības un licences	Raksturo studējošā spēju veidot atsauces uz digitālā satura pirmavotu, kā arī ievērot autortiesību un licenču ierobežojumus.
Programmēšana	Raksturo studējošā spēju izmantot un pārveidot funkcijas un iestatījumus programmatūrai un lietojumprogrammām, izmantojot komandrindu saskarnes, gatavas programmas kodus vai programmēšanas valodas.

Apakškompetence: DROŠĪBA

Raksturo studējošā spēju rūpēties par sava privātuma saglabāšanu digitālajā vidē, izpratni par ierīču, vides un veselības aspektiem digitālo tehnoloģiju lietošanā.

<i>Dimensijas nosaukums</i>	<i>Dimensijas raksturojums</i>
Ierīču aizsardzība	Raksturo studējošā spēju izprast ierīču aizsardzības principus, kā arī veikt nepieciešamos preventīvos pasākumus savu ierīču aizsardzībai, kā, piemēram, izvairīties veikt augsta riska digitālās darbības, instalēt aizsardzības programmatūru, lietot drošas un sarežģītas paroles, pārbaudīt drošības konfigurāciju savām ierīcēm, kā arī atjaunot ierīces darbu datorvīrusa inficēšanās gadījumā.
Personas datu un privātuma aizsardzība	Raksturo studējošā spēju identificēt neuzticamu informāciju internetā, veikt drošības pasākumus privātas informācijas pasargāšanai, sistemātiski veidot savu digitālo identitāti, kā arī izmantot digitālos risinājumus personas datu un citas sensitīvas informācijas slēpšanai.
Veselības un labklājības aizsardzība	Raksturo studējošā spēju izprast digitālo tehnoloģiju lietošanas negatīvo ietekmi, kā arī spēju sevi disciplinēt un ierobežot, izvairīties no pārmērīgas digitālo tehnoloģiju lietošanas un saskaņojot to ar citām darba un dzīves aktivitātēm.

Vides aizsardzība	Raksturo studējošā spēju sistemātiski rīkoties, lai maksimizētu tehnoloģiju pozitīvo un minimizētu negatīvo ietekmi uz apkārtējo vidi, kā arī, izvēloties digitālās tehnoloģijas, ņemt vērā to ietekmes uz vidi plašāko kontekstu.
-------------------	--

Apakškompetence: **PROBLĒMU RISINĀŠANA**

Raksturo studējošā spēju diagnosticēt un risināt tehniskas problēmas, kas saistītas ar digitālo tehnoloģiju lietošanu, kā arī izvērtēt savas digitālās prasmes, to vājās puses un potenciālu nākotnē un tās pilnveidot.

<i>Dimensijas nosaukums</i>	<i>Dimensijas raksturojums</i>
Tehnisku problēmu risināšana	Raksturo studējošā spēju risināt tehniskas problēmas, kas saistītas ar digitālām tehnoloģijām, un palīdzēt citiem to novēršanā.
Vajadzību noteikšana un tehnoloģiskie risinājumi	Raksturo studējošā izpratni par digitālo rīku, ierīču, lietojumprogrammu, programmatūru un pakalpojumu atšķirībām un iespējām, kā arī spēju izvēlēties konkrētu risinājumu atbilstīgi specifiskām vajadzībām.
Digitālo prasmju trūkumu konstatēšana	Raksturo studējošā spēju pilnveidot savas digitālās prasmes, apzināties savas kompetences nepilnības un izvērtēt potenciālo digitālo prasmju pieprasījumu nākotnē.

1.1.2. GLOBĀLĀS CAURVIJU KOMPETENCES STRUKTŪRA

Globālā kompetence raksturo studējošā prasmi izvērtēt vietējos, globālos un starpkultūru jautājumus, izprast un novērtēt atšķirīgas perspektīvas un pasaules uzskatus, iesaistīties atklātā un efektīvā mijiedarbībā ar cilvēkiem no dažādām kultūrām, kā arī darboties kolektīvās labklājības labā, veicinot ilgtspējīgu attīstību. Globālo kompetenci raksturo spēja, novērtējot daudzveidīgas perspektīvas un pasaules uzskatus, pieņemt lēmumus globālā vidē, iesaistoties mijiedarbībā ar dažādu kultūru pārstāvjiem.

Globālā caurviņu kompetence ietver 4 apakškompetences un 12 dimensijas.

Apakškompetence: INFORMĀCIJAS PĀRVALDĪBA

Raksturo studējošā izpratni par informācijas meklēšanu, satura izvērtēšanu un pārvaldību par lokāla un globāla mēroga jautājumiem.

<i>Dimensijas nosaukums</i>	<i>Dimensijas raksturojums</i>
Informācijas meklēšana	Raksturo studējošā prasmi kritiski izvērtēt daudzveidīgu avotu ietekmi uz mūsdienās aktuālu jautājumu risinājumu, kā arī atrast daudzveidīgus lokāla un globāla mēroga avotus, kas palīdz padziļināti izprast problēmu.
Informācijas satura izvērtēšana un pārvaldība	Raksturo studējošā prasmi formulēt argumentētu viedokli par situācijām, jautājumiem, kultūras, sociālo, ekonomisko, ģeogrāfisko un vēsturisko ietekmi.

Apakškompetence: DAUDZVEIDĪBAS APZINĀŠANĀS LOKĀLAJĀ UN GLOBĀLAJĀ KOPIENĀ

Raksturo studējošā izpratni par lokālajā un globālajā kopienā pārstāvēto kultūru daudzveidību, tradīcijām un simboliem, kā arī kultūru daudzveidības un globalizācijas procesu ietekmes apzināšanos uz lokālām un globālām norisēm un sociālo mijiedarbību.

<i>Dimensijas nosaukums</i>	<i>Dimensijas raksturojums</i>
Atšķirīgu pasaules uzskatu apzināšanās un izpratne	Raksturo studējošā prasmi saskatīt kopsakarības starp dažādām perspektīvām un izpratni par to, ka katra dalībnieka pasaules uzskatu ietekmē viņa kultūras konteksts un pieredze, kā arī spēja formulēt argumentētu viedokli par daudzveidības izpausmēm sabiedrībā.
Sadarbība lokālā un starptautiskā līmenī	Raksturo studējošā piedalīšanos stratēģiskās partnerības un rīcībpolitikas veidošanā starp organizācijām, kopienām un valsts pārvaldes iestādēm.
Dažādības politikas pārvaldība	Raksturo studējošā prasmi izstrādāt un īstenot efektīvas līderības stratēģijas dažādības veicināšanai vietēja un globāla mēroga pasākumos un aktivitātēs.
Radikalizācijas (naida, vardarbības sludināšana, apdraudējums cilvēktiesībām un aicinājums uz sabiedrības šķelšanos)	Raksturo studējošā prasmi kritiski izvērtējot, atpazīt radikalizācijas draudus pēc slēptām, iepriekš nedefinētām pazīmēm (piemēram, ekstrēmisku ideju racionāla attaisnošana).

draudu atpazīšana	pazīmju	
----------------------	---------	--

Apakškompetence: STARPKULTŪRU KOMUNIKĀCIJA UN SADARBĪBA

Raksturo studējošā prasmi iesaistīties cieņpilnā diskusijā par dažādiem pretrunīgiem sabiedriskiem, politiskiem un vēstures jautājumiem un uzņemties atbildību par savu rīcību un runu starpkultūru komunikācijā, un uzņemties līdzatbildību par kopīgo grupas sadarbību.

<i>Dimensijas nosaukums</i>	<i>Dimensijas raksturojums</i>
Komunikācija daudzkultūru vidē	Raksturo studējošā prasmi saskatīt savu kultūras perspektīvu vai pasaules uzskatu kā vienu no daudziem skatījumiem, kas sakņojas kultūras, reliģijas, sociālekonomiskajā, reģionālajā kontekstā, un arī atzīt tā ierobežojumus.
Rīcības modelēšana starpkultūru kontekstā	Raksturo studējošā prasmi starpkultūru kontekstā apsvērt dažādu iespējamo rīcību un lēmumu tiešās un netiešās sekas un spēju prognozēt savas rīcības īstermiņa un ilgtermiņa sekas.
Iesaistīšanās starptautiskās aktivitātēs	Raksturo studējošā prasmi regulāri un sistemātiski iesaistīties starptautiskās pieredzes apmaiņas programmās, konferencēs, tīklojumos un organizācijās, aktīvi meklēt un izmantot iespējas gūt starptautisku pieredzi citās kultūrās.

Apakškompetence: VĒRTĪBAS UN ATTIEKSMES STARPKULTŪRU VIDĒ

Raksturo studējošā prasmi kritiski izvērtēt sociālā taisnīguma un ētiskās atbildības jautājumus un aktīvi rīkoties, lai apkarotu diskrimināciju un nevienlīdzību.

<i>Dimensijas nosaukums</i>	<i>Dimensijas raksturojums</i>
Morālie un ētiskie principi un rīcība	Raksturo studējošā prasmi kritiski izvērtēt sociālā taisnīguma un ētiskās atbildības jautājumus un aktīvi rīkoties, lai apkarotu diskrimināciju un nevienlīdzību, prasmi argumentēti analizēt un izskaidrot savu morālo normu un principu izvēles motivāciju starpkultūru un starpreliģiju situācijās, kā arī prasmi piedāvāt jaunu stratēģiju ieviešanu organizācijā vai kopienā, lai padarītu vidi atvērtāku mazāk pārstāvētām grupām.
Saskarsmes prasmes starpkultūru un starpreliģiju situācijās	Raksturo studējošā prasmi paust tolerantu un iecietīgu attieksmi pretrunīgās starpkultūru un starpreliģiju konfliktsituācijās, apsverot efektīvāko rīcības stratēģiju, kā arī prasmi lietot efektīvākās stratēģijas starpkultūru un starpreliģiju konfliktsituāciju risinājumam praksē.

Rīcība iekļaujošas vides veicināšanai	Raksturo studējošā izpratni par ilgtspējas ideju nozīmīgumu lokālā, reģionālā, nacionālā, ES un globālā līmenī un proaktīvas rīcības līmeņus ilgtspējīgu izvēļu veikšanai personiskajā un profesionālajā dzīvē.
--	---

1.1.3. INOVĀCIJAS CAURVIJU KOMPETENCES STRUKTŪRA

Raksturo studējošā zināšanas, prasmes un attieksmes, kas nepieciešamas cilvēkiem vai organizācijām noderīgu, efektīvu uzlabojumu vai jauninājumu (jauna produkta vai risinājuma, izgudrojuma (procesa rezultāta), metodes, ierīces, idejas) radīšanai un ilgtermiņa ieviešanai.

Inovācijas caurviņu kompetence ietver 5 apakškompetences un 17 dimensijas.

Apakškompetence: RADOŠUMS

Raksturo studējošā spēju atpazīt radošuma izpausmes dažādās jomās un situācijās, kas veicina inovāciju, kā arī izmantot radošu pieeju dažādu uzdevumu veikšanā.

<i>Dimensijas nosaukums</i>	<i>Dimensijas raksturojums</i>
Ideju ģenerēšana	Raksturo studējošā spēju radīt oriģinālas idejas un uzlabot esošās, meklēt alternatīvu problēmu risinājumus, atbilstīgi indivīda vai nozares aktuālajām vajadzībām.
Uzlabojumi	Raksturo studējošā spēju meklēt, izmantot esošās metodes, izmēģināt un/vai radīt jaunas, kas var būt noderīgas produkta, pakalpojuma pilnveidei vai konkrēta uzdevuma veikšanai.
Problēmu risināšana	Raksturo studējošā spēju risināt dažāda spektra problēmas, kritiski izvērtējot problēmas būtību.
Radoša attieksme	Raksturo studējošā spēju izmantot radošuma priekšnoteikumus dažādās problēmsituācijās, kas saistītas ar pilnveidi un oriģinālu ideju radīšanu.

Apakškompetence: KRITISKĀ DOMĀŠANA

Raksturo studējošā spēju kritiski spriest, prasmīgi uzņemties atbildību par domāšanai raksturīgajām struktūrām, kas izpaužas kā prasme alternatīvi domāt, atpazīt un analizēt ilgtermiņa risinājumus, vispārināt uzdevumus kategorijās un izvērtēt ideju atbilstību.

<i>Dimensijas nosaukums</i>	<i>Dimensijas raksturojums</i>
---------------------------------	--------------------------------

Alternatīva domāšana	Raksturo studējošā spēju izmantot citādus/netradicionālus domāšanas veidus, kas ietver sevī jautājumu un problēmas risinājumu izvirzīšanu un to konstruktīvu kritiku.
Identificēšana un analizēšana	Raksturo studējošā spēju atpazīt un analizēt pieejas, kuras nepieciešams izmantot uzdevuma vai problēmas identificēšanai, atļasei un īstermiņa vai ilgtermiņa risinājuma piedāvāšanai.
Vispārināšana	Raksturo studējošā spēju definēt uzdevuma vai problēmas struktūru, vispārināt un integrēt to no dažādiem moduļiem vienotā sistēmā.
Novērtēšana	Raksturo studējošā spēju izvērtēt idejas, darbības un risinājumus, izmantojot atbilstīgus vērtēšanas kritērijus, kuros ir iekļautas priekšrocības, trūkumi un lietderība, kas palīdz pieņemt lēmumus.

Apakškompetence: INICIATĪVA

Raksturo studējošā spēju izmantot iniciatīvas komponentes, kas sekmē indivīda un sabiedrības iesaisti inovatīvu ideju paplašināšanā un īstenošanā.

<i>Dimensijas nosaukums</i>	<i>Dimensijas raksturojums</i>
Citu darbības rosināšana	Raksturo studējošā spēju motivēt un iedrošināt indivīdus, lai kopīgi dalītos un atklātu jaunas idejas, popularizētu un aizstāvētu tās.
Mobilizēšana	Raksturo studējošā spēju atbalstīt inovatīvas idejas un iesaistīt jaunas personas šo ideju aizstāvēšanā.
Darbības īstenošanas organizēšana	Raksturo studējošā spēju sasniegt mērķi, izmantojot uz darbību balstītu pieeju, iekļaujot alternatīvas stratēģijas neparedzētiem gadījumiem.
Ar risku saistītas iniciatīvas uzņemšanās	Raksturo studējošā spēju iesaistīties darbībās ar dažādām riska pakāpēm, kas sekmētu jaunu inovatīvu ideju atbalstīšanu.
Aktīva iesaiste un patstāvība	Raksturo studējošā spēju mācīties no savas pieredzes un kļūdām, palīdzēt citiem ideju un inovāciju īstenošanā.

Apakškompetence: KOMANDAS DARBS

Raksturo studējošā spēju veiksmīgi sadarboties komandā, meklējot veidus, kā uzlabot un pilnveidot komandas darbu.

<i>Dimensijas nosaukums</i>	<i>Dimensijas raksturojums</i>
Sadarbības prasme	Raksturo studējošā spēju iedrošināt citus dalīties ar idejām, izteikt savu viedokli, kā arī identificēt nepilnības komandā, veicinot veiksmīgu sadarbību.

Komandas uzlabošana	darba	Raksturo studējošā spēju veiksmīgi darboties komandā, kas ietver spēju pielāgoties, iesaistīties komandas diskusijās un citu komandas dalībnieku respektēšanu.
---------------------	-------	--

Apakškompetence: TĪKLOŠANĀS

Raksturo studējošā spēju izveidot kontaktus, iegūt pieredzi un zināšanas organizācijas iekšienē un ārpus tās, lai tiktu uzlabota komandas darba kvalitāte.

<i>Dimensijas nosaukums</i>	<i>Dimensijas raksturojums</i>
Nepieciešamo kontaktu veidošana komandas darbā (iekšējā tīklošanās)	Raksturo studējošā spēju savlaicīgi dalīties ar informāciju, identificēt indivīdus, kas var ietekmēt komandas darba procesu, izpratni diplomātisku dažādu situāciju, kurās tiek iesaistītas attiecīgās personas, piesaistot ārējos resursus, pārvaldi.
Tīklošanās ārpus organizācijas	Raksturo studējošā spēju pilnveidot profesionālās attiecības ārpus organizācijas, apmeklējot dažādus lokālus un starptautiskus pasākumus, veidojot kontaktus, lai izmantotu iegūtās zināšanas profesionālās kompetences paaugstināšanā.

1.1.4. PILSONISKĀS CAURVIJU KOMPETENCES STRUKTŪRA

Raksturo studējošā līdzdalību pilsoniskajā un sociālajā dzīvē, kas veicina veselīgu sociālo un politisko labklājību un ilgtspēju gan kopienas, gan valsts, gan Eiropas Savienības, gan globālajā līmenī. Pilsoniskā kompetence ir vērtību, zināšanu un prasmju kopums efektīvai, aktīvai, jēgpilnai un atbildīgai līdzdalībai pilsoniskajā un sociālajā dzīvē, kas veicina kopienu sociālo un politisko labklājību un ilgtspēju, demokrātisku savstarpējo komunikāciju un ekonomisko izaugsmi gan kopienas, gan valsts, gan Eiropas Savienības, gan globālajā līmenī.

Pilsoniskā caurviju kompetence ietver 4 apakškompetences un 10 dimensijas.

Apakškompetence: PILSONISKO TIESĪBU UN PIENĀKUMU IZPRATNE UN ĪSTENOŠANA

Raksturo studējošā pilsonisko tiesību un pienākumu jēdzienu izpratni un proaktīvas rīcības līmeņus saskaņā ar demokrātijas principiem un atšķirīgiem viedokļiem, demokrātisku savstarpējo komunikāciju gan kopienas, gan valsts, gan Eiropas Savienības, gan globālajā līmenī.

<i>Dimensijas nosaukums</i>	<i>Dimensijas raksturojums</i>
Pilsonisko tiesību un pienākumu saistība	Raksturo studējošā izpratni par savām un līdzpilvēku pilsoniskajām tiesībām un pienākumiem, to savstarpējo mijattiecību un proaktīvas rīcības līmeņus.
Sociālā taisnīguma pārvaldība	Raksturo studējošā izpratni par sociālo taisnīgumu kā pamatu mierīgai un labklājīgai līdzāspastāvēšanai gan kopienā, gan valstī, gan globālā līmenī un proaktīvas rīcības līmeņus dažāda veida aizspriedumu, barjeru un sociālās atstumtības risku mazināšanai.

Apakškompetence: DEMOKRĀTISKĀS SABIEDRĪBAS PRINCIPU PĀRZINĀŠANA UN IZMANTOŠANA

Raksturo studējošā izpratni par veidiem, kādos sabiedrībā tiek pieņemti cilvēkiem saistoši lēmumi, garantētas pilsoņu un politiskās tiesības un pasākumi, kuri nodrošina politisko līdzdalību ilgtspējas kontekstā, un proaktīvas rīcības līmeņus to uzturēšanā.

<i>Dimensijas nosaukums</i>	<i>Dimensijas raksturojums</i>
Saistošo normatīvu pārvaldība	Raksturo studējošā izpratni par savas nācijas un ES politisko un tiesisko regulējumu un proaktīvas rīcības līmeņiem lokālā, nacionālā un ES tiesiskā regulējuma izstrādes un ieviešanas procesā.
Lokāla un starptautiska sadarbība	Raksturo studējošā izpratni par lokālās, nacionālās un ES sadarbības būtību un proaktīvas rīcības līmeņiem sadarbības īstenošanā.
Politiskās sistēmas pārvaldība	Raksturo studējošā izpratni par demokrātijas un politisko sistēmu galvenajām komponentēm, demokrātijas īstenošanas principiem, kuri nosaka valdības, sabiedrības un kopienas darbību un proaktīvas rīcības līmeņiem demokrātijas veicināšanas un politiskās sistēmas pilnveidošanas pasākumu īstenošanā.

Apakškompetence: IESAISTE KOPIENĀ

Raksturo studējošā izpratni par kopienā īstenoto indivīdu un varas sadarbību likumdošanas izstrādē, ieviešanā un uzraudzībā, brīvprātīgo darbā, labdarībā, partnerības veidošanā starp valsti, pašvaldību, uzņēmējiem un NVO un proaktīvas rīcības līmeņus, lai uzlabotu kopienas dzīves kvalitāti.

<i>Dimensijas nosaukums</i>	<i>Dimensijas raksturojums</i>
Iesaiste lokālā un nacionālā līmenī	Raksturo studējošā izpratni par lokālo un nacionālo nevalstisko organizāciju (relīģisko, uzņēmējdarbības, kultūras, sociālo, sporta, vecāku, profesionālo) darbību, pārvaldības principiem un struktūru un

	proaktīvi iniciē rīcības līmeņus sociālo iniciatīvu pasākumu īstenošanā lokālā un nacionālā līmenī.
Iesaiste globālās kopienas līmenī	Raksturo studējošā izpratni par ES un globālā līmeņa nevalstisko organizāciju (relīģisko, uzņēmējdarbības, kultūras, sociālo, sporta, vecāku, profesionālo) darbības un pārvaldības principiem un struktūru un proaktīvas rīcības līmeņus ES un globālo nevalstisko organizāciju darbības īstenošanā.
Sociālo un politisko protestu pārvaldība	Raksturo studējošā izpratni par veidiem, kā tiek īstenotas indivīdu tiesības uz viedokļa paušanu, iespējām legālā ceļā risināt saistošos jautājumus (problēmjautājumus), un proaktīvas rīcības līmeņus aktuālo jautājumu risināšanā.

Apakškompetence: PILSONISKĀ RĪCĪBSPĒJA

Raksturo studējošā pilsonisko rīcībspēju un proaktivitāti vietējā un globālajā kopienā ilgtspējības mērķu īstenošanā.

<i>Dimensijas nosaukums</i>	<i>Dimensijas raksturojums</i>
Pilsoniskā iesaiste un rīcībspēja vietējā kopienā	Raksturo studējošā prasmi izvērtēt kopienas kapacitātes (rīcībspējas) veidošanas iespējas, saskata sevi kā pārmaiņu aģentu vietējā kopienā un raksturo līdzdalības un iesaistes pakāpi kopienas rīcībspējas veicināšanā un ilgtspējīgas attīstības mērķu īstenošanā.
Pilsoniskā iesaiste un rīcībspēja globālā kontekstā	Raksturo studējošā izpratni un prasmi plānot, īstenot un izvērtēt starptautiska mēroga aktivitātes ilgtspējības mērķu īstenošanā, kā arī prasmi salīdzināt dažādas rīcības stratēģijas globāla mēroga jautājuma risinājumam, izvērtējot visus pierādījumus un argumentus.

1.1.5. PĒTNIECĪBAS CAURVIJU KOMPETENCES STRUKTŪRA

Raksturo studējošā uzvedību, veicot pētniecisku darbību savā profesionālajā un/vai studiju vidē, kas rezultējas neatkarīgā pētījuma problēmas risinājumā.

Pētniecības caurviju kompetence ietver 4 apakškompetences un 13 dimensijas.

Apakškompetence: ATTIEKSME UN ĒTIKA

Raksturo studējošā spēju iesaistīties pētniecībā, formulēt pētnieciskās intereses, izvērtēt savas pētnieciskās darbības nozīmi un ietekmi uz nozares attīstību, kā arī vadīt savu darbu atbilstīgi pētnieciskās ētikas prasībām.

<i>Dimensijas nosaukums</i>	<i>Dimensijas raksturojums</i>
Pētnieciskā interese	Raksturo studējošā spēju iesaistīties pētniecībā, reaģējot uz situatīviem apstākļiem, un formulēt pētnieciskās intereses, pamatojoties uz ārēju atbalstu, personīgām interesēm vai attiecīgās jomas aktualitātēm.
Atbildīga pētniecība	Raksturo studējošā spēju izvērtēt savas pētnieciskās darbības nozīmi un ietekmi uz zinātniskās un/vai profesionālās nozares attīstību, kā arī spēju uzņemties atbildību par savu pētniecisko darbību.
Pētnieciskā ētika	Raksturo studējošā spēju veikt pētījumu atbilstīgi pētnieciskās ētikas prasībām, kā arī atrisināt nestandarta pētnieciskās ētikas problēmas un konsultēt citus ar pētniecisko ētiku saistītos jautājumos.

Apakškompetence: ZINĀŠANU KONCEPTUALIZĒŠANA UN PĒTĪJUMA PLĀNOŠANA

Raksturo studējošā spēju izprast pētījuma pievienoto vērtību plašākā kontekstā, kritiski izvēlēties informācijas avotus un argumentēt savu viedokli, kā arī konceptualizēt sava pētījuma gaitu, sākot no pētījuma mērķu izvirzīšanas, beidzot ar pētījuma dizaina radīšanu.

<i>Dimensijas nosaukums</i>	<i>Dimensijas raksturojums</i>
Pētījuma konteksta izpratne	Raksturo studējošā spēju sistemātiski novērtēt pētījuma gaitu un raksturot sava pētījuma vietu konkrētā pētījuma virzienā, rast pētījuma pievienoto vērtību plašākā kontekstā, kā arī spēju izmantot atbilstīgus tehniskos risinājumus informācijas atrašanai un citām nozarēm raksturīgas kompetences nozīmīgu pētījuma inovāciju ģenerēšanai.
Informācijas avotu kritiska analīze	Raksturo studējošā spēju kritiski izvērtēt informācijas avotu ticamību, identificēt iepriekš nepamanītas pretrunas, kā arī argumentēti pamatot pētījumam izvēlēto teorētisko nostāju pretrunīgi vērtētos jautājumos nozares ietvaros.
Pētījuma konceptualizēšana un dizaina veidošana	Raksturo studējošā spēju definēt pētījuma mērķi, pētījuma jautājumu un/vai hipotēzes, izvēlēties pētījuma metodoloģiju un konstruēt pētījuma dizainu, kā arī izvērtēt pētījuma dizaina validitāti, integrējot pētījumu attiecīgās nozares un profesionālās jomas klāstā.

Apakškompetence: PĒTĪJUMA VEIKŠANA

Raksturo studējošā spēju organizēt pētījuma procesu un nodrošināt kvalitāti, izvēlēties un lietot atbilstīgu pētījuma metodoloģiju, veikt datu analīzi, interpretēt pētījuma rezultātus un pamatot secinājumus plašākā kontekstā.

<i>Dimensijas nosaukums</i>	<i>Dimensijas raksturojums</i>
------------------------------------	---------------------------------------

Pētījuma metodoloģijas realizēšana	Raksturo studējošā spēju patstāvīgi vai pēc ieteikumiem veidot pētījuma izlasi, ievākt datus, kā arī izstrādāt jaunas metodes un metodoloģiskās pieejas, lai radītu jaunas zināšanas.
Datu analīze	Raksturo studējošā spēju izvēlēties un inovatīvi izmantot atbilstīgas datu analīzes metodes.
Datu interpretēšana un secinājumu formulēšana	Raksturo studējošā spēju interpretēt pētījuma rezultātus un pamatot secinājumus šaurākā vai plašākā kontekstā, kā arī formulēt jaunus konceptus, definīcijas, teorijas, praktiskos ieteikumus.
Pētījuma procesa organizēšana	Raksturo studējošā spēju organizēt pētījuma procesu un kvalitāti, ņemot vērā dažādus iespējamus scenārijus un sarežģījumus, kā arī spēju elastīgi adaptēties neplānotai situācijai, lai atbilstu augstākajiem nozares kvalitātes standartiem un maksimizētu pētījumā pievienoto vērtību nozares kontekstā.

Apakškompetence: SADARBĪBA UN KOMUNIKĀCIJA

Raksturo studējošā spēju savu pētniecisko darbību saistīt ar plašāku kontekstu, sadarboties ar kolēģiem, popularizēt un/vai publiskot sava pētījuma rezultātus un sekmēt to praktisko izmantojumu.

<i>Dimensijas nosaukums</i>	<i>Dimensijas raksturojums</i>
Sadarbība pētniecības procesā	Raksturo studējošā spēju sadarboties ar kolēģiem efektīvai pētījumu veikšanai, sākot no sekošanas citu norādēm un beidzot ar patstāvīgu pētījuma komandas organizēšanu, jomas speciālistu piesaisti un pētnieku tīklojuma izveidi starp institūciju un/vai starptautisku pētījumu veikšanai.
Komunicēšana un publicitāte	Raksturo studējošā spēju publiskot savu pētījumu šaurākam vai plašākam interesentu lokam, uzstājoties konferencē, veidojot prezentāciju, metodisko materiālu vai zinātnisku publikāciju.
Pētījuma rezultātu praktiskā izmantošana	Raksturo studējošā spēju nodrošināt sava pētījuma rezultātu praktisko izmantošanu, sākot no pētījuma rezultātu konceptualizēšanas citu nozarē esošo pētījumu laukā, beidzot ar zinātnes nozares teorijas atziņu pārnesi praksē mainīgā vidē.

1.1.6. UZŅĒMĒJSPĒJAS CAURVIJU KOMPETENCES STRUKTŪRA

Raksturo studējošā spēju radīt, saskatīt vai pārveidot idejas un iespējas, darbībā mobilizējot un efektīvi izmantojot nepieciešamos resursus mērķu sasniegšanai. Caurviju prasme, kas attiecas uz visām dzīves jomām, sākot no personīgās izaugsmes līdz aktīvai iesaistei sabiedrības procesos,

dalībai darba tirgū kā darba ņēmējam vai pašnodarbinātai personai, kā arī sociālas, komerciālas uzņēmējdarbības uzsākšanai.

Uzņēmējspējas caurviju kompetence ietver 3 apakškompetences un 15 dimensijas.

Apakškompetence: PROBLĒMRISINĀŠANAS PRASME UN JAUNRADE

Raksturo studējošā spēju pamanīt iespējas un tās kritiski izvērtēt, rast risinājumu, kam ir pievienotā vērtība sabiedrībai/tirgum, un, balstoties uz vīziju, pieņemt stratēģiskus, ētiskus ilgtermiņa lēmumus.

<i>Dimensijas nosaukums</i>	<i>Dimensijas raksturojums</i>
Iespēju pamanīšana	Raksturo studējošā spēju ieraudzīt un prognozēt tirgus nepilnības un tendences, piedāvāt risinājumu, kas rada pievienoto vērtību sabiedrībai/tirgum.
Radošums	Raksturo studējošā spēju idejas pārvērst prototipā vai MVP (minimālā dzīvotspējīgā produktā), gūt atgriezenisko saiti no potenciālajiem mērķpircējiem un, balstoties uz atgriezenisko saiti, veikt savas idejas pilnveidi.
Vīzija	Raksturo studējošā spēju domāt ilgtermiņā, veidojot vīziju par nākotnes scenārijiem un attīstības iespējām, vadīt stratēģisku lēmumu pieņemšanu, balstoties uz plānu, kas ietver uzdevumus, resursus, laiku, cilvēkus.
Ideju izvērtēšana	Raksturo studējošā spēju novērtēt dažādu ideju atšķirīgo vērtību, analizējot idejas rentabilitāti (ieguldījumu pret ieguvumu) un idejas realizācijas iespējamus scenārijus nākotnē.
Ētiska un ilgtspējīga domāšana	Raksturo studējošā spēju pieņemt lēmumus, balstoties uz konkrētiem sociāliem un vides apstākļiem, nodrošinot, ka viņa ētiskie un ilgtspējas mērķi tiek sasniegti.

Apakškompetence: IEKŠĒJO UN ĀRĒJO RESURSU IDENTIFICĒŠANA, MOBILIZĒŠANA UN EFEKTĪVA IZMANTOŠANA

Raksturo studējošā spēju izmantot savas stiprās puses un iespējas, lai pārvarētu neveiksmes un izaicinājumus, mobilizētu finansiālos un cilvēkresursus mērķu sasniegšanai un/vai vērtības radīšanai.

<i>Dimensijas nosaukums</i>	<i>Dimensijas raksturojums</i>
------------------------------------	---------------------------------------

Savu novērtējums	spēju	Raksturo studējošā spēju izvērtēt savas stiprās, vājās puses, iespējas un izaicinājumus; kompensēt savas vājās puses, apvienojoties ar citiem un turpinot attīstīt savas stiprās puses.
Motivācija neatlaidība	un	Raksturo studējošā spēju pārvarēt neveiksmes, virzīties uz mērķi un radīt produktu (preci vai pakalpojumu), kas rada vērtību citiem.
Resursu mobilizēšana		Raksturo studējošā spēju mobilizēt un pārvaldīt dažādus resursu veidus (piemēram, cilvēkresursus, laiku, finanses, dabas resursus), lai radītu vērtību citiem.
Finansiālā ekonomiskā kompetence	un	Raksturo studējošā spēju izstrādāt plānu vērtību radošas darbības finansiālajai ilgtspējai.
Komunikācija cilvēkresursu mobilizēšana	un	Raksturo studējošā spēju pārliecināt, motivēt un virzīt cilvēkresursus uzņēmējdarbības mērķu sasniegšanai.

Apakškompetence: INICIATĪVA UN ORIENTĀCIJA UZ RĪCĪBU

Raksturo studējošā spēju izradīt iniciatīvu, izvirzīt mērķus, plānot to sasniegšanu, izvērtējot riskus, strādājot un vadot komandu, izvērtējot rezultātus un veicot uzlabojumus, lai sasniegtu pēc iespējas augstāku rezultātu.

<i>Dimensijas nosaukums</i>		<i>Dimensijas raksturojums</i>
Iniciatīvas uzņemšanās		Raksturo studējošā spēju iesaistīties ne tikai citu iniciatīvās problēmas risināšanā, bet pats demonstrē iniciatīvu problēmai piedāvājot risinājumus, kas rezultējas vērtības radīšanā.
Plānošana		Raksturo studējošā spēju izvirzīt mērķus, plānot un vadīt uzdevumus, resursus un laiku, lai šos mērķus sasniegtu, precizēt prioritātes un plānus, pielāgojoties mainīgiem apstākļiem.
Rīcība nenoteiktības apstākļos		Raksturo studējošā spēju novērtēt riskus un pieņemt lēmumus, neraugoties uz nenoteiktību un neskaidrību.
Komandas darbs		Raksturo studējošā spēju veidot un vadīt komandu, veidot sadarbības kontaktu loku un uzņemties atbildību par pieņemtajiem lēmumiem, lai rasto problēmas risinājumu realizētu.
Mācīšanās pieredzes	no	Raksturo studējošā spēju analizēt veiktās darbības, kritiski izvērtēt sasniegto rezultātu, identificēt jomas, kurās var tikt veikti labojumi, lai nākamajās darbības reizēs sasniegtu augstāku rezultātu.

1.2. CKNI raksturojums

CKNI ir pašnovērtējuma aptaujas formāts, kuru ir iespējams izmantot vairākos veidos – studējošais pats novērtē savas caurviju kompetences vai arī aptauju aizpilda eksperts (darba

devējs, studiju programmas direktors), novērtējot studējošā kompetenci. Šī iemesla dēļ apgalvojumi ir formulēti 3. personā.

CKNI iekļauj apgalvojumus par 6 caurviju kompetencēm, kuras ir sarindotas alfabēta kārtībā. Secība var tikt mainīta atbilstīgi pētnieka vajadzībām, jo katrai caurviju kompetencei ir atsevišķa instrukcija.

Instrukcija gadījumā, ja studējošais aizpilda par sevi:

Instrukcijas sastāv no divām daļām: **pirmā daļa** katrai caurviju kompetences novērtēšanas instrukcijai ir modificēta, iekļaujot tajā būtiskāko informāciju par konkrētās kompetences specifiku (skat. 1. tabulu).

1. tabula. Instrukcijas 1. daļa katrai caurviju kompetencei.

Kompetence	Instrukcija
Digitālā kompetence	<i>Tālāk aptaujā ir norādīti dažādi darbības apraksti, kas raksturo cilvēka uzvedību, izmantojot informācijas un komunikācijas tehnoloģijas un digitālos medijus, lai efektīvi komunikētu, pārvaldītu informāciju, sadarbotos, radītu un izplatītu zināšanas savā profesionālajā un/vai studiju darbībā.</i>
Globālā kompetence	<i>Tālāk aptaujā ir norādīti dažādi darbības apraksti, kas raksturo cilvēka uzvedību, izprotot un novērtējot daudzveidīgas perspektīvas un pasaules uzskatus, pieņemot lēmumus globālā vidē, iesaistoties mijiedarbībā ar dažādu kultūru pārstāvjiem kopējai labklājībai un ilgtspējīgai attīstībai.</i>
Inovācijas kompetence	<i>Tālāk aptaujā ir norādīti dažādi darbības apraksti, kas raksturo cilvēka uzvedību, ieviešot uzlabojumus vai jauninājumus savā profesionālajā un/vai studiju, sociālajā darbībā (piemēram, ieviešot jaunas idejas, metodes, izgudrojumus, procesus, ierīces u.c.).</i>
Pētnieciskā kompetence	<i>Tālāk aptaujā ir norādīti dažādi darbības apraksti, kas raksturo cilvēka uzvedību, veicot pētniecisku darbību savā profesionālajā un/vai studiju vidē, un rezultējas neatkarīgā pētījuma problēmas risinājumā.</i>

Pilsoniskā kompetence	<i>Tālāk aptaujā ir norādīti dažādi darbības apraksti, kas raksturo cilvēka līdzdalību pilsoniskajā un sociālajā dzīvē, kas veicina veselīgu sociālo un politisko labklājību un ilgtspēju gan kopienas, gan valsts, gan Eiropas Savienības, gan globālajā līmenī.</i>
Uzņēmējspējas kompetence	<i>Tālāk aptaujā ir norādīti dažādi darbības apraksti, kas raksturo cilvēka uzvedību uzņēmējdarbībā, darba tirgū un saimnieciskā darbībā (piemēram, kā darba ņēmējam vai pašnodarbinātai personai, kā arī sociālās, komerciālās uzņēmējdarbības uzsākšanā un veikšanā, radot vērtību citiem – radot produktus vai pakalpojumus, kas atrisina sabiedrībai vai atsevišķām tās grupām aktuālas problēmas vai uzlabo dzīves kvalitāti).</i>

Otrā instrukcijas daļa visām caurviju kompetencēm ir vienāda:

Lūdzu, rūpīgi izlasiet katru darbības aprakstu un novērtējiet, cik lielā mērā tas ir raksturīgi Jums (1 nozīmē, ka norādītā darbība Jums nav raksturīga nemaz (ieskaitot situāciju, ka nekad neesat darījis), 7 nozīmē, ka norādītā darbība pilnā mērā ir raksturīga Jums)!

Instrukcija gadījumā, ja aptauju par studējošo aizpilda eksperts:

Ja instrumentu izmanto eksperta vērtējuma vajadzībām (t.i., aptauju par vērtējamo aizpilda nevis pats vērtējamais, bet cits vērtētājs, piemēram, prakses vadītājs, zinātniskā darba vadītājs, docētājs, darba devējs u.tml.), tad otrā instrukcijas daļa ir jāpiemēro (vārdu "vērtējamajam" šajā instrukcijas daļā var aizvietot atbilstīgi kontekstam, piemēram, ar "studējošajam", "praktikantam", "darbiniekam" u.tml.):

Lūdzu, rūpīgi izlasiet katru darbības aprakstu un novērtējiet, cik lielā mērā šī darbība ir raksturīga vērtējamajam (1 nozīmē, ka norādītā darbība vērtējamajam nav raksturīga nemaz (ieskaitot situāciju, ka nekad nav veikta), 7 nozīmē, ka norādītā darbība pilnā mērā ir raksturīga vērtējamajam)!

1.3. CKNI administrēšanas vadlīnijas

CKNI ir iespējams izmantot datu ievākšanai gan elektroniskā formātā, gan papīra formātā. Izmantojot instrumenta elektronisko versiju, to nepieciešams padarīt pieejamu tiešsaistes

platformā. Ir iespējams izmantot gan gatavus tiešsaistes risinājumus (piemēram, *Moodle*, *Qualtrics*, *QuestionPro* u.c.), gan veidot savu tiešsaistes risinājumu aptaujas aizpildīšanai. Svarīgi, lai aptaujas dati tiktu saglabāti formātā, kas tos ļauj apstrādāt elektronisko tabulu formā kādā no datu apstrādes programmām (piemēram, *Microsoft Excel*, *IBM SPSS*, *JASP* u.c.).

Izmantojot instrumenta papīra versiju, to nepieciešams izdrukāt vai sakopēt atbilstīgi plānotajam respondentu skaitam. Gatavojot papīra kopijas, svarīgi pārliedzināties, vai teksta lielums un lappušu pārnēsumi ļauj izlasīt visus jautājumus un vai atbilžu skalas ir skaidri un nepārprotami savietotas ar atbilstīgajiem jautājumiem (piemēram, nepieļaujama ir situācija, ja kāds no jautājumiem vai apgalvojumiem vai jautājums un atbildes skala, vai kāda no atbildes skalām ir dažādās lappusēs).

Jāpārliedzinās, vai respondenti anketu aizpilda neatkarīgi, t.i., jānovērš situācija, kurā respondentiem ir iespēja salīdzināt savas atbildes uz aptaujas jautājumiem un apgalvojumiem vai ietekmēt citam cita atbildes. Optimāls aptaujas aizpildīšanas formāts ir datorklases izmantošana (elektroniskas administrēšanas gadījumā) vai aptaujas aizpildīšana auditorijā respondentu grupai vienlaicīgi (papīra versijā), nodrošinot distanci starp respondentiem, lai mazinātu savstarpējas ietekmēšanās varbūtību. Instrumenta administrētājs nedrīkst ietekmēt respondentus anketas aizpildīšanas laikā (piemēram, atbilžu variantu ieteikšana, jautājumu satura interpretācija, respondenta atbilžu komentēšana u. tml.).

Nepieciešams respondentus informēt par kompetenču novērtēšanas mērķi. Nedrīkst sniegt respondentiem nepilnīgu vai nepatiesu informāciju par kompetenču novērtēšanas mērķi, kā arī izmantot iegūtos vērtējumus citiem mērķiem bez respondentu piekrišanas.

Instrumenta administrētāja un izglītības iestādes pienākums ir nodrošināt respondentu datu konfidencialitāti gan aptaujas aizpildīšanas, gan uzglabāšanas, gan analīzes laikā, kā arī nodrošināt, ka respondentu dati tiek izmantoti tikai paredzētajiem mērķiem un nav pieejami trešajām personām. Ja personu identificējošu datu ievākšana nav nepieciešama (piemēram, ja instrumenta izmantošanas mērķis ir grupu salīdzinājums vai vispārīgu tendenču identificēšana lielākā studentu grupā), vēlams aptauju administrēt anonīmi. Ja aptauja nav aizpildīta anonīmi (piemēram, ja nepieciešams konkrētu respondentu kompetenču vērtējumus sasaistīt ar citiem individuāliem rādītājiem vai vērtējumiem) un konkrētu respondentu dati ir identificējami, datu

uzglabāšana un apstrāde ir jāveic saskaņā ar Vispārīgo datu aizsardzības regulu un citiem saistošajiem normatīvajiem aktiem.

1.4. CKNI datu apstrāde un rezultātu apkopošana

Ja aptauja tiek aizpildīta elektroniski, dati parasti tiek saglabāti elektroniskās tabulas formā, kur katra respondenta datiem atbilst sava rinda, bet atbildei uz katru aptaujas jautājumu vai apgalvojumu – sava kolonna. Ja instruments ir administrēts papīra versijā, respondentu datus pirms tālākas apstrādes ir nepieciešams ievadīt atbilstīgajā elektroniskajā tabulā (*Excel tabulas paraugu datu ievadīšanai skatīt datu pases failā (lapa "Veidne datu ievadīšanai")*). Ievadot datus elektroniskajā tabulā, ir svarīgi ierakstīt atbildes uz visiem aptaujas jautājumiem, neveicot nekādu datu priekšapstrādi.

Lai veiktu tālāku rezultātu apkopošanu, nepieciešams katrai kompetencei aprēķināt dimensiju un apakškompetenču vidējos rādītājus. Dimensiju vidējos rādītājus aprēķina kā vienkāršu vidējo aritmētisko no visiem apgalvojumiem, kas izmantoti attiecīgās dimensijas mērīšanai, saskaitot katra respondenta atbildes uz dimensijai atbilstīgajiem jautājumiem un izdalot ar dimensijai atbilstīgo jautājumu skaitu. Apakškompetenču vidējos rādītājus aprēķina kā vienkāršu vidējo aritmētisko no katrai apakškompetencei atbilstīgo dimensiju vidējiem rādītājiem, saskaitot iepriekšējā solī aprēķinātos konkrētās apakškompetences dimensiju vidējos rādītājus un izdalot ar apakškompetences dimensiju skaitu.

Datu analīzē un rezultātu apkopošanā pamatā paredzēts izmantot aprēķinātos dimensiju un apakškompetenču vidējos rādītājus, kas raksturo katras kompetences dažādu aspektu attīstības līmeni respondentiem, tomēr ir iespējams izmantot arī respondentu atbildes uz konkrētajiem apgalvojumiem (piemēram, ja nepieciešams konkrētu uzvedības indikatoru vērtējums).

1.5. CKNI rezultātu analīze, to interpretācijas un izmantošanas iespējas

CKNI rezultātu analīzi iespējams veikt vairākos līmeņos un griezumos. Vienkāršākais analīzes veids ir aprakstošo rādītāju analīze, ko var izmantot gan individuālā, gan grupas līmenī. Individuālā līmenī novērtēšanas rezultātus var izmantot, sniedzot konkrētiem studējošajiem atgriezenisko saikni par viņu caurviju kompetenču stiprajām un vājajām pusēm. Pašreizējā instrumenta attīstības posmā svarīgi atcerēties, ka instruments vēl nav standartizēts, līdz ar to

konkrētā respondenta rezultātus nevar raksturot kā augstus vai zemus attiecībā pret studējošo populāciju kopumā vai kādu citu vispārpieņemtu standartu, bet tikai analizēt, salīdzinot dažādu kompetenču, to apakškompetenču un dimensiju vērtējumus savstarpēji, viena respondenta vērtējumu ietvaros un atturoties no atsevišķu individuālo vērtējumu salīdzināšanas ar pieejamo grupu vidējiem rādītājiem (pēc instrumenta standartizācijas tālākajos projekta posmos būs iespējams arī metodoloģiski pamatots katra indivīda rezultātu salīdzinājums ar studējošo populācijas vidējiem rādītājiem). Tāpat instrumentu iespējams izmantot, vērtējot studējošā caurviju kompetences no dažādiem skatu punktiem (piemēram, aptauju var aizpildīt pats studējošais, par to pašu studējošo aptauju var aizpildīt arī prakses vadītājs, zinātniskā darba vadītājs vai citas studiju procesā iesaistītas personas, ļaujot salīdzināt dažādus vērtējumus, lai gūtu pilnīgāku un objektīvāku skatījumu uz studējošā caurviju kompetenču attīstības līmeni un pilnveides vajadzībām). Šajā instrumenta attīstības posmā visās situācijās, kurās tiek analizēti atsevišķa respondenta dati, svarīgi atcerēties, ka piemērota ir kvalitatīva analīze, iedziļinoties konkrētās atbildēs, to līdzībās vai atšķirībās, bet nav piemērota formāla kvantitatīva analīze.

Raugoties uz kompetenču novērtējumu vienas studentu grupas vai specifisku apakšgrupu ietvaros, iespējams identificēt tās kompetences, apakškompetences un dimensijas, kuru attīstīšanai pievēršama lielāka uzmanība, piemēram, ļaujot atbilstīgi koriģēt studiju plānus un/ vai kursu saturu. Ja rezultāti tiek apkopoti un analizēti grupas līmenī, var veikt gan datu empīriskā sadalījuma analīzi, gan centrālās tendences rādītāju analīzi (parasti tas ir grupas vidējais aritmētiskais šajā instrumenta attīstības posmā konkrētas kompetences, apakškompetences vai dimensijas rādītājam vai arī atbilstīgā mediāna). Veicot centrālās tendences analīzi, svarīgi ir vienlaikus ņemt vērā arī izkliedes rādītājus (parasti tā ir standartnovirze, ja tiek rēķināts vidējais aritmētiskais, un augšējā un apakšējā kvartile, ja tiek rēķināta mediāna). Jo lielāka ir respondentu izlase, jo ticamāku informāciju sniedz centrālo rādītāju un izkliedes rādītāju analīze. Parasti kvantitatīviem aprēķiniem kā minimālais grupas lielums tiek ieteikts 30 respondenti, un rādītāji, kas aprēķināti no mazākām grupām, analizējami ar atbilstīgu piesardzību, savukārt, ja konkrētajā grupā ir mazāk par 10 respondentiem, vairāk ieteicama būtu kvalitatīva, nevis kvantitatīva datu analīze.

Papildus vienkāršai aprakstošo rādītāju analīzei ir iespējams veikt dažādu sakarību analīzi iegūtajos datos. Instrumenta aprobācijas procesā ir izmēģinātas divu veidu analīzes – kompetenču attīstības rādītāju salīdzinājums starp dažādām grupām un korelāciju analīze starp kompetenču vērtējumiem un citiem rādītājiem.

Kompetenču, apakškompetenču un dimensiju salīdzinājums iespējams, piemēram, starp studiju līmeņiem viena studiju virziena ietvaros vai starp studiju gadiem vienas studiju programmas ietvaros, piemēram, uzsākot un noslēdzot studijas. Tāpat iespējami dažāda veida salīdzinājumi starp studiju programmām, virzieniem, studiju jomām, kā arī iespējams kompetenču novērtējuma salīdzinājums studējošo grupās pēc dažādiem specifiskiem kritērijiem, piemēram, var salīdzināt kompetences atkarībā no tā, vai studējošie strādā vai nestrādā paralēli studijām, atkarībā no iepriekšējās izglītības, dažādiem demogrāfiskiem faktoriem utt. Savstarpēji salīdzinot respondentu grupas, lai izdarītu ticamus secinājumus par to, cik lielā mērā tās savstarpēji atšķiras pēc dažādu kompetenču, apakškompetenču vai dimensiju attīstības līmeņa, svarīgi izmantot atbilstīgas secinošās statistikas metodes (jo divu vai vairāku grupu rādītāji ļoti reti būs vienādi, tomēr bieži vien rādītāju atšķirības var būt triviālas un statistiski nenozīmīgas). Piemēram, divu grupu vidējo rādītāju savstarpējai salīdzināšanai, lai izdarītu secinājumus par to, vai tie nozīmīgi atšķiras, būtu izmantojams Studenta t-tests vai Manna-Vitnija U-tests; vairāku grupu salīdzināšanai būtu izmantojama vienfaktora dispersijas analīze vai Kruskala-Vallisa H-tests ar atbilstīgajiem *post-hoc* grupu salīdzinājumiem pa pāriem. Atbilstīgās secinošās statistikas metodes var būt daudzas un dažādas, un to izvēle atkarīga no konkrētās situācijas (respondentu skaita, datu empīriskā sadalījuma u.c.), bet svarīgi atcerēties, ka grupu vidējos rādītājus nedrīkst salīdzināt, tikai konstatējot šo rādītāju atšķirības virzienu, bet nepārbaudot, vai šīs atšķirības ir statistiski nozīmīgas, t.i., nav triviālas un/vai nejaušas.

Arī sakarību analīze starp kompetenču novērtējumu un studiju rezultātiem iespējama dažādos aspektos un griezumos. Piemēram, var tikt veikta korelāciju analīze starp jebkuru kompetenču, apakškompetenču, dimensiju vērtējumiem un vidējo svērto atzīmi, jebkuru kursu vērtējumiem, gala pārbaudījumu vērtējumiem, vidusskolas centralizēto eksāmenu atzīmēm vai atestāta vidējo atzīmi utt. Tāpat kompetenču vērtējumus iespējams iekļaut regresijas analīzes modeļos gan kā neatkarīgos mainīgos lielumus, lai noskaidrotu, kā dažādas kompetences un apakškompetences

prognozē konkrētus studiju rezultātus, gan arī kā atkarīgos mainīgos lielumus, lai labāk saprastu, kā dažādu kursu vērtējumi, starpvērtējumi un citi studiju rezultātu mērījumi prognozē konkrētu caurviju kompetenču, apakškompetenču un dimensiju attīstības līmeni. Atkarībā no situācijas korelāciju analīzei var izmantot, piemēram, Pīrsona vai Spīrmena korelācijas koeficienta aprēķināšanu. Jāatceras, ka ticamai korelāciju analīzei vēlams respondentu skaits ir vismaz 30; regresijas analīzes gadījumā vēlami vismaz 50 respondentu, bet ne mazāk kā 10 respondentu uz katru analīzē iekļaujamo prognozētāju (neatkarīgo mainīgo lielumu). Tāpat, veicot korelācijas analīzi, vēlams aprēķināt korelācijas koeficienta statistiskās nozīmības līmeni, jo īpaši tad, ja izlase ir maza.

Būtiski uzsvērt, ka novērtēšanas instrumentu pēc vajadzības var papildināt ar citiem mainīgajiem lielumiem (demogrāfiskajiem vai citiem interesējošiem jautājumiem), kā arī pievienot apgalvojumus ar uzvedības indikatoriem, ja nepieciešams novērtēt kādus kompetences aspektus, kas nav iekļauti instrumentā. Tomēr, lai iegūtie rezultāti būtu salīdzināmi starp dažādiem mērījumiem, kā arī lai veidotu datu bāzi instrumenta standartizācijas un pilnveidošanas vajadzībām, administrējot instrumentu, vēlams neizslēgt no aptaujas atsevišķas apakškompetences, dimensijas vai apgalvojumus, kā arī nedrīkst patvaļīgi mainīt apgalvojumu formulējumus.

2. CKNI izstrādes, aprobācijas un validizācijas raksturojums

Caurviju kompetenču novērtēšanas instrumenta izstrāde aizsākās 2020. gada janvārī un ilga līdz 2021. gada jūlijam, tam bija vairāki posmi:

1. Sagatavošanās posms.
2. Instrumenta izveides posms.
3. Instrumenta pārbaudes un precizēšanas posms.
4. Pamatdatu ievākšanas posms.
5. Datu sākotnējās analīzes un precizēšanas posms.
6. Datu otrreizējās analīzes un instrumenta validizācijas posms.

2.1. Sagatavošanās posms

Sagatavošanās posmā bija iesaistīta caurviju kompetenču ekspertu komanda, kura, balstoties uz literatūras analīzi, formulēja katras kompetences (digitālās, globālās, inovācijas, pētniecības, pilsoniskās un uzņēmējspējas kompetences) definīciju un izstrādāja sākotnējo kompetences struktūru, definējot caurviju kompetencē ietilpstošās apakškompetences un iespējamās dimensijas. Pēc tam katrai dimensijai tika formulēti 1-4 uzvedības rādītāji, kas ļautu noteikt, vai konkrētajam indivīdam ir raksturīga konkrētai kompetencei atbilstīga uzvedība. Šie uzvedības rādītāji tika izstrādāti pa grūtības līmeņiem, pieaugot kompetences pakāpei. Tika pieņemts, ka raksturojošā uzvedība ir kompetences klātbūtnes indikators, jo studējošajam ir jāpiemīt gan konkrētās jomas zināšanām, gan prasmēm, gan arī attieksmei, lai viņš varētu uzvesties tā vai citādi.

2.2. Instrumenta izveides posms

Šajā posmā pētnieku grupa, kas veidoja CKNI, balstoties uz iepriekš noteiktajiem uzvedības rādītājiem katrā caurviju kompetencē, izstrādāja apgalvojumus pašnovērtējuma aptaujai. Apgalvojumi tika formulēti tā, lai tie raksturotu noteiktus indivīda uzvedības modeļus, kuros izpaužas konkrētā caurviju kompetence. Pēc tam ekspertu grupas dalībnieki (caurviju kompetenču pētnieki) sniedza atgriezenisko saiti, komentārus, ieteikumus par izveidoto instrumentu, koriģēja atsevišķus uzvedības rādītāju formulējumus. Noslēgumā tika izveidota aptaujas pirmā versija ar 440 apgalvojumiem. Paralēli tika izstrādāta demogrāfisko un ar studiju jomu saistīto jautājumu sadaļa (25 jautājumi), kurā tika iekļauti jautājumi par respondentu dzimumu, vecumu, dzīvesvietu, darba un studiju pieredzi (pilnu jautājumu paketi skat. 1.pielikumā).

Instrumenta atbilžu skalas izveide notika, balstoties uz labās prakses analīzi (esošo instrumentu un to rezultātu apkopošanas metožu analīzi), kā arī vairāku skalas variantu testēšanu un kalibrēšanu ar nelielu respondentu skaitu. Rezultātā tika izvēlēta 7 punktu Likerta tipa atbilžu skala ar enkuru formulējumiem, kas respondentam lūdz novērtēt uzvedības indikatoros aprakstīto darbību raksturīgumu. Šāds atbilžu skalas formāts nodrošina pietiekami plašu amplitūdu vērtējumam un vienlaicīgi ir respondentam pietiekami viegli un intuitīvi uztverams, neprasot

pārlietu piepūli un laiku atbildes formulējumam, kā arī nodrošinot iespēju sniegt vidēju (ne augstu, ne zemu) vērtējumu par konkrēto uzvedības indikatoru raksturīgumu.

2.3. Instrumenta pārbaudes un precizēšanas posms

Pēc CKNI pirmās versijas izveides sekoja pilottestēšana ar 19 studentiem, studējošajiem tika lūgts aizpildīt aptauju. Pēc tam katram respondentam bija iespēja paust savu viedokli par neskaidrībām apgalvojumu formulējumos un sniegt priekšlikumus formulējumu uzlabošanai. Pēc rezultātu apkopošanas CKNI tika precizēti 46 apgalvojumu formulējumi.

2.4. Pamatdatu ievākšanas posms

CKNI aprobācijai un validizācijai nepieciešamie dati tika ievākti laika periodā no 11.26.2020. līdz 13.03.2021. Aptauja tika izveidota elektroniskā formātā un ievietota interneta aptauju rīkā *QuestionPro* elektroniskai aizpildīšanai. Šis rīks piedāvā vispatverošu reāllaika datu analīzi, kā arī pielāgotus aptaujas informācijas paneļus, tādējādi bija iespēja sekot respondentu atbildēm tiešsaistē.

Lai nodrošinātu veiksmīgu studējošo aptaujas organizēšanu pētījuma mērķim atbilstīgajās studiju jomās, projekta pētnieki sagatavoja un nosūtīja sākotnējo vēstuli katras augstskolas (DU, LU, LiepU, RSU, RTA, RTU) oficiālajam pārstāvim, aicinot atbalstīt pētījuma īstenošanu, studējošajiem aizpildot aptaujas anketu. Vēstulē tika norādīts pētījuma mērķis, aptaujas aizpildīšanai paredzētais laiks, norāde uz aptaujā iegūto datu analīzes konfidencialitāti un respondentu ieguldījuma nozīmīgumu pētījumā – vienā no Latvijas augstākās izglītības kvalitātes monitoringa sistēmas instrumenta aprobācijā un pētījumā pamatotā Latvijas augstākās izglītības kvalitātes monitoringa sistēmas izveidē. Lai veicinātu augstskolu atsaucību, to vadības pārstāvjiem tika nosūtīta arī IZM vēstule "Par atbalsta sniegšanu pētījuma „Augstākajā izglītībā studējošo kompetenču novērtējums un to attīstības dinamika studiju periodā” īstenošanā”. Aptaujas aizpildīšanas periodā pētnieki regulāri monitorēja datu kopsavilkumu, cik respondentu un no kādām studiju jomām aptauju aizpildījuši. Notika saziņa ar augstskolu pārstāvjiem, atkārtoti aicinot veicināt aptaujas respondenci, motivējot studentus aizpildīt aptauju.

Izlases raksturojums

Lai gan aptauja vietnē *QuestionPro* bija skatīta 2676 reizes un no tām 1436 tā bija iesākta pildīt, noslēgumā aptauju līdz galam bija aizpildījuši 686 respondenti. Vidējais aptaujas aizpildīšanas ilgums ir 1 stunda.

Respondentu vecuma diapazons ir no 18 līdz 76 gadiem, vidējais vecums 25,2 gadi. Aptauju aizpildījuši studējošie no dažādām Latvijas augstskolām (skat. 2.tabulu).

2.tabula. Aptauju aizpildījušo studējošo sadalījums pa augstskolām

<i>Augstskola</i>	<i>Skaitis</i>
Rīgas Tehniskā universitāte	406
Latvijas Universitāte	181
Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmija	40
Daugavpils Universitāte	33
Liepājas Universitāte	20
Rīgas Stradiņa universitāte	4
Informācijas sistēmu menedžmenta augstskola	2

Respondenti pārstāvēja dažādas studiju jomas un studiju līmeņus (respondentu sadalījumu pa studiju jomām un līmeņiem skat. 3.tabulā).

3.tabula. Respondentu sadalījums pa studiju jomām un līmeņiem

<i>Studiju līmenis</i> <i>Studiju joma</i>	<i>1.līmeņa SP</i>	<i>2.līmeņa SP</i>	<i>Bakalaura SP</i>	<i>Maģistra SP</i>	<i>Doktora SP</i>	<i>KOPĀ</i>
<i>Bioekonomika</i>	-	-	21	30	1	52
<i>Biomedicīna, medicīnas tehnoloģijas, biofarmācija un biotehnoloģijas</i>	1	23	18	2	8	52
<i>Viedie materiāli, tehnoloģijas un inženiersistēmas</i>	3	1	98	7	3	112
<i>Viedā enerģētika</i>	-	3	51	4	4	62
<i>Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas</i>	2	1	168	13	2	186
<i>Radošās industrijas</i>	6		65	5	3	79
<i>Sabiedrības pārvaldība</i>	-	-	9	36	6	51
<i>Izglītība</i>	-	-	3	64	16	83
<i>Cita</i>	-	-	9	-	-	9
KOPĀ	12	28	442	161	43	686

62,68% respondentu studēja akadēmiskajās studiju programmās, 37,32% studēja profesionālajās studiju programmās, lielākā daļa dalībnieku (605) studēja pilna laika klātienē, 64 – nepilna laika klātienē un 17 – nepilna laika neklātienē.

2.5. Datu sākotnējās analīzes un precizēšanas posms

Pēc pamatdatu ievākšanas tika izvērtēts katra aptaujas jautājuma atbilžu biežuma empīriskais sadalījums (cik procentu no respondentiem izvēlējušies katru atbildes variantu skalā no 1 līdz 7, vērtējot konkrēto uzvedības rādītāju). Pirmkārt, tika identificēti tie apgalvojumi, kuros atbilžu sadalījums liecināja par respondentu grūtībām novērtēt konkrēto uzvedības rādītāju, piemēram, nesaprotama apgalvojuma formulējuma dēļ (par šādu problēmu liecina disproporcionāli liela respondentu daļa, kas atbildei izvēlējušies skalas viduspunktu – 4). Otrkārt,

tika identificēti tie apgalvojumi, kuros atbilžu sadalījums liecināja par to, ka jautājums vāji diferencē respondentus ar dažādu kompetences attīstības līmeni (par šādu problēmu liecina disproporcionāli liela respondentu daļa, kas atbildei izvēlējušies kādu no skalas gala punktiem – 1 vai 7, kas liecina, ka atbilstīgais uzvedības rādītājs ir pārāk reti vai pārāk bieži sastopams studējošo izlasē un šī iemesla dēļ nav piemērots, lai mērītu atšķirības starp studējošajiem). Treškārt, tika analizēta katra apgalvojuma atbilžu sadalījuma atbilstība teorētiski paredzētajai jautājuma grūtības pakāpei (piemēram, vai jautājumā, kas mēra indikatoru, kurš saskaņā ar teorētisko pamatojumu liecina par augsti attīstītu kompetenci, salīdzinoši biežāk sastopami zemi vērtējumi nekā apgalvojumā, kas paredzēts kompetences pamatlīmeņa mērīšanai, kur savukārt būtu gaidāmi salīdzinoši augstāki vērtējumi). Tika identificēti apgalvojumi, kuru atbilžu sadalījums liecināja par to neatbilstību paredzētajai grūtības pakāpei. Šajā datu analīzes fāzē neviens no apgalvojumiem vēl netika izslēgts no aptaujas, bet tika atzīmēti potenciāli problemātiskie jautājumi.

Nākamajā solī aptaujas apgalvojumi tika iekļauti izpētošajā faktoranalīzē, izmantojot paralēlās analīzes metodi, kas balstīta uz korelāciju matricas analīzi, ar *slīpo promax komponentu rotācijas* metodi. Analīze tika veikta datu apstrādes programmā *JASP 0.14.1*, izmantojot *Factor* moduli. Tā kā bija nepieciešams pārbaudīt faktoru struktūru katrai kompetencei atsevišķi, kopā tika veiktas sešas izpētošās faktoranalīzes, vienā analīzē iekļaujot visus vienas kompetences indikatorus (vienai kompetencei atbilstīgus apgalvojumus). Izpētošā faktoranalīze datus ļauj identificēt faktorus jeb "slēptos mainīgos lielumus", kur katram faktoram atbilstīgie jautājumi savstarpēji korelē ciešāk nekā dažādiem faktoriem atbilstīgi apgalvojumi vai nevienam faktoram neatbilstīgi apgalvojumi. Šāda analīze ļauj pārbaudīt, vai apgalvojumi, kas, izstrādājot aptauju, tikuši paredzēti vienas dimensijas vai apakškompetences uzvedības rādītāju novērtēšanai, datus patiešām atbilst vienam faktoram un vai faktiskā jautājumu savstarpējo korelāciju struktūra datus līdzinās ekspertu aprakstītajai kompetences struktūrai (vai analīzē parādās faktori, kas atbilst konkrētās kompetences apakškompetencēm un/vai to dimensijām).

Faktoru analīzes rezultātā bija iespējams identificēt tos apgalvojumus, kuri neatbilda nevienam no faktoriem, kuri atbilda vairāk nekā vienam faktoram, kā arī tos apgalvojumus, kuri neatbilda teorētiski gaidāmajam faktoram (pēc ekspertu aprakstītās kompetenču struktūras), bet atbilda kādam citam faktoram. Arī šajā datu analīzes fāzē neviens no apgalvojumiem vēl netika

izslēgts no aptaujas, bet tika atzīmēti potenciāli problemātiskie jautājumi, par kuriem radās šaubas, vai tie mēra tās apakškompetences un/vai tās dimensijas, kuru mērīšanai tie bija sākotnēji paredzēti.

Tālāk sekoja aptaujas precizēšanas posms, kurā vadošie pētnieki kopā ar ekspertiem, kas bija piedalījušies kompetenču struktūras un indikatoru aprakstīšanā, veica rezultātu empīriskā sadalījuma analīzes un faktoru analīzes rezultātu salīdzināšanu, ņemot arī vērā katras kompetences struktūras (apakškompetenču un to dimensiju) teorētisko un praktisko pamatojumu, lai nolemtu, kuri apgalvojumi (uzvedības rādītāji) ir izslēdzami no aptaujas un turpmākās datu analīzes. Gadījumos, ja kādu no apgalvojumiem, kas empīriskā sadalījuma analīzē vai faktoru analīzē bija identificēts kā problemātisks, nebija iespējams izslēgt no aptaujas, jo izslēgšanas gadījumā paliktu nenomērīts kāds būtisks kompetences aspekts, eksperti mainīja, precizēja vai uzlaboja attiecīgā apgalvojuma formulējumu:

- No digitālās kompetences sadaļas aptaujā tika dzēsti 15 apgalvojumi, septiņos iestrādāti precizējumi aptaujas tālākajai versijai. Tā kā dimensijas "Iesaistīšanās pilsonībā, izmantojot digitālās tehnoloģijas" apgalvojumi neveidoja vienu faktoru un dimensijas iekšējā saskaņotība bija ļoti zema, tajā iekļautie apgalvojumi tika pārnesti uz dimensijām "Mijiedarbība, izmantojot digitālās tehnoloģijas" un "Sadarbība, izmantojot digitālās tehnoloģijas". Digitālās kompetences aptaujas gala versijā iekļauti 59 apgalvojumi.

- No inovācijas kompetences sadaļas aptaujā tika dzēsti četri apgalvojumi, trīs no tiem veidoja dimensiju "Ideju īstenošana", kas gala versijā netiek iekļauta. Inovācijas kompetences aptaujas gala versijā ir 62 apgalvojumi.

- No globālās kompetences sadaļas aptaujā tika dzēsti 70 apgalvojumi, diviem tika koriģēts formulējums, kā arī tā tika papildināta ar pilsoniskās kompetences dimensiju "Dažādības politikas pārvaldība", kas tika iekļauta globālās kompetences apakškompetencē "Daudzveidības apzināšanās lokālajā un globālajā kopienā". Globālās kompetences aptaujas gala versijā iekļauti 38 apgalvojumi.

- No pilsoniskās kompetences sadaļas aptaujā tika dzēsti 36 apgalvojumi, divos iestrādāti precizējumi aptaujas tālākai versijai. Pilsoniskajā kompetencē tika iekļauta

apakškompetence "Pilsoniskā rīcībspēja", kas iepriekš bija iekļauta globālajā kompetencē. Pilsoniskās kompetences gala versijā iekļauti 34 apgalvojumi.

- No pētnieciskās kompetences sadaļas aptaujā tika dzēsts 21 apgalvojums, četros tika iestrādāti precizējumi aptaujas tālākajai versijai. Viens jautājums tika izveidots no jauna, līdz ar to esošajos aprēķinos netiek ņemts vērā. Pētniecības kompetences gala versijā tika iekļauti 52 apgalvojumi.

- No uzņēmējspējas kompetences sadaļas aptaujā tika dzēsti četri apgalvojumi, 15 apgalvojumi tika precizēti aptaujas nākamajam variantam. Uzņēmējspējas kompetences gala versijā iekļauti 46 apgalvojumi.

Noslēgumā tika izveidots CKNI ar sešām caurviju kompetencēm (digitālā, globālā, inovācijas, pilsoniskā, pētnieciskā, uzņēmējspējas kompetence), tajās ietilpstošajām 25 apakškompetencēm un 86 dimensijām, kuras tiek nomērītas ar 291 apgalvojumu (CKNI gala versiju skat. 2.pielikumā). Katram apgalvojumam piešķirts kods, kas veidojas pēc šādiem principiem:

- burts vai to kombinācija apzīmē kompetenci (D – digitālā kompetence, G – globālā kompetence, I – inovācijas kompetence, P – pētnieciskā kompetence, PL – pilsoniskā kompetence, U – uzņēmējspējas kompetence),
- pirmais skaitlis norāda apakškompetenci,
- otrais skaitlis norāda dimensiju,
- trešais skaitlis norāda apgalvojuma kārtas numerāciju konkrētās dimensijas ietvaros.

Piemēram, kods "D_2.5_3" nozīmē, ka šis apgalvojums ir trešais no digitālās kompetences otrās apakškompetences "Komunikācija un sadarbība" piektās dimensijas "Digitālās identitātes pārvaldība".

Šai CKNI gala versijai tika veikta otrreizēja statistiskā analīze.

2.6. Datu otrreizējās analīzes un instrumenta validizācijas posms

Sākotnēji, vadoties no CKNI struktūras, katras dimensijas un apakškompetences ietvaros tika aprēķināti iekšējās saskaņotības rādītāji (Kronbaha alfa). Kronbaha alfas rādītājs atspoguļo, cik cieši savstarpēji korelē atbildes uz vairākiem jautājumiem, līdz ar to parādot, vai ir korekti un pamatoti no šiem jautājumiem rēķināt kopēju indeksu, piemēram, summējot katra respondenta atbildes vai izrēķinot vidējo aritmētisko rādītāju no katra respondenta atbildēm uz šiem jautājumiem. Šis solis datu analīzē bija nepieciešams, lai pārliecinātos, ka indikatorus katras apakškompetences un katras dimensijas ietvaros ir iespējams apvienot kopējā rādītājā, ko tālāk var izmantot datu analīzei un secinājumu izdarīšanai. Visu dimensiju un apakškompetenču iekšējās saskaņotības rādītāji bija pietiekami, lai būtu iespējams aprēķināt atbilstīgos vidējos aritmētiskos rādītājus. Visu kompetenču apakškompetencēm un to dimensijām Kronbaha alfas ir redzamas 3.pielikumā.

Tālāk katrai dimensijai apakškompetences ietvaros tika aprēķināti vidējie aritmētiskie rādītāji katra respondenta atbildēm. Piemēram, pilsoniskās kompetences apakškompetences "Demokrātiskās sabiedrības principu pārzināšana un izmantošana" dimensija "Lokāla un starptautiska sadarbība" tiek mērīta ar 3 apgalvojumiem (uzvedības indikatoriem). Lai aprēķinātu rādītāju, kas raksturo katra respondenta šīs dimensijas novērtējumu, tika aprēķināts vidējais aritmētiskais no respondenta atbildēm uz šiem trim apgalvojumiem. Līdzīgā veidā tika aprēķināti visu dimensiju rādītāji (kopā 86 rādītāji). Visus apakškompetenču un dimensiju vidējos rādītājus un standartnovirzes skat. 3.pielikumā.

Pēc tam visi aprēķinātie dimensiju vidējie rādītāji tika iekļauti otrreizējā faktoru analīzē, atkal izmantojot izpētošās faktoru analīzes metodi, veidojot sešu faktoru risinājumu (atbilstīgi caurviju kompetenču skaitam). Šis solis bija nepieciešams, lai pārliecinātos, ka datus novērotā caurviju kompetenču struktūra kopumā atbilst ekspertu iepriekš aprakstītajai kompetenču struktūrai. Šīs faktoru analīzes rezultāti pievienoti 4. pielikumā. Analizējot faktoru svaru tabulu, redzams, ka katrai no sešām caurviju kompetencēm atbilst savs faktors jeb slēptais mainīgais lielums ar atbilstīgiem faktoru svāriem attiecīgās kompetences dimensijām. Četrām no sešām caurviju kompetencēm visu dimensiju faktoru svāri atbilst vienam un tam pašam faktoram un neatbilst nevienam no citiem faktoriem, parādot, ka datus katra no šīm kompetencēm veido savu

slēpto mainīgo lielumu, kas nodalāms no pārējiem mainīgajiem lielumiem. Izņēmums ir pilsoniskā kompetence un globālā kompetence, kur, lai gan katrai atbilst savs faktors, ir novērojama tendence, ka ne visām dimensijām vienas kompetences ietvaros faktoru svāri atbilst vienam faktoram (proti, pilsoniskās kompetences dimensija "Sociālā taisnīguma pārvaldība" pēc faktoru svāriem atbilst 2. faktoram, kuram atbilst vairums globālās kompetences dimensiju, savukārt trīs no globālās kompetences dimensijām parāda augstus faktoru svarus 4. faktoram, kas atbilst pilsoniskajai kompetencei). Var secināt, ka respondentu uztverē saturiski šīs divas kompetences savstarpēji nav tik skaidri nodalāmas kā pārējās caurviju kompetences. Tomēr, kopumā ņemot, faktoru analīzes rezultāti demonstrē ļoti labu empīriskās datu struktūras atbilstību sākotnējai ekspertu definētajai kompetenču struktūrai.

Tātad kopumā tika konstatēts, ka datus novērotā caurviju kompetenču struktūra lielā mērā atbilst ekspertu iepriekš aprakstītajai kompetenču struktūrai.

3. CKNI ierobežojumi un kļūdu novērtējums

CKNI ir vairāki ierobežojumi.

- Būtiskākais ierobežojums saistīts ar novērtējuma formu – pašnovērtējuma aptaujas precizitāte, salīdzinot ar objektīviem spēju, prasmju un iemaņu testiem vai uzvedības novērojumiem, ir zemāka, jo respondentu atbildes var ietekmēt gan ierobežotas spējas atcerēties konkrētus savas rīcības piemērus, gan sagrozītas atmiņas par savu pagātnes rīcību, gan vispārēja tendence pārvērtēt sevi, savas prasmes un spējas. Tādējādi aptaujas forma ierobežo novērtēšanas instrumenta validitāti, un šis ierobežojums ir jāņem vērā, izmantojot instrumentu un interpretējot iegūtos mērījumu rezultātus.
- Otrs ierobežojums saistīts ar konkrēto CKNI aprobācijas pētījuma izlasi. Jāņem vērā, ka aptauju aizpildīja respondenti, kas bija pieejami projektā iesaistītajiem pētniekiem un ekspertiem. Kaut arī pētījuma izlase bija pietiekami liela un dažāda instrumenta aprobācijas vajadzībām, tomēr ir jāņem vērā, ka tā nebija nejauša izlase un iegūtos rezultātus nav iespējams vispārināt uz Latvijas studējošo populāciju kopumā vai studējošo populācijām konkrētajās studiju jomās. Var arī pieņemt, ka kopumā aptauju aizpildīja studenti, kuru

motivācija to darīt bija augstāka par vidējo, kas arī varēja atstāt iespaidu uz pētījuma rezultātiem. Tāpēc konkrētie pētījuma rezultāti ir jāinterpretē piesardzīgi, ņemot vērā šos ierobežojumus un izvairoties tos vispārināt uz studējošajiem kopumā.

- Kā būtisks ierobežums datu vākšanas posmā bija situācija, kad pētniekiem bija ierobežotas iespējas motivēt respondentus aizpildīt CKNI. Iesaistīšanās pētījumā bija brīvprātīga, balstoties uz respondentu pieejamību un projektā iesaistīto pētnieku individuālo spēju motivēt studējošos. Šāda respondentu iesaistīšana ir efektīva pilotpētījumā, tomēr, lai iegūtu reprezentatīvu izlasi vai veiktu visu studējošo caurviju kompetenču novērtēšanu, nepieciešams izstrādāt efektīvus respondentu iesaistīšanas un motivēšanas mehānismus.
- Ir iespējamās situācijas, kad atsevišķu kompetenču uzvedības rādītāju apraksti ir pārāk vispārīgi (piemēram, pētniecības specifika dažādās jomās var būtiski atšķirties) vai ir pārāk vienkārši (piemēram, digitālās kompetences uzvedības rādītāju apraksti, veicot kompetences novērtējumu IKT jomā). Lai arī vienotam kompetenču novērtēšanas instrumentam ir daudz priekšrocību (piemēram, vieglāk salīdzināt rezultātus starp jomām, vieglāk uzturēt, atjaunināt un pilnveidot instrumentu), tomēr arī šis ierobežojums ir jāņem vērā, izmantojot instrumentu un interpretējot kompetenču novērtēšanas rezultātus. Jāpiebilst arī, ka pašreizējā instrumenta versija neizslēdz iespējas to pilnveidot, piemēram, papildinot ar apgalvojumiem vai apgalvojumu blokiem, kas izstrādāti vai pielāgoti specifisku kompetenču, apakškompetenču vai to dimensiju novērtēšanai konkrētu profesionālo vai studiju jomu ietvaros, ja radīsies tāda vajadzība.
- Kā vēl viens ierobežojums minams fakts, ka pilsoniskās un globālās kompetences faktoriālā validitāte tika apstriprināta tikai daļēji, proti, analizējot aptaujas rezultātus, ir novērojama zināma pārklāšanās starp abām kompetencēm respondentu uztverē. Tas nozīmē, ka, interpretējot kompetenču novērtēšanas rezultātus, šo divu kompetenču rādītāji ir jāskata kopā, kā arī nākotnē, iespējams, šo kompetenču struktūra būs vēl jāpārskata un, iespējams, abas kompetences jāapvieno. Tas tomēr būtiski neierobežo CKNI izmantošanas iespējas šobrīd.
- Kā instrumenta ierobežojums minama arī iespēja, ka respondenti nesniedz atbildes uz visiem apgalvojumiem. Šajā instrumenta attīstības fāzē nav iespējams rekomendēt drošu

algoritmu trūkstošo datu aizvietošanai, tāpēc vēlams neizmantot tādu respondentu, kuri nav atbildējuši uz visiem jautājumiem, datus tālākajā rezultātu apstrādē un analīzē. Tomēr, ja aptaujāšana notiek individuāli, var lūgt atbildēt uz neatbildētajiem jautājumiem vai arī elektroniskajā datu ievākšanas versijā paredzēt, ka nepieciešams atbildēt uz visiem jautājumiem, lai pabeigtu aptauju.

- Jāņem vērā, ka ar CKNI iegūto rezultātu ticamību var ietekmēt respondentu skaits, proti, jo mazāks respondentu skaits, jo lielāka iespējamība, ka rezultātus vairāk ietekmē atsevišķas netipiskas atbildes. Lai izdarītu kvantitatīvajā analīzē balstītus secinājumus, vēlams iegūt pēc iespējas vairāk respondentu atbildes (vismaz 30).
- Šajā CKNI izstrādes fāzē nav pārbaudīta atkārtotu mērījumu (retesta) ticamība.
- CKNI šajā versijā nav paredzēts atbilžu variants "Nevaru atbildēt" vai "Nesaprotu jautājumu". Tas neļauj iegūtajos datos diferencēt respondentus, kuri nav sapratuši kādu no jautājumiem un ir izvēlējušies kādu no esošajiem atbilžu variantiem pēc nejaušības principa, no respondentiem, kuri šo pašu atbildi ir izvēlējušies kā korektu atbildi savas uzvedības novērtējumam.
- Pašreizējā instrumenta attīstības posmā CKNI vēl nav standartizēts, līdz ar to konkrētā respondenta rezultātus nevar raksturot kā augstus vai zemus attiecībā pret studējošo populāciju kopumā vai kādu citu vispārpieņemtu standartu.

4. Rekomendācijas CKNI tālākai izmantošanai un pilnveidošanai

- Izmantojot CKNI, svarīgi tā mērījumus kombinēt ar citiem mērījumiem, piemēram, uzvedības novērojumiem, dažādu studiju rezultātu mērījumiem, lai veiktu tālāku instrumenta validizāciju. Tāpat iespēju robežās ir svarīgi kombinēt studējošo pašnovērtējumu ar ekspertu vērtējumiem (anketu aizpildot pasniedzējam, prakses vadītājam vai citai personai, kam bijis pietiekami daudz pieredzes saskarsmē ar studējošo), lai padarītu konkrētā studējošā kompetenču novērtējumu objektīvāku.
- Ļoti svarīgi ir nozīmēt atbildīgo institūciju un personu, kas koordinēs CKNI izmantošanu un ar to iegūto datu uzglabāšanu, kā arī CKNI atjaunošanu un pilnveidi. Tas nepieciešams gan tādēļ, lai visi ar CKNI palīdzību ievāktie dati vienmēr būtu pieejami gan politikas veidotājiem, gan izglītības speciālistiem, gan pētniekiem nepieciešamo analīžu veikšanai,

gan arī lai visām ieinteresētajām personām vienmēr būtu pieejama jaunākā CKNI versija. Tāpat būtu svarīgi centralizēti automatizēt rezultātu apkopošanu, analīzi, vizualizāciju, veidojot stabilu platformu CKNI administrēšanai.

- Lai veiktu visu studējošo caurviju kompetenču novērtējumu studiju programmu un studiju virzienu ietvaros, nepieciešams izstrādāt visaptverošu respondentu motivēšanas un iesaistīšanas sistēmu (piemēram, aptaujas aizpildīšanu iekļaut kā obligātu priekšnoteikumu studiju kursa vai programmas izpildei).
- Tā kā CKNI vēl ir pilnveides procesā, vajadzētu izvairīties no tā lietošanas vērtēšanai visos kontekstos, kur vērtējumam var būt negatīva ietekme vai sekas uz studējošā studiju procesu un/vai rezultātu, studiju programmas, studiju virziena, augstskolas novērtējumu u.c.

Rekomendācijas CKNI turpmākai pilnveidošanai projekta turpinājumā

- Projekta 2. kārtā būtu ieteicams izstrādāt un izmēģināt caurviju kompetenču novērtēšanas instrumenta īso versiju, kur no katras dimensijas tiktu iekļauts tikai viens apgalvojums. Šāda anketas versija ļautu veikt salīdzinoši ātrāku un vieglāku caurviju kompetenču novērtēšanu apakškompetenču līmenī, analizējot katras kompetences apakškompetences, bet neizdalot dimensijas. Šāda aptauja būtu izmantojama situācijās, kad nepieciešams ātrs visu kompetenču novērtējums, neiedziļinoties katras kompetences saturā.
- CKNI ieteicams papildināt ar atbildes variantu "nesaprotu jautājumu", ko pēc vajadzības pēc tam var vai nu kodēt ar atbildes skalas zemāko vērtību, vai arī izdalīt kā atsevišķu vērtību datu analīzē. Tas palielinātu saņemto atbilžu ticamību un palašinātu rezultātu interpretācijas un izmantošanas iespējas. Tomēr vienlaikus jābūt skaidram motivācijas mehānismam, kas neļauj šo iespēju ļaunprātīgi izmantot, lai ātri pabeigtu aptauju, nesniedzot korektus uzvedības novērtējumus. Iespējams, varētu būt limitēts šādu atbilžu maksimālais skaits, pēc kura respondents vairs nevar izvēlēties atbildi "Nesaprotu jautājumu". To, cik lietderīgi ir iekļaut šādu atbildes variantu, varētu pārbaudīt nākamajā pētījuma kārtā, kādā no pētījuma posmiem izmantojot divas instrumenta versijas (vienu ar

iekļautu atbildes variantu "Nesaprotu jautājumu" un otru bez šāda atbildes variantā) un salīdzinot abās versijās iegūto datu sadalījumu.

- Projekta 2. kārtā būtu nepieciešams veikt atkārtotu mērījumu (retestu) ar daļu no pētījuma izlases.
- Būtu lietderīgi nākotnē veikt CKNI standartizāciju, lai izstrādātu Latvijas studējošo populācijai atbilstīgas kompetenču novērtējuma rādītāju normas, kas ļautu pilnvērtīgi interpretēt novērtējuma rezultātus individuālā līmenī.

Izmantotās literatūras saraksts

- Akadēmiskās informācijas centrs (AIC). (2016). *Terminoloģija Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūras un Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras kontekstā*. Pētījuma ziņojums. Rīga: AIC.
- Ananiadou, K., Claro, M. (2009). 21st century skills and competences for new millennium learners in OECD countries. OESD Education Working Papers No 41. <https://doi.org/10.1787/19939019>
- Augstākās izglītības kvalitātes monitoringa sistēmas koncepcija. (2017). Pieejams:<http://www.aic.lv/portal/content/files/Augst%C4%81k%C4%81s%20izgl%C4%ABt%C4%ABbas%20kvalit%C4%81tes%20monitoringa%20sist%C4%93mas%20konceptija.pdf>
- Babiloni, E., Guijarro, E., Canós-Darós, L., & Santandreu-Mascarell, C. (2017). *Transversal Competences Acquisition by Assigning Collaborative Work Group Roles. Entrepreneurship and University: How to Create Entrepreneurs from University Institutions*. Springer International publishing AG.
- Care, E., & Luo, R. (2016). *Assesment of Transversal Competencies: Policy and Practice in the Asia Pacific Region*. UNESCO Office Bangkok. Pieejams: <https://bangkok.unesco.org/content/assessment-transversal-competencies-policy-and-practice-asia-pacific-region>
- Darling-Hammond, L., Herman, J., Pellegrino, J., Abedi, J., Jamal, J., Aber J. L., Baker, E., Bennett, R., Gordon, E., Haertel, E., Hakuta, K., Ho, A., Lee Linn, R., Pearson, P. D., Popham, J., Resnick, L., Schoenfeld, A. H., Shavelson, R., Shepard, L. A., Shulman, L., & Steele, C.M. (2013). *Criteria for High-Quality Assessment*. Stanford Center for Opportunity Policy in Education, Stanford University.
- Direito, I., Duarte, A. M., & Pereira, A. (2014). The Development of Skills in the ICT Sector: Analysis of Engineering Students' Perceptions about Transversal Skills. *International Journal of Engineering Education*, 20 (6B), 1556–1561.

- Economou, A. (2016). *Research Report on Transversal Skills Frameworks*.
Pieejams: http://www.ats2020.eu/images/deliverables/D1.1_TransversalSkillsFrameworks_CP.pdf
- Eiropas Komisija. (2016). *Jaunā prasmju programma Eiropai. Kopīgs darbs cilvēkkapitāla, nodarbināmības un konkurētspējas stiprināšanai*. Pieejams: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/HTML/?uri=CELEX:52016DC0381&from=EN>
- Eiropas Parlaments, Eiropas Savienības Padome, Eiropas Komisija. (2017). *Eiropas sociālo tiesību pilārs*. Pieejams: https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/social-summit-european-pillar-social-rights-booklet_lv.pdf
- Florea, N. (2014). Contribution to Gender Studies for Competences Achievement Stipulated by National Qualifications. *Journal of Research in Gender Studies*, 4(2), 741–750.
- Izglītības un zinātnes ministrija. (2020). Uzsāk pētījumu par studējošo kompetencēm un to attīstības dinamiku. Pieejams: <https://www.izm.gov.lv/lv/aktualitates/3945-uzsak-petijumu-par-studejoso-kompetencem-un-to-attistibas-dinamiku>
- Larraz, N., Vázquez, S., & Liesa, M. (2017). Transversal skills development through cooperative learning. Training teachers for the future. *On the Horizon*, 25(2), 85-95. doi:10.1108/OTH-02-2016-0004
- McConlogue, T. (2020). *Assessment and Feedback in Higher Education: A Guide for Teachers*. UCL Press: London.
- Neubert, J. C., Mainert, J., Kretzschmar, A., & Greiff, S. (2015). The Assessment of 21st Century Skills in Industrial and Organizational Psychology: Complex and Collaborative Problem Solving. *Industrial and Organizational Psychology*, 8, 238-2680. doi:10.1017/iop.2015.14
- Organisation for Economic Cooperation and Development (OECD). (2015). AHELO Main Study. <https://www.oecd.org/education/skills-beyond-school/ahelo-main-study.htm>
- Pârvu, I., Ipate, D. M., & Mitran, P. C. (2014). Identification of Employability Skills – Starting Point for the Curriculum Design process. *Economics, Management, and Financial Markets*, 9(1), 237-246.

- Rocha, M. (2012). Transferable skills representations in a Portuguese college sample: gender, age, adaptability and vocational development. *European Journal of Psychology and Education*, 27(1),77-90. DOI:10.1007/s10212-011-0067-4
- Sá, M. J., Serpa, S. (2018). Transversal Competences: Their Importance and Learning Processes by Higher Education Students. *Education Sciences*, 8(3). doi:10.3390/educsci8030126
- Standarti un vadlīnijas kvalitātes nodrošināšanai Eiropas Augstākās izglītības telpā (ESG). (2015). Brisele, Beļģija. https://www.aika.lv/wp-content/uploads/2019/12/ESG_2015_latviski.pdf
- Wagenaar, R. (2018). *Tuning-CALOHEE Assesment Reference Frameworks*. University of Groningen.
- Wagenaar, R. (2020). *Defining, promoting and measuring transferable skills, social and civic competences: trends and challenges in higher education. Developing future skills in higher education*. Working Group on Modernisation of Higher Education: Peer Learning Activity. Pieejams:<http://ec.europa.eu/transparency/regexpert/index.cfm?do=groupDetail.groupDetailDoc&id=23155&no=6> (skatīts 10.03.2020.)
- Whittermore, S.T. (2018). *Transversal competencies essential for future proofing the workforce*. Pieejams:<https://www.cornerstoneondemand.com/sites/default/files/partner/asset/files/skill-a-transversal-skills-future-proof.pdf>

Pielikumi

1.pielikums. DEMOGRĀFISKIE UN IZGLĪTĪBAS PIEREDZES JAUTĀJUMI

* Obligāti aizpildāms jautājums!

Demogrāfiskie un izglītības pieredzes jautājumi

1. Lūdzu, norādiet savu vecumu (pilni gadi)!*

---

2. Lūdzu, norādiet savu dzimumu!*

- Sieviete
- Vīrietis
- Cits

3. Kā Jūs vērtējat savu materiālo stāvokli?*

- Varu atļauties visu, ko vēlos
- Esmu diezgan pārticis
- Izlieku vidēji
- Ir tikai pats nepieciešamākais
- Trūkst pat nepieciešamākā

4. Lūdzu, novērtējiet savas iespējas veltīt laiku studijām!*

- Varu veltīt studijām tik daudz laika, cik nepieciešams
- Ne vienmēr varu veltīt studijām tik daudz laika, cik nepieciešams
- Vienmēr trūkst studijām nepieciešamā laika

5. Lūdzu, norādiet savu dzīves vietu!*

- Rīga
- Kādā
- Mazpilsēta
- Lauki

un Pierīga
no lielajām pilsētām ārpus Rīgas

6. Vai paralēli studijām strādājat algotu darbu?*

- Nē, tikai studēju (Turpiniet ar 8. jautājumu)
- Jā, strādāju nepilnas slodzes darbu (Turpiniet ar 7. jautājumu)
- Jā, strādāju pilnas slodzes darbu (Turpiniet ar 7. jautājumu)
- Esmu pašnodarbināta persona vai pieder savs uzņēmums (Turpiniet ar 8. jautājumu)

7. Vai darbs ir saistīts ar Jūsu studiju jomu?*

- Jā, pilnībā
- Jā, daļēji
- Nē

8. Vai kādam no Jūsu vecākiem (audžuvecākiem, aizbildņiem u.c.) ir augstākā izglītība?*

- Jā, abiem
- Jā, vienam
- Nē, nevienam

9. Vai kādam no Jūsu vecvecākiem ir augstākā izglītība?*

- Jā, ir vismaz vienam
- Nē, nav nevienam

10. Kur Jūs ieguvāt vidējo izglītību?*

- Valsts ģimnāzijā
- Valsts finansētā vidusskolā
- Privātā vidusskolā
- Tehnikumā
- Profesionāli tehniskajā vidusskolā
- Tālmācības vidusskolā

Ar**studijām saistītā informācija**

Tālāk sekos jautājumi saistībā ar Jūsu šī brīža studijām. Ja studējat vairākās studiju programmās, lūdzu, aizpildiet par vienu.

11. Kurā no šīm studiju jomām studējat?*

- Zināšanietilpīga bioekonomika
- Biomedicīna, medicīnas tehnoloģijas, biofarmācija un biotehnoloģijas
- Viedie materiāli, tehnoloģijas un inženiersistēmas
- Viedā enerģētika
- Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas
- Radošās industrijas
- Sabiedrības pārvaldība
- Izglītība
- Cita joma _____

12. Kurā augstskolā Jūs studējat?*

---

13. Lūdzu, norādiet studiju virzienu, kurā studējat!*

---

14. Lūdzu, norādiet studiju programmu, kurā studējat!*

---

15. Vai studiju programma, kurā studējat, ir akadēmiskā vai profesionālā studiju programma?*

- Akadēmiska

- Profesionāla

16. Kurā studiju līmenī studējat?*

- 1.līmeņa studiju programma / koledžas
- 2.līmeņa studiju programma
- Bakalaura
- Maģistra
- Doktora
- Rezidentūra

17. Kurā studiju gadā savas programmas ietvarā šobrīd studējat?*

- 1. kurss
- 2. kurss
- 3. kurss
- 4. kurss
- 5. kurss
- 6. kurss

18. Kādā studiju formā studējat?*

- Pilna laika klātie
- Nepilna laika klātie
- Nepilna laika neklātie

19. Vai bez minētās studiju programmas paralēli studējat vēl kādā studiju programmā?*

- Nē (Turpiniet ar 21. jautājumu)
- Jā (Turpiniet ar 20. jautājumu)

20. Lūdzu norādiet studiju programmas nosaukumu, kurā studējat paralēli!*

Tālāk sekos

daži jautājumi par Jūsu iepriekšējo studiju pieredzi.

21. Vai iepriekš vismaz gadu esat studējis kādā studiju programmā, ko neesat absolvējis? Ja esat, lūdzu, norādiet skaitu, cik studiju programmās, kuras neesat absolvējis, esat studējis vismaz vienu studiju gadu!

---

22. Vai iepriekš esat absolvējis kādu augstākās izglītības programmu?*

- Jā (Turpiniet ar 23. jautājumu)
- Nē (Turpiniet ar 24. jautājumu)

23. Lūdzu miniet visas absolvētās programmas!*

Nr. p.k.	Lūdzu, ierakstiet programmas nosaukumu!	Lūdzu, norādiet studiju programmas līmeni! (1. līmeņa, bakalaura, maģistra vai doktora studiju programma)
1		
2		
3		
4		
5		

24. Lūdzu, norādiet savu vidējo svērto atzīmi iepriekšējā semestrī (ja zināt)!

---

25. Lūdzu, norādiet savu vidējo svērto atzīmi vidusskolas atestātā (ja zināt)!

"Augstākajā izglītībā studējošo kompetenču novērtējums un to attīstības dinamika studiju periodā" ESF projekta Nr.
8.3.6.2. "Izglītības kvalitātes monitoringa sistēmas izveide un īstenošana" ietvaros
Projekta līguma numurs: 8.3.6.2/17/I/001 (23-12.3e/19/103)

2.pielikums.

INSTRUMENTA GALA VERSIJA

CAURVIJU KOMPETENČU NOVĒRTĒŠANAS

DIGITĀLĀ KOMPETENCE

Tālāk aptaujā ir norādīti dažādi darbības apraksti, kas raksturo cilvēka uzvedību, **izmantojot informācijas un komunikāciju tehnoloģijas un digitālos medijus**, lai efektīvi komunicētu, pārvaldītu informāciju, sadarbotos, radītu un izplatītu zināšanas savā profesionālajā (un/vai studiju) darbībā.

Lūdzu, rūpīgi izlasiet katru darbības aprakstu un novērtējiet, cik lielā mērā tas ir raksturīgi Jums (1 nozīmē, ka norādītā darbība Jums nav raksturīga nemaz (ieskaitot situāciju, ka nekad neesat darījis), 7 nozīmē, ka norādītā darbība pilnā mērā ir raksturīga Jums).

N.p.k.	Kods	Apgalvojumi	Nemaz nav man raksturīgi			Vidēji			Pilnīgi raksturo mani
1. INFORMĀCIJAS PRATĪBA UN DATPRATĪBA									
1.1. Informācijas un digitālā satura pārlūkošana un meklēšana, datu filtrēšana									
1.	D_1.1_1	Meklējot informāciju internetā, izmanto atslēgvārdus un filtrus (piemēram, meklēt tikai attēlus, video, kartes u.c.)	1	2	3	4	5	6	7
2.	D_1.1_2	Meklējot informāciju internetā, pēc vajadzības izmanto dažādas meklētājprogrammas (piemēram, <i>Google, Yandex, Bing, DuckDuckGo</i>)	1	2	3	4	5	6	7
3.	D_1.1_3	Meklējot informāciju internetā, izmanto tagus (tags), konkrētus formātus (meklēt tikai pdf, doc)	1	2	3	4	5	6	7
4.	D_1.1_4	Izmanto detalizētas meklēšanas stratēģijas (piem., izmantot meklēšanas operatorus – "and" vai "or"), lai internetā atrastu uzticamu informāciju	1	2	3	4	5	6	7
1.2. Datu, informācijas un digitālā satura novērtēšana									
5.	D_1.2_1	Izvērtējot informāciju, ņem vērā, ka ne visa internetā pieejamā informācija ir uzticama	1	2	3	4	5	6	7
6.	D_1.2_2	Salīdzina dažādus avotus, lai novērtētu atrastās informācijas uzticamību	1	2	3	4	5	6	7

"Augstākajā izglītībā studējošo kompetenču novērtējums un to attīstības dinamika studiju periodā" ESF projekta Nr.
8.3.6.2. "Izglītības kvalitātes monitoringa sistēmas izveide un īstenošana" ietvaros
Projekta līguma numurs: 8.3.6.2/17/I/001 (23-12.3e/19/103)

7.	D_1.2_3	Novērtē informācijas derīgumu un uzticamību, izmantojot konkrētai situācijai piemērotus kritērijus	1	2	3	4	5	6	7
1.3. Datu, informācijas un digitālā satura pārvaldība									
8.	D_1.3_1	Identificē, organizē, nosaka, kā un kur digitālā vidē vienkāršā veidā iegūt datus, informāciju un saturu	1	2	3	4	5	6	7
9.	D_1.3_2	Saglabā, organizē, uzglabā failus vai saturu (piemēram, tekstu, attēlus, mūziku, video, tīmekļa lappuses) un atgūst saglabātos vai uzglabātos failus vai saturu strukturētā veidā	1	2	3	4	5	6	7
10.	D_1.3_3	Klasificē informāciju metodiskā veidā, izmantojot mapes, lai vieglāk to atrastu	1	2	3	4	5	6	7
11.	D_1.3_4	Maina internetā atrastās datnes (<i>file</i>) formātu	1	2	3	4	5	6	7
12.	D_1.3_5	Izmanto informācijas glabāšanas mākoņa un dokumentu pārvaldīšanas sistēmu (piemēram, <i>Dropbox</i> , <i>GoogleDrive</i> , <i>Sharepoint</i> , <i>OneDrive</i>) pakalpojumus	1	2	3	4	5	6	7
2. KOMUNIKĀCIJA UN SADARBĪBA									
2.1. Mijiedarbība (interaction), izmantojot digitālās tehnoloģijas									
13.	D_2.1_1	Sazinās ar citiem, izmantojot IP balss pārraidi (piemēram, <i>Skype</i> , <i>Whatsapp</i> , <i>Facebook messenger</i> , <i>Zoom</i> , <i>Google Hangouts</i>), e-pastu vai tērzēšanu – izmantojot pamata funkcijas (piem., balss ziņojumapmaiņu, e-pastu nosūtīšanu un saņemšanu, teksta ziņojumapmaiņu jeb čatu)	1	2	3	4	5	6	7
14.	D_2.1_2	Nodod vai dalās zināšanās ar citiem internetā (piem., izmantojot sociālās tīklošanās rīkus vai tiešsaistes kopienas)	1	2	3	4	5	6	7
15.	D_2.1_3	Saziņai internetā sistemātiski izmanto plašu saziņas rīku spektru (e-pastu, tērzēšanu, īsziņas, emuārus, mikroemuārus, sociālos tīklus), izmanto dažādas šo rīku funkcijas	1	2	3	4	5	6	7
16.	D_2.1_4	Izmanto plašu tiešsaistes pakalpojumu spektru (piem., sabiedriskos pakalpojumus, internetbanku, iepirkšanos internetā)	1	2	3	4	5	6	7

2.2. Dalīšanās (<i>sharing</i>), izmantojot digitālās tehnoloģijas									
17.	D_2.2_1	Koplieto failus un saturu, izmantojot kopīgošanas rīkus (piemēram, OneDrive, Google Drive, Dropbox)	1	2	3	4	5	6	7
18.	D_2.2_2	Izmanto sadarbības rīkus un strādā ar koplietotiem dokumentiem / failiem, ko kāds cits ir izveidojis	1	2	3	4	5	6	7
19.	D_2.2_3	Izmanto tehnoloģiski sarežģītas koplietošanas funkcijas (piemēram, darbvirsmas koplietošanu, lietojumprogrammu koplietošanu u.c.)	1	2	3	4	5	6	7
2.3. Sadarbība, izmantojot digitālās tehnoloģijas									
20.	D_2.3_1	Izmanto tiešsaistes sadarbības rīkus (sociālos tīklus, piemēram, Facebook, LinkedIn, Researchgate) sistemātiskai sadarbībai	1	2	3	4	5	6	7
21.	D_2.3_2	Sistemātiskā sadarbībā ikdienā izmanto specializētus sadarbības rīkus un to papildu funkcijas (piem., elektroniskos kalendārus, projektu vadības sistēmas u.c.)	1	2	3	4	5	6	7
22.	D_2.3_3	Pārvalda saturu un organizē sadarbību, izmantojot specializētus sadarbības rīkus (piem., elektroniskajiem kalendāriem, projektu vadības sistēmām, tiešsaistes izklājlappām)	1	2	3	4	5	6	7
23.	D_2.3_4	Veido un uztur digitālās mijiedarbības rīkus un platformas (piemēram, diskusiju platformu, uzsāk tiešsaistes parakstu vākšanu tiešsaistē u.c.)	1	2	3	4	5	6	7
2.4. Tīkla etiķete (<i>netiquette</i>)									
24.	D_2.4_1	Tiešsaistes komunikācijā ievēro konkrētā platformā formulētos komunikācijas noteikumus	1	2	3	4	5	6	7
25.	D_2.4_2	Tiešsaistes komunikācijā lieto vispārpieņemtus tiešsaistes saziņas noteikumus (tīkla etiķete, " <i>netiquette</i> " - angl.), piemēram neizmantojot visus lielos burtus, jo tie nozīmē "kliegšanu")	1	2	3	4	5	6	7
26.	D_2.4_3	Tiešsaistes komunikācijā izmanto tiešsaistes saziņas noteikumus, ņemot vērā auditorijas specifiku (piemēram, kultūras un paaudžu atšķirības)	1	2	3	4	5	6	7
2.5. Digitālās identitātes pārvaldība									

27.	D_2.5_1	Izmanto digitālos atribūtus un instrumentus, lai radītu savu digitālo identitāti (piemēram, lietotāja tēlu sociālajā tīklā)	1	2	3	4	5	6	7
28.	D_2.5_2	Veic darbības, lai pasargātu savu reputāciju tiešsaistē	1	2	3	4	5	6	7
29.	D_2.5_3	Manipulē ar saviem datiem, kuri tika izveidoti, lietojot digitālos rīkus, vidi un tehnoloģijas, tos mainot un pilnveidojot (piemēram, dzēst meklētājprogrammās indeksēto informāciju par sevi)	1	2	3	4	5	6	7
3. DIGITĀLĀ SATURA VEIDOŠANA									
3.1. Digitālā satura izstrāde									
30.	D_3.1_1	Rada digitālo saturu dažādos formātos (piem., tekstu, tabulas, attēlus, audio failus).	1	2	3	4	5	6	7
31.	D_3.1_2	Lieto rīkus /redaktorus tīmekļa lappuses vai ~~memuāru~~ izveidošanai, izmantojot gatavas veidnes (piem., <i>WordPress</i>)	1	2	3	4	5	6	7
32.	D_3.1_3	Rada un/vai pārveido sarežģītu multivides saturu dažādos formātos un datubāzes, izmantojot dažādas digitālās platformas, rīkus un vides	1	2	3	4	5	6	7
3.2. Digitālā satura integrēšana un atkārtota pilnveidošana									
33.	D_3.2_1	Izmanto formatējumu (piem., ievietot zemsivītras piezīmes, diagrammas, tabulas u.c.) citu vai paša (-as) izveidotam saturam	1	2	3	4	5	6	7
34.	D_3.2_2	Izmanto dažādu rīku papildu formatēšanas funkcijas (piemēram, e-pasta sapludināšanu, apvienot atšķirīgu formātu dokumentus, izmantot sarežģītas formulas, makro)	1	2	3	4	5	6	7
3.3. Autortiesības un licences									
35.	D_3.3_1	Veido atsauces uz digitālā satura pirmavotu un/vai bez atļaujas neizmanto digitālo saturu, uz kuru attiecas autortiesības	1	2	3	4	5	6	7
36.	D_3.3_2	Veidojot digitālo saturu, izmanto komplicētus licenču un autortiesību ierobežojumus un/ vai prasības	1	2	3	4	5	6	7
3.4. Programmēšana									

37.	D_3.4_1	Izmanto un pārveido funkcijas un iestatījumus programmatūrai un lietojumprogrammām, kuras izmanto (piem., izmaina noklusējuma iestatījumus)	1	2	3	4	5	6	7
38.	D_3.4_2	Izmanto komandrindu saskarnes un / vai gatavu programmas kodu uzdevumu veikšanai	1	2	3	4	5	6	7
39.	D_3.4_3	Izmanto programmēšanas valodas (piemēram <i>Python</i> , <i>Java</i> , <i>C#</i> , <i>C++</i> , <i>C</i> , <i>Swift</i> , <i>HTML</i> , <i>javascript</i> , <i>R</i> u.c.)	1	2	3	4	5	6	7
4. DROŠĪBA									
4.1. Ierīču aizsardzība									
40.	D_4.1_1	Izvairās veikt augsta riska digitālas darbības (lejupielādēt failus no riskantām mājas lapām, atvērt riskantus vēstuļu pielikumus, izmantot vienkāršas paroles u.c.)	1	2	3	4	5	6	7
41.	D_4.1_2	Instalē drošības programmas ierīcei (-ēm), kuru (-as) izmanto piekļuvei internetam (piem., antivīrusu, uguns mūri), regulāri tās atjaunina	1	2	3	4	5	6	7
42.	D_4.1_3	Izmanto dažādas paroles, lai piekļūtu iekārtām, ierīcēm un digitālajiem pakalpojumiem, periodiski tās maina, veido sarežģītas paroles.	1	2	3	4	5	6	7
43.	D_4.1_4	Bieži pārbauda drošības konfigurāciju un sistēmas ierīcēm un/vai lietojumprogrammām, kuras izmanto, konfigurē vai izmaina uguns mūra un drošības iestatījumus savām digitālajām ierīcēm	1	2	3	4	5	6	7
44.	D_4.1_5	Bez citu palīdzības atjauno ierīces darbu (piemēram, pārinstalē operētājsistēmu), ja tā tikusi inficēta ar vīrusu	1	2	3	4	5	6	7
4.2. Personas datu un privātuma aizsardzība									
45.	D_4.2_1	Veic drošības pasākumus, lai pasargātu savu privāto informāciju	1	2	3	4	5	6	7
46.	D_4.2_2	Sistemātiski, kritiski veido savu digitālo identitāti internetā un regulāri izseko digitālajam „pēdas nospiedumam”	1	2	3	4	5	6	7
47.	D_4.2_3	Šifrē e-pastus vai failus izmanto digitālos risinājumus personas datu un identitātes slēpšanai	1	2	3	4	5	6	7

4.3. Veselības un labklājības aizsardzība									
48.	D_4.3_1	Veic konkrētas darbības, lai mazinātu ar digitālo tehnoloģiju saistītos veselības riskus (piemēram, lieto zilās gaismas filtrus, ergonomiskus risinājumus u.c.)	1	2	3	4	5	6	7
49.	D_4.3_2	Identificē, kuras tīmekļa vietnes vai e-pasta ziņojumi varētu tikt izmantoti krāpnieciskā nolūkā, izmanto filtrus surogātpastam	1	2	3	4	5	6	7
50.	D_4.3_3	Sabalansē digitālo tehnoloģiju izmantošanu ar citām darba un dzīves aktivitātēm	1	2	3	4	5	6	7
4.4. Vides aizsardzība									
51.	D_4.4_1	Sistemātiski rīkojas, lai maksimizētu tehnoloģiju pozitīvo un minimizētu negatīvo ietekmi uz apkārtējo vidi (piemēram, izvairās drukāt dokumentus papīra formātā, izmanto enerģijas taupīšanas režīmus, izvēlas ierīces ar mazāku elektroenerģijas patēriņu u.c.)	1	2	3	4	5	6	7
52.	D_4.4_2	Izvēloties digitālās tehnoloģijas, ņem vērā to ietekmes uz vidi plašāko kontekstu (ekoloģiskā pēda ražošanas procesā, ražotāja reputācija vides aizsardzības jomā, izmantoto materiālu ilgtspējība u.c.)	1	2	3	4	5	6	7
5. PROBLĒMU RISINĀŠANA									
5.1. Tehnisku problēmu risināšana									
53.	D_5.1_1	Atrīsina lielāko daļu biežāk sastopamo problēmu, kas rodas, izmantojot digitālās tehnoloģijas, izpētot iestatījumus un programmu vai rīku opcijas	1	2	3	4	5	6	7
54.	D_5.1_2	Palīdz citiem risināt digitālo tehnoloģiju problēmas	1	2	3	4	5	6	7
5.2. Vajadzību noteikšana un tehnoloģiskie risinājumi									
55.	D_5.2_1	Izvēlas digitālo rīku, atbilstoši specifiskām vajadzībām un novērtē tā efektivitāti	1	2	3	4	5	6	7
56.	D_5.2_2	Palīdz citiem izvēlēties atbilstošo digitālo rīku, ierīci, lietojumprogrammu, programmatūru vai pakalpojumu, lai atrisinātu problēmas	1	2	3	4	5	6	7
57.	D_5.2_3	Seko tehnoloģiju attīstībai un izmēģina jaunus rīkus	1	2	3	4	5	6	7

5.3. Digitālo prasmju trūkumu konstatēšana									
58.	D_5.3_1	Apzinās savu prasmju nepilnīgumu un strādā pie prasmju pilnveidošanas	1	2	3	4	5	6	7
59.	D_5.3_2	Izvērtē potenciālo digitālo prasmju pieprasījumu nākotnē, regulāri un pastāvīgi apgūst jaunas digitālās prasmes	1	2	3	4	5	6	7

GLOBALĀ KOMPETENCE

Tālāk aptaujā ir norādīti dažādi darbības apraksti, kas raksturo cilvēka uzvedību, **izprotot un novērtējot daudzveidīgas perspektīvas un pasaules uzskatus, pieņemot lēmumus globālā vidē, iesaistoties mijiedarbībā ar dažādu kultūru pārstāvjiem kopējai labklājībai un ilgtspējīgai attīstībai.**

Lūdzu, rūpīgi izlasiet katru darbības aprakstu un novērtējiet, cik lielā mērā tas ir raksturīgi Jums (1 nozīmē, ka norādītā darbība Jums nav raksturīga nemaz (ieskaitot situāciju, ka nekad neesat darījis), 7 nozīmē, ka norādītā darbība pilnā mērā ir raksturīga Jums).

1. INFORMĀCIJAS PĀRVALDĪBA			Nemaz nav man raksturīgi			Vidēji			Pilnīgi raksturo mani
1.1. Informācijas meklēšana									
1.	G_1.1_1	Seko līdzi vietēja un starptautiska mēroga aktuāliem jautājumiem	1	2	3	4	5	6	7
2.	G_1.1_2	Par interesējošiem jautājumiem atrod un atlasa vairāk nekā vienu avotu (piem., laikrakstus, publikācijas, personiskās liecības, valdības ziņojumus, vietējus un starptautiskus pētījumus)	1	2	3	4	5	6	7
3.	G_1.1_3	Sistemātiski meklē daudzveidīgus lokāla un globāla mēroga avotus, kas palīdz dziļi izprast problēmu	1	2	3	4	5	6	7
1.2. Informācijas satura izvērtēšana un pārvaldība									
4.	G_1.2_1	Atpazīst stereotipus un aizspriedumus par lokāla un globāla mēroga jautājumiem dažādos informācijas avotos	1	2	3	4	5	6	7

5.	G_1.2_2	Salīdzina un pretstata informāciju par lokāla un globāla mēroga jautājumiem, kas ir iegūta no daudzveidīgiem informācijas avotiem, argumentēta sprieduma izveidē	1	2	3	4	5	6	7
6.	G_1.2_3	Diskutē par dažādos avotos minētās informācijas pamatojumu, saskata pretrunīgus argumentus, integrē informāciju no dažādiem avotiem	1	2	3	4	5	6	7
7.	G_1.2_4	Formulē argumentētu viedokli par situācijām, jautājumiem, kultūras, sociālajām, ekonomiskajām, ģeogrāfiskajām un vēsturiskajām ietekmēm	1	2	3	4	5	6	7
2. DAUDZVEIDĪBAS APZINĀŠANĀS LOKĀLAJĀ UN GLOBĀLAJĀ KOPIENĀ									
2.1. Atšķirīgu pasaules uzskatu apzināšanās un izpratne									
8.	G_2.1_1	Atpazīst lokālajā un globālajā kopienā pārstāvēto kultūru daudzveidību un tradīcijas, svētkus un simbolus	1	2	3	4	5	6	7
9.	G_2.1_2	Izprot dažādu kultūru atšķirības un to izraisīto konfliktu cēloņus lokālajā un globālajā kontekstā	1	2	3	4	5	6	7
10.	G_2.1_3	Saskata kopsakarības starp dažādām perspektīvām un saprot, ka katra sarunas dalībnieka pasaules uzskatu ietekmē viņa kultūras konteksts un pieredze	1	2	3	4	5	6	7
2.2. Sadarbība lokālā un starptautiskā līmenī									
11.	G_2.2_1	Izmanto iespējas iesaistīties starptautiskās aktivitātēs (piemēram, komandas darbā, starptautiskās politiskās, sociālās akcijās)	1	2	3	4	5	6	7
12.	G_2.2_2	Iesaistās diskusijās par globālo jautājumu tematiku dažādās grupās un kontekstos	1	2	3	4	5	6	7
13.	G_2.2_3	Pēc savas iniciatīvas darbojas daudz kultūru komandās vietējā kopienā vai starptautiska līmeņa komandās	1	2	3	4	5	6	7
14.	G_2.2_4	Organizē un vada daudz kultūru komandas vietējā kopienā vai starptautiska līmeņa komandas, veicina līdzcilvēku iesaistīšanos.	1	2	3	4	5	6	7
2.3. Dažādības politikas pārvaldība									

15	G_2.3_1	Ir tolerants, empātisks un iecietīgs pret dažādību dažādu līmeņu komunikācijā (ceņšas patiesi iedziļināties citu sociālo grupu pārstāvju viedoklī)	1	2	3	4	5	6	7
16	G_2.3_2	Dažādības kontekstā rīkojas, lai mazinātu stereotipu negatīvo ietekmi, nepieciešamības gadījumā līdzsvaro komunikāciju (piemēram, maina sarunas tematu, mīkstina izteicienu nozīmi, atvairina utt.)	1	2	3	4	5	6	7
2.4. Radikalizācijas (naida, vardarbības sludināšana, apdraudējums cilvēktiesībām un aicinājums uz sabiedrības šķelšanos) draudu pazīmju atpazīšana									
17	G_2.4_1	Demonstrē izpratni par radikalizācijas draudu pazīmēm	1	2	3	4	5	6	7
18	G_2.4_2	Atpazīst radikalizācijas draudus konkrētās situācijās pēc noteiktām, iepriekš definētām pazīmēm (piemēram, ekstrēmai ideoloģijai atbilstošas retorikas lietošana)	1	2	3	4	5	6	7
19	G_2.4_3	Kritiski izvērtējot, atpazīst radikalizācijas draudus pēc slēptām, iepriekš nedefinētām pazīmēm (piemēram, ekstrēmisku ideju racionāla attaisnošana ar sociāli pieņemamiem argumentiem)	1	2	3	4	5	6	7
3. STARPKULTŪRU KOMUNIKĀCIJA UN SADARBĪBA									
3.1. Komunikācija daudz kultūru vidē									
20	G_3.1_1	Saprot, ka dažādas perspektīvas sakņojas kultūras, reliģijas, sociālekonomiskajā un reģionālajā kontekstā	1	2	3	4	5	6	7
21	G_3.1_2	Uzņemas līdzatbildību par kopīgo grupas sadarbību un sasniedzamo rezultātu starpkultūru vidē	1	2	3	4	5	6	7
22	G_3.1_3	Iesaistās atvērtā un cieņpilnā komunikācijā ar pārstāvjiem no atšķirīgām kultūru grupām un reliģijām, praktizējot starpkultūru un starpreliģiju konfliktu risināšanas paņēmienus	1	2	3	4	5	6	7
3.2. Rīcības modeļošanas starpkultūru kontekstā									
23	G_3.2_1	Starpkultūru kontekstā izprot savas vai citu rīcības stratēģiju iespējamās sekas, novērtē sekas un salīdzina ar citiem alternatīviem risinājumiem	1	2	3	4	5	6	7

24	G_3.2_2	Starpkultūru kontekstā apsver dažādu iespējamo rīcību un lēmumu tiešās un netiešās sekas. Spēj prognozēt savas rīcības īstermiņa un ilgtermiņa sekas	1	2	3	4	5	6	7
3.3. Iesaistīšanās starptautiskās aktivitātēs									
25	G_3.3_1	Izzina un izprot daudzveidīgās iespējas savai līdzdalībai starptautiska mēroga pieredzes apmaiņas programmās, organizācijās (tai skaitā nevalstiskajās organizācijās) un tīklojumos	1	2	3	4	5	6	7
26	G_3.3_2	Aktīvi iesaistās starptautiskās pieredzes apmaiņas programmās, konferencēs, tīklojumos un organizācijās (tai skaitā nevalstiskās organizācijās)	1	2	3	4	5	6	7
27	G_3.3_3	Aktīvi meklē un izmanto iespējas gūt starptautisku pieredzi citās kultūrās (piemēram, studēšana, stažēšanās ārzemēs)	1	2	3	4	5	6	7
4. VĒRTĪBAS UN ATTIEKSMES STARPKULTŪRU VIDĒ									
4.1. Morālie un ētiskie principi un rīcība									
28	G_4.1_1	Analizē un izvērtē ētiskās dilemmas mūsdienu daudz kultūru sabiedrībā	1	2	3	4	5	6	7
29	G_4.1_2	Komunikācijā ar un par citu kultūru un reliģiju pārstāvjiem ievēro ētikas principus un normas (piemēram, nenodarīt kaitējumu, ievērot taisnīguma principus)	1	2	3	4	5	6	7
30	G_4.1_3	Risina ētiskās dilemmas savā profesionālajā jomā, uzņemmas atbildību par savu rīcību	1	2	3	4	5	6	7
31	G_4.1_4	Piedāvā risinājumus sabiedrībai aktuāliem problēmjautājumiem starpkultūru saskarsmes jomā, balstoties uz ētikas principiem	1	2	3	4	5	6	7
32	G_4.1_5	Veicina toleranci un izpratni par sabiedrības daudzveidību savā kopienā (sociālajā grupā) un novērš ētisko normu pārkāpumus starpkultūru saskarsmē	1	2	3	4	5	6	7
4.2. Saskarsmes prasmes starpkultūru un starpreliģiju situācijās									

33	G_4.2_1	Demonstrē izpratni, ka paša vērtības un attieksmes var atšķirties no citu saskarsmē iesaistīto personu vērtībām un attieksmēm	1	2	3	4	5	6	7
34	G_4.2_2	Respektē un prasmīgi līdzsvaro dažādu iesaistīto dalībnieku kopējās intereses starpkultūru un starpreliģiju saskarsmes konfliktu situācijās	1	2	3	4	5	6	7
35	G_4.2_3	Rīkojas stratēģiski un elastīgi, spēj efektīgi risināt pretrunīgas starpkultūru un starpreliģiju saskarsmes konfliktsituācijas	1	2	3	4	5	6	7
4.3. Rīcība iekļaujošas vides veicināšanai									
36	G_4.3_1	Zinu, kāda mana uzvedība veicina iekļaujošu sabiedrību	1	2	3	4	5	6	7
37	G_4.3_2	Piedalās un aktīvi rīkojas, lai veicinātu iekļaujošas vides veidošanos organizācijā (vai kopienā)	1	2	3	4	5	6	7
38	G_4.3_3	Piedāvāju jaunas idejas, lai organizācijas vai kopienas vidi padarītu atvērtāku mazāk pārstāvētām grupām (piemēram, cilvēkiem ar dažāda rakstura traucējumiem, minoritātēm u.c.)	1	2	3	4	5	6	7

INOVĀCIJAS KOMPETENCE

Tālāk aptaujā ir norādīti dažādi darbības apraksti, kas raksturo cilvēka uzvedību, **ieviešot uzlabojumus vai jauninājumus** savā profesionālajā (un/vai studiju) un sociālajā darbībā (piemēram, ieviešot jaunas idejas, metodes, izgudrojumus, procesus, ierīces u.c.).

Lūdzu, rūpīgi izlasiet katru darbības aprakstu un novērtējiet, cik lielā mērā tas ir raksturīgi Jums (**1** nozīmē, ka norādītā darbība Jums nav raksturīga nemaz (ieskaitot situāciju, ka nekad neesat darījis), **7** nozīmē, ka norādītā darbība pilnā mērā ir raksturīga Jums).

1. RADOŠUMS	Nemaz nav man raksturī gi			Vidēji			Pilnīgi raksturo mani
1.1. Ideju ģenerēšana							

"Augstākajā izglītībā studējošo kompetenču novērtējums un to attīstības dinamika studiju periodā" ESF projekta Nr.

8.3.6.2. "Izglītības kvalitātes monitoringa sistēmas izveide un īstenošana" ietvaros

Projekta līguma numurs: 8.3.6.2/17/I/001 (23-12.3e/19/103)

1.	I_1.1_1	Mēģina radīt idejas, kas var atšķirties no biežāk sastopamajām	1	2	3	4	5	6	7
1.	I_1.1_2	Demonstrē izpratni, ka noteiktam uzdevumam vai problēmai var būt dažādi alternatīvi risinājumi, meklē alternatīvus problēmu risinājumus.	1	2	3	4	5	6	7
2.	I_1.1_3	Rada idejas, kā optimizēt esošās zināšanas un prasmes	1	2	3	4	5	6	7
3.	I_1.1_4	Uzņemas risku radīt un izmantot jaunas idejas uzdevuma veikšanai	1	2	3	4	5	6	7
4.	I_1.1_5	Iepazīstina citus ar jaunām idejām	1	2	3	4	5	6	7
5.	I_1.1_6	Rada nozarē jaunas, revolucionāras idejas kas būtiski atšķiras no esošajām produktiem un / vai pakalpojumiem.	1	2	3	4	5	6	7
1.2. Uzlabojumi									
6.	I_1.2_1	Meklē esošo informāciju par metodēm, idejām un produktiem, kas var būt noderīga konkrēta uzdevuma veikšanai; pielieto esošas metodes.	1	2	3	4	5	6	7
7.	I_1.2_2	Izmanto / izmēģina jaunas metodes produktu /pakalpojumu pilnveidei un ieviešanai	1	2	3	4	5	6	7
8.	I_1.2_3	Sniedz ierosinājumus, kā uzlabot pašreizējo procesu, produkta vai pakalpojuma kvalitāti, domā par iespējamiem uzlabojumiem citu darbā un iesaka tos.	1	2	3	4	5	6	7
9.	I_1.2_4	Rada idejas par uzdevumu un darba aktivitāšu sadali	1	2	3	4	5	6	7
10.	I_1.2_5	Pats izstrādā jaunas idejas un metodes produktus / pakalpojumu pilnveidei un ieviešanai	1	2	3	4	5	6	7
11.	I_1.2_6	Saskata jaunas uzlabojumu iespējas arī tad, ja problēmas nav acīmredzamas	1	2	3	4	5	6	7
1.3. Problēmu risināšana									
12.	I_1.3_1	Izvērtē konkrētu problēmu no dažādiem skatu punktiem	1	2	3	4	5	6	7

13.	I_1.3_2	Ģenerē vairākus dažādus iespējamus problēmas risinājumus	1	2	3	4	5	6	7
14.	I_1.3_3	Rada jaunas idejas komplicētu uzdevumu risināšanai	1	2	3	4	5	6	7
1.4. Radoša attieksme									
15.	I_1.4_1	Meklē jaunas zināšanas, lai lietas darītu citādāk un labāk kā iepriekš	1	2	3	4	5	6	7
16.	I_1.4_2	Rada oriģinālas idejas un izvirza priekšlikumus	1	2	3	4	5	6	7
17.	I_1.4_3	Problēmu risināšanā, uzdevumu veikšanā, produktu pakalpojumu radīšanā, procesu organizēšanā u.c./ demonstrē īpašu oriģinalitāti	1	2	3	4	5	6	7
2. KRITISKA DOMĀŠANA									
2.1. Alternatīva domāšana									
18.	I_2.1_1	Problēmu risināšanā ņem vērā, ka iespējamas alternatīvas vienam tipiskam risinājumam	1	2	3	4	5	6	7
19.	I_2.1_2	Vienai problēmai ģenerē vairākus iespējamus risinājumus	1	2	3	4	5	6	7
20.	I_2.1_3	Konstruktīvi kritizē esošos risinājumus un pieejas	1	2	3	4	5	6	7
21.	I_2.1_4	Izvirza sarežģītus jautājumus un piedāvā oriģinālus komplicētas problēmas risinājumus	1	2	3	4	5	6	7
2.2. Identificēšana un analīze									
22.	I_2.2_1	Pirms problēmas risināšanas skaidri identificē problēmu un izvēlas labāko risinājumu no piedāvātiem variantiem	1	2	3	4	5	6	7
23.	I_2.2_2	Identificē uzdevuma veikšanai vai problēmas risināšanai nepieciešamo zināšanu ierobežotību un veic pasākumus zināšanu papildināšanai	1	2	3	4	5	6	7
24.	I_2.2_3	Noskaidro problēmas pamatcēloni un apzina iespējamus risinājumus	1	2	3	4	5	6	7
25.	I_2.2_4	Analīzē un risina ilgtermiņa problēmas no dažādām perspektīvām	1	2	3	4	5	6	7

2.3. Vispārināšana									
26.	I_2.3_1	Sasaista konkrētu problēmu ar tipisku problēmu risinājumu	1	2	3	4	5	6	7
27.	I_2.3_2	Prot pārformulēt esošu problēmu vispārīgākās kategorijās	1	2	3	4	5	6	7
28.	I_2.3_3	Integrē vairākas perspektīvas un/vai apvieno idejas no dažādiem moduļiem vienotā sistēmā	1	2	3	4	5	6	7
2.4. Novērtēšana									
29.	I_2.4_1	Izvērtē darbību vai ideju pēc piedāvātiem vērtēšanas kritērijiem	1	2	3	4	5	6	7
30.	I_2.4_2	Izvirza problēmai atbilstošus vērtēšanas kritērijus	1	2	3	4	5	6	7
31.	I_2.4_3	Piedāvā izvērstu un pamatotu novērtējumu, lai nepieciešamības gadījumā formulētu ieteikumus un/vai pieņemtu lēmumus	1	2	3	4	5	6	7
32.	I_2.4_4	Novērtē inovatīvu ideju lietderību	1	2	3	4	5	6	7
3. INICIATĪVA									
3.1. Citu darbības rosināšana									
33.	I_3.1_1	Atbalsta citas personas iniciatīvu nākt klajā ar jaunām idejām	1	2	3	4	5	6	7
34.	I_3.1_2	Iedrošina individuus vai grupas nākt klajā ar jaunām idejām, motivē citus	1	2	3	4	5	6	7
35.	I_3.1_3	Popularizē un virza citu idejas	1	2	3	4	5	6	7
3.2. Mobilizēšana									
36.	I_3.2_1	Meklē atbalstu inovatīvām idejām	1	2	3	4	5	6	7
37.	I_3.2_2	Pārliecina cilvēkus atbalstīt inovatīvas idejas	1	2	3	4	5	6	7
38.	I_3.2_3	Aizrauj plašu neiesaistīto personu grupu ar inovatīvām idejām	1	2	3	4	5	6	7
3.3. Darba īstenošanas organizēšana									
39.	I_3.3_1	Mēģina sasniegt mērķi, sekojot citu norādēm	1	2	3	4	5	6	7

40.	I_3.3_2	Izmanto uz darbību balstītu pieeju: vāc informāciju, izvirza mērķus, plāno to izpildi	1	2	3	4	5	6	7
41.	I_3.3_3	Organizē darbības pēc plāna, kurā paredzētas alternatīvas stratēģijas neparedzētiem gadījumiem	1	2	3	4	5	6	7
3.4. Ar risku saistītas iniciatīvas uzņemšanās									
42.	I_3.4_1	Iesaistās darbībās, kuru izdošanās nav garantēta	1	2	3	4	5	6	7
43.	I_3.4_2	Uzņemas pieņemamu riska pakāpi, lai atbalstītu jaunas idejas	1	2	3	4	5	6	7
44.	I_3.4_3	Inovatīvi darbojas augsta riska un neskaidrības apstākļos	1	2	3	4	5	6	7
3.5. Aktīva iesaiste un patstāvība									
45.	I_3.5_1	Palīdz citiem ideju īstenošanā	1	2	3	4	5	6	7
46.	I_3.5_2	Pārsniedz gaidīto attiecībā uz uzdevumu izpildi, bez papildus pamudinājuma	1	2	3	4	5	6	7
47.	I_3.5_3	Mācās no savas pieredzes un nebaidās kļūdīties	1	2	3	4	5	6	7
48.	I_3.5_4	Saskaroties ar grūtībām un/vai apkārtējo pretestību, aktīvi turpina īstenot inovācijas	1	2	3	4	5	6	7
4. KOMANDAS DARBS									
4.1. Sadarbības prasme									
49.	I_4.1_1	Dalās ar informāciju ar visiem komandas dalībniekiem	1	2	3	4	5	6	7
50.	I_4.1_2	Efektīvi sadarbojas ar citiem, lai veicinātu informācijas apkopošanu, integrēšanu un nodošanu, iedrošina citus dalīties ar idejām un brīvi runāt.	1	2	3	4	5	6	7
51.	I_4.1_3	Identificē komandas nepilnības un koordinē tās darbību, lai veicinātu veiksmīgu sadarbību	1	2	3	4	5	6	7
4.2. Komandas darba uzlabošana									

52.	I_4.2_1	Spēj pielāgoties, strādājot komandā, respektē citu komandas dalībnieku pieeju uzdevumu veikšanā	1	2	3	4	5	6	7
53.	I_4.2_2	Aktīvi iesaistās diskusijās ar mērķi uzlabot komandas darbu, iesaka uzlabojumus	1	2	3	4	5	6	7
54.	I_4.2_3	Sniedz konstruktīvas atsauksmes, veicina sadarbību, konsultējot vai palīdzot komandas dalībniekiem	1	2	3	4	5	6	7
5. TĪKLOŠANĀS (NETWORKING)									
5.1. Nepieciešamo kontaktu veidošana komandas darbā (iekšējā tīklošanās)									
55.	I_5.1_1	Savlaicīgi dalās ar informāciju ar attiecīgajām ieinteresētajām personām	1	2	3	4	5	6	7
56.	I_5.1_2	Identificē lēmumu pieņēmējus un ieinteresētās personas, kuri nav komandas dalībnieki, bet kuri var ietekmēt komandas darba procesu	1	2	3	4	5	6	7
57.	I_5.1_3	Spēj piesaistīt ārējus resursus, lai būtiski uzlabotu komandas darba kvalitāti	1	2	3	4	5	6	7
58.	I_5.1_4	Diplomātiski pārvalda situācijas, kurās iesaistītas dažādas ieinteresētās personas/ dažādi sadarbības partneri	1	2	3	4	5	6	7
5.2. Tīklošanās ārpus organizācijas									
59.	I_5.2_1	Veido profesionālās attiecības ārpus grupas/organizācijas (piemēram, apmeklē konferences, izstādes u.c.)	1	2	3	4	5	6	7
60.	I_5.2_2	Apzina, pārskata un transformē ārpus tiešā uzdevuma /ārpus tiešās profesionālās jomas iegūtas zināšanas, lai paaugstinātu savu un komandas profesionālo kompetenci	1	2	3	4	5	6	7
61.	I_5.2_3	Veido starptautiskus un starpdisciplinārus kontaktus, lai nodrošinātu savu un komandas iesaisti visu līmeņu profesionālā sadarbībā	1	2	3	4	5	6	7

PILSONISKĀ KOMPETENCE

Tālāk aptaujā ir norādīti dažādi darbības apraksti, kas raksturo cilvēka **līdzdalību pilsoniskajā un sociālajā dzīvē**, kas veicina veselīgu sociālo un politisko labklājību un ilgtspēju gan kopienas, gan valsts, gan Eiropas Savienības, gan globālajā līmenī.

Lūdzu, rūpīgi izlasiet katru darbības aprakstu un novērtējiet, cik lielā mērā tas ir raksturīgi Jums (1 nozīmē, ka norādītā darbība Jums nav raksturīga nemaz (ieskaitot situāciju, ka nekad neesat darījis), 7 nozīmē, ka norādītā darbība pilnā mērā ir raksturīga Jums).

1. PILSONISKO TIESĪBU UN PIENĀKUMU IZPRATNE UN ĪSTENOŠANA			Nemaz nav man raksturīgi			Vidēji			Pilnīgi raksturo mani
1.1. Pilsonisko tiesību un pienākumu saistība									
1.	PL_1.1_1	Izrāda izpratni un tolerantu attieksmi pret līdzcilvēku pilsoniskajām tiesībām un pienākumiem	1	2	3	4	5	6	7
2.	PL_1.1_2	Izstrādā un modelē iespējamās rīcības veidus pilsonisko tiesību un pienākumu īstenošanai vietējā un globālā kontekstā (piemēram, vēlēšanas, citu personu tiesību un reputācijas aizsargāšanas pasākumi, nacionālās drošības aizsargāšanas pasākumi, sabiedriskās kārtības uzturēšanas pasākumi, veselības un morāles aizsargāšanas pasākumi)	1	2	3	4	5	6	7
3.	PL_1.1_3	Pats meklē informāciju un atrod iespējas iesaistīties, lai paustu savu pilsonisko nostāju	1	2	3	4	5	6	7
4.	PL_1.1_4	Organizē pasākumus vai piedalās pasākumu organizēšanā, kas saistīti ar pilsonisko tiesību un pienākumu īstenošanu (piemēram, vēlēšanas, citu personu tiesību un reputācijas aizsargāšanas pasākumi, nacionālās drošības aizsargāšanas pasākumi, sabiedriskās kārtības uzturēšanas pasākumi)	1	2	3	4	5	6	7

		pasākumi, veselības un morāles aizsargāšanas pasākumi)							
1.2. Sociālā taisnīguma pārvaldība									
5.	PL_1.2_1	Atpazīst aizspriedumus un stereotipus, kritiski izvērtē aizspriedumainu un stereotipisku informāciju	1	2	3	4	5	6	7
6.	PL_1.2_2	Izrāda empātiju diskriminācijas un/vai nevienlīdzības gadījumos	1	2	3	4	5	6	7
7.	PL_1.2_3	Rīkojas sociāli taisnīgi, neskatoties uz saviem aizspriedumiem un stereotipiem	1	2	3	4	5	6	7
8.	PL_1.2_4	Aktīvi rīkojas, lai novērstu sociālā netaisnīguma izpausmes sociālajā vidē (piemēram, aizstāv kādu pret kuru vērsta diskriminācija, organizē pasākumus pret diskrimināciju)	1	2	3	4	5	6	7
2. DEMOKRĀTISKĀS SABIEDRĪBAS PRINCIPU PĀRZINĀŠANA UN IZMANTOŠANA									
2.1. Saistošo normatīvu pārvaldība									
9.	PL_2.1_1	Prot meklēt un atlasīt reprezentatīvus informācijas avotus, lai paplašinātu zināšanas par politisko un tiesisko regulējumu lokālajā, nacionālajā, ES vai globālā kontekstā	1	2	3	4	5	6	7
10.	PL_2.1_2	Sistemātiski seko līdzi aktualitātēm lokālajā, nacionālajā vai ES politiskajā un tiesiskajā regulējumā	1	2	3	4	5	6	7
11.	PL_2.1_3	Iesaistās ar ieteikumiem lokālā, nacionālā vai ES tiesiskā regulējuma izstrādes procesā (piemēram, jaunu likumu izstrādē)	1	2	3	4	5	6	7
2.2. Lokāla un starptautiska sadarbība									
12.	PL_2.2_1	Iesaistās lokāla līmeņa kopienas sadarbībā (konferences, akcijas, projekti utt.)	1	2	3	4	5	6	7

13.	PL_2.2_2	Iesaistās reģionāla, nacionāla, ES vai globāla līmeņa sadarbībā (konferences, akcijas, projekti utt.)	1	2	3	4	5	6	7
14.	PL_2.2_3	Izrāda iniciatīvu, organizē, veicina līdzcilvēku iesaisti lokāla, reģionāla, nacionāla, ES vai globāla līmeņa kopienu sadarbību (konferences, akcijas, projekti utt.)	1	2	3	4	5	6	7
2.3. Politiskās sistēmas pārvaldība									
15.	PL_2.3_1	Saprot demokrātijas darbības pamatprincipus	1	2	3	4	5	6	7
16.	PL_2.3_2	Piedalās kā balsotājs visa līmeņa vēlēšanās	1	2	3	4	5	6	7
17.	PL_2.3_3	Pēc savas iniciatīvas sazinās (rakstiski/mutiski) ar dažādu iestāžu, institūciju un organizāciju amatpersonām (ierēdņi, deputātu, direktoru, redaktoru) ar mērķi novērst problēmsituācijas un/vai uzlabot sociālo vai politisko procesu kvalitāti	1	2	3	4	5	6	7
18.	PL_2.3_4	Organizē sociālās un politiskās kustības (piemēram, aktīvi piedāvā savu brīvo laiku brīvprātīgo darbam, veido sociālu kustību, partiju)	1	2	3	4	5	6	7
3. IESAISTE KOPIENĀ									
3.1. Iesaiste lokālā un nacionālā līmenī									
19.	PL_3.1_1	Brīvprātīgi un labprātīgi piedalās izsludinātajos sociālo iniciatīvu pasākumos (piemēram, publiskajās apspriešanās, talkās, parakstu vākšanā utt.)	1	2	3	4	5	6	7
20.	PL_3.1_2	Iniciē sociālo iniciatīvu pasākumus (talkas, referendumi, e-līdzdalības rīku izstrāde, utt.)	1	2	3	4	5	6	7

21.	PL_3.1_3	Iesaistās lokālo vai nacionālo nevalstisko organizāciju vadībā vai piedalās kā eksperts dažāda līmeņa nevalstiskās organizācijās							
3.2. Iesaiste globālās kopienas līmenī									
22.	PL_3.2_1	Pēc uzaicinājuma piedalās ES vai globālā līmeņa nevalstisko organizāciju (religīso, uzņēmējdarbības, kultūras, sociālo, sporta, vecāku, profesionālo) darbībā	1	2	3	4	5	6	7
23.	PL_3.2_2	Aktīvi, labprātīgi un brīvprātīgi piedalās ES vai globālā līmeņa nevalstisko organizāciju (religīso, uzņēmējdarbības, kultūras, sociālo, sporta, vecāku, profesionālo) darbībā	1	2	3	4	5	6	7
24.	PL_3.2_3	Iesaistās ES vai globālo nevalstisko organizāciju vadībā vai piedalās kā eksperts dažāda līmeņa nevalstiskās organizācijās	1	2	3	4	5	6	7
3.3. Sociālo un politisko protestu pārvaldība									
25.	PL_3.3_1	Izprot protestu lomu pilsonisko tiesību realizācijā	1	2	3	4	5	6	7
26.	PL_3.3_2	Brīvprātīgi un aktīvi iesaistās dažādos legālos protestos	1	2	3	4	5	6	7
27.	PL_3.3_3	Iniciē un organizē legālus protestus	1	2	3	4	5	6	7
28.	PL_3.3_4	Piedāvā jaunas efektīvas stratēģijas/veidus legālo protestu īstenošanai	1	2	3	4	5	6	7
4. PILSONISKĀ RĪCĪSPĒJA									
4.1. Pilsoniskā iesaiste un rīcībspēja vietējā kopienā									
29.	PL_4.1_1	Pārzina iespējas līdzdalībai nevalstisko organizāciju darbībā un brīvprātīgā darba veikšanai vietējā kopienā	1	2	3	4	5	6	7
30.	PL_4.1_2	Aktīvi iesaistās nevalstisko organizāciju darbībā un brīvprātīgā darba veikšanā vietējā kopienā	1	2	3	4	5	6	7

31.	PL_4.1_3	Vada multikulturālu un / vai starpdisciplināru komandu, kas darbojas ilgtermiņa mērķu sasniegšanai vietējā kopienā	1	2	3	4	5	6	7
4.2. Pilsoniskā iesaiste un rīcībspēja globālā kontekstā									
32.	PL_4.2_1	Sadarbojas starptautiskā grupā vietējai kopienai nozīmīgu jautājumu risināšanā	1	2	3	4	5	6	7
33.	PL_4.2_2	Organizē sadarbību lokālā un globālā mērogā, identificējot partneru daudzveidīgās vajadzības	1	2	3	4	5	6	7
34.	PL_4.2_3	Regulāri un sistemātiski iesaistās starptautiskajās iniciatīvās, pārstāvēt savu organizāciju, vietējo kopienu vai valsti, kā arī piedāvā īstenot dažādas starptautiskās aktivitātes ilgtermiņa attīstības mērķu īstenošanā	1	2	3	4	5	6	7

PĒTNIECĪBAS KOMPETENCE

Tālāk aptaujā ir norādīti dažādi darbības apraksti, kas raksturo cilvēka uzvedību, **veicot pētniecisku darbību** savā profesionālajā (un/vai studiju) vidē un rezultējas neatkarīgā pētījuma problēmas risinājumā.

Lūdzu, rūpīgi izlasiet katru darbības aprakstu un novērtējiet, cik lielā mērā tas ir raksturīgi Jums (1 nozīmē, ka norādītā darbība Jums nav raksturīga nemaz (ieskaitot situāciju, ka nekad neesat darījis), 7 nozīmē, ka norādītā darbība pilnā mērā ir raksturīga Jums).

1. ATTIEKSME UN ĒTIKA			Nemaz nav man raksturīgi			Vidēji			Pilnīgi raksturo mani
1.1. Pētnieciskā interese									
1.	P_1.1_1	Patstāvīgi formulē personiskās pētnieciskās intereses	1	2	3	4	5	6	7
2.	P_1.1_2	Formulē pētniecības intereses, balstoties uz attiecīgās jomas aktualitātēm un vajadzībām	1	2	3	4	5	6	7

1.2. Atbildīga pētniecība									
3.	P_1.2_1	Demonstrē gatavību uzņemties atbildību par savu pētniecisko darbību un tās rezultātiem	1	2	3	4	5	6	7
4.	P_1.2_2	Izvērtē savas pētnieciskās darbības nozīmi un ietekmi uz zinātniskās / profesionālās nozares attīstību	1	2	3	4	5	6	7
1.3. Pētnieciskā ētika									
5.	P_1.3_1	Apzina līdzīgus pētījumus, izvēlas savam pētījumam un pētnieka ētikai atbilstīgus paraugus	1	2	3	4	5	6	7
6.	P_1.3_2	Reflektē, apzina un pamato pētījuma norises un iespējamo jauninājumu atbilstību pētnieka ētikai	1	2	3	4	5	6	7
7.	P_1.3_3	Veic pētījumu atbilstīgi pētnieciskās ētikas prasībām	1	2	3	4	5	6	7
8.	P_1.3_4	Patstāvīgi atrisina sarežģītas nestandarta pētnieciskās ētikas problēmas.	1	2	3	4	5	6	7
2. ZINĀŠANU KONCEPTUALIZĒŠANA / PĒTĪJUMA PLĀNOŠANA									
2.1. Pētījuma konteksta izpratne									
9.	P_2.1_1	Demonstrē izpratni par sava pētījuma vietu konkrētā pētījumu virzienā, pētījuma pievienoto vērtību	1	2	3	4	5	6	7
10.	P_2.1_2	Izmanto atbilstošus tehniskos risinājumus informācijas meklēšanai (zinātnisko publikāciju datubāzes, atsauču analīzi u.c.)	1	2	3	4	5	6	7
11.	P_2.1_3	Sistemātiski novērtē pētījuma gaitu un apzina pētījuma pievienoto vērtību plašākā kontekstā visos tā posmos	1	2	3	4	5	6	7
12.	P_2.1_4	Plāno pētījumu, vadās pēc nozares attīstības vajadzībām	1	2	3	4	5	6	7
2.2. Informācijas avotu kritiska analīze									
13.	P_2.2_1	Prot atšķirt zinātniskus un nezinātniskus (pseidozinātniskus / populārzinātniskus/mācību) informācijas avotus pēc formāliem kritērijiem	1	2	3	4	5	6	7

		(piemēram, vai informācija ir pieejama zinātnisko publikāciju datu bāzēs, izdevēja reputācija u.c.)							
14.	P_2.2_2	Literatūras analīzē balstās uz zinātniskiem avotiem, izvairās izmantot populārzinātniskus avotus, mācību literatūru vai lekciju pierakstus.	1	2	3	4	5	6	7
15.	P_2.2_3	Izvērtē informācijas avota ticamību pēc konkrētajiem nozarē pieņemtajiem standartiem (piemēram, pārstāv nozīmīgu vai ietekmīgu teorētisko pieeju, ņem vērā autora reputāciju, citējamību)	1	2	3	4	5	6	7
16.	P_2.2_4	Informācijas avotus izvērtē patstāvīgi	1	2	3	4	5	6	7
17.	P_2.2_5	Argumentēti pamato pētījumam izvēlēto teorētisko nostāju pretrunīgi vērtētos jautājumos nozares ietvaros (piemēram, izvēle starp divām konkurējošām teorijām)	1	2	3	4	5	6	7
2.3. Pētījuma konceptualizēšana / dizaina veidošana									
18.	P_2.3_1	Uz avotu analīzes pamata patstāvīgi definē pētījuma mērķi, pētījuma jautājumu un/vai hipotēzes	1	2	3	4	5	6	7
19.	P_2.3_2	Patstāvīgi izvēles pētījuma metodoloģiju un konstruē pētījuma dizainu	1	2	3	4	5	6	7
20.	P_2.3_3	Izvērtē pētījuma dizaina un metožu validitāti un ticamību	1	2	3	4	5	6	7
21.	P_2.3_4	Patstāvīgi analizē literatūru - salīdzina, klasificē, vispārina saskaņā ar vispārpieņemto praksi	1	2	3	4	5	6	7
22.	P_2.3_5	Definējot pētījuma mērķi, hipotēzes un/vai jautājumus un konstruējot pētījuma dizainu, ņem vērā pētījuma ietekmi uz konkrētās zinātnes nozares attīstību un metodoloģijas pilnveidošanu	1	2	3	4	5	6	7
23.	P_2.3_6	Integrē pētījuma mērķi un dizainu attiecīgās nozares un profesionālās jomas klāstā	1	2	3	4	5	6	7

		(piemēram, saskaņojot ar pētniekiem citās pētniecības struktūrās)							
3. PĒTĪJUMA VEIKŠANA									
3.1. Pētījuma metodoloģijas realizēšana									
24.	P_3.1_1	Vāc un dokumentē datus patstāvīgi saskaņā ar nozares un profesionālās jomas vispārpieņemtajiem standartiem	1	2	3	4	5	6	7
25.	P_3.1_2	Veido izraudzītajai metodoloģijai atbilstīgu datu izlasi, no paša kritiski izraudzītiem avotiem, nodrošinot pētījuma validitāti un ticamību	1	2	3	4	5	6	7
3.2. Datu analīze									
26.	P_3.2_1	Patstāvīgi izvēlas atbilstošas datu analīzes metodes, kas nodrošina secinājumu ticamību un validitāti	1	2	3	4	5	6	7
27.	P_3.2_2	Lieto kompleksas datu analīzes metodes	1	2	3	4	5	6	7
28.	P_3.2_3	Inovatīvi izmanto esošās datu analīzes metodes	1	2	3	4	5	6	7
3.3. Datu interpretēšana un secinājumu formulēšana									
29.	P_3.3_1	Patstāvīgi interpretē rezultātus un izdara korektus secinājumus atbilstoši noteiktās profesionālās jomas kontekstam	1	2	3	4	5	6	7
30.	P_3.3_2	Interpretē rezultātus un pamato secinājumus starpdisciplinārā kontekstā	1	2	3	4	5	6	7
31.	P_3.3_3	Veic jaunus teorētiskus vispārinājumus vai tehnoloģiskus jauninājumus, vadoties pēc validitātes un ticamības prasībām	1	2	3	4	5	6	7
3.4. Pētījuma procesa organizēšana									
32.	P_3.4_1	Veicot pētījumu, ņem vērā noteiktos termiņus, laika grafikus u.c.	1	2	3	4	5	6	7
33.	P_3.4_2	Patstāvīgi organizē pētījuma veikšanu, izstrādā darba plānu un laika grafiku, ko arī ievēro	1	2	3	4	5	6	7

34.	P_3.4_3	Patstāvīgi kontrolē pētīšanas procesa gaitu un kvalitāti (piemēram, darba secību, atbilstību metodoloģijas prasībām, labas prakses ievērošanu u.c.)	1	2	3	4	5	6	7
35.	P_3.4_4	Plānojot pētījumu, ņem vērā dažādus iespējamus scenārijus, sarežģījumus, izstrādā atbilstošus rīcības plānus	1	2	3	4	5	6	7
36.	P_3.4_5	Sastopoties ar neplānotām grūtībām, atrod risinājumus, elastīgi maina plānus, piemērojoties apstākļiem	1	2	3	4	5	6	7
4. SADARBĪBA UN KOMUNIKĀCIJA									
4.1. Sadarbība pētniecības procesā									
37.	P_4.1_1	Sadarbojas ar citiem studējošajiem efektīvai pētījumu veikšanai, iekļaujas pētnieku komandā	1	2	3	4	5	6	7
38.	P_4.1_2	Konstruktīvi sadarbojas ar darba zinātnisko vadītāju	1	2	3	4	5	6	7
39.	P_4.1_3	Iesaistās pētnieku grupas koordinēšanā, lai kopdarbībā veiktu pētījumu	1	2	3	4	5	6	7
40.	P_4.1_4	Veido pētnieku tīklojumu starpinstitūciju un /vai starptautisku pētījumu veikšanai	1	2	3	4	5	6	7
4.2. Komunicēšana un publicitāte									
41.	P_4.2_1	Prezentē savu pētījumu seminārā vai konferencē; atbild uz klausītāju jautājumiem	1	2	3	4	5	6	7
42.	P_4.2_2	Lieto precīzu akadēmisku valodu	1	2	3	4	5	6	7
43.	P_4.2_3	Izveido savā un citos pētījumos balstītu pārskatu viena temata ietvaros (piemēram, izstrādā bakalaura darbu vai diplomdarbu)	1	2	3	4	5	6	7
44.	P_4.2_4	Sagatavo pētījumā balstītu, teorētiski pamatotu prezentāciju ar radošu devumu nozares prakses pilnveidošanai	1	2	3	4	5	6	7
45.	P_4.2_5	Diskutē konferencē vai seminārā par pētījuma rezultātiem	1	2	3	4	5	6	7
46.	P_4.2_6	Sagatavo pētījumā balstītu metodisko materiālu prakses pilnveidošanai atbilstošajā nozarē	1	2	3	4	5	6	7

47.	P_4.2_7	Prezentē pētījuma ziņojumu par inovatīvu ietekmi uz nozares teorijas un prakses attīstību	1	2	3	4	5	6	7
48.	P_4.2_8	Uztur diskusiju par sava pētījuma devumu plašākā starptautiskā vai starpdisciplinārā kontekstā (piemēram, starptautiskās konferencēs)	1	2	3	4	5	6	7
49.	P_4.2_9	Sagatavo pētījumā balstītu zinātnisku publikāciju	1	2	3	4	5	6	7
4.3. Pētījuma rezultātu praktiskais izmantojums									
50.	P_4.3_1	Balstoties uz pētījuma rezultātiem, saredz pētījuma rezultātu praktiskas izmantošanas un prakses uzlabošanas iespējas	1	2	3	4	5	6	7
51.	P_4.3_2	Diskutē par sava pētījuma rezultātiem citu nozarē esošo pētījumu kontekstā	1	2	3	4	5	6	7
52.	P_4.3_3	Balstoties uz pētījuma rezultātiem, izstrādā ieteikumus praktiķiem. Argumentēti diskutē praktiķu auditorijās par sava pētījuma rezultātiem	1	2	3	4	5	6	7

UZŅĒMĒJSPĒJAS KOMPETENCE

Tālāk aptaujā ir norādīti dažādi darbības apraksti, kas raksturo cilvēka uzvedību **uzņēmējdarbībā, darba tirgū un saimnieciskā darbībā** (piemēram, kā darba ņēmējam vai pašnodarbinātai personai, kā arī sociālās, komerciālās, kultūras uzņēmējdarbības uzsākšanā un veikšanā, radot vērtību citiem – radot produktus vai pakalpojumus, kas atrisina sabiedrībai vai atsevišķām tās grupām aktuālas problēmas vai uzlabo dzīves kvalitāti).

Lūdzu, rūpīgi izlasiet katru darbības aprakstu un novērtējiet, cik lielā mērā tas ir raksturīgi Jums (1 nozīmē, ka norādītā darbība Jums nav raksturīga nemaz (ieskaitot situāciju, ka nekad neesat darījis), 7 nozīmē, ka norādītā darbība pilnā mērā ir raksturīga Jums).

1. PROBLĒMRISINĀŠANAS PRASME UN JAUNRADE			Nemaz nav man raksturīgi			Vidēji			Pilnīgi raksturo mani
1.1. Iespēju pamanīšana									
1.	U_1.1_1	Atpazīst tirgū esošu vajadzību un, balstoties uz jau esošajiem risinājumiem un	1	2	3	4	5	6	7

		zināšanām, piedāvā risinājumu, kas rada vērtību sabiedrībai/tirgum							
2.	U_1.1_2	Tirgus un konkurentu izpētes rezultātā, ierauga tirgus vajadzības, kam nav efektīva / vai vispār nav risinājuma	1	2	3	4	5	6	7
3.	U_1.1_3	Prognozē tirgus attīstības tendences un vajadzības	1	2	3	4	5	6	7
4.	U_1.1_4	Saskata iespējas komercializēt zināšanas un radīt produktus ar pievienoto vērtību	1	2	3	4	5	6	7
1.2. Radošums									
5.	U_1.2_1	Izprot, ka noteiktam uzdevumam vai problēmai var būt dažādi alternatīvi risinājumi, meklē alternatīvus problēmu risinājumus	1	2	3	4	5	6	7
6.	U_1.2_2	Pārvērš ideju prototipā vai gatavā produktā	1	2	3	4	5	6	7
7.	U_1.2_3	Izmēģina, iegūst atgriezenisko saiti un pilnveido idejas, kas rada vērtību citiem	1	2	3	4	5	6	7
8.	U_1.2_4	Attiecīgajam tirgum rada jaunas, revolucionāras idejas, kas būtiski atšķiras no esošajiem produktiem un / vai pakalpojumiem	1	2	3	4	5	6	7
1.3. Vīzija									
9.	U_1.3_1	Balstoties uz pašreizējā stāvokļa izvērtējumu, nākotnes mērķiem un nepieciešamajiem resursiem, definē nākotnes vīziju (vēlamo atrašanās stāvokli)	1	2	3	4	5	6	7
10.	U_1.3_2	Veido iedvesmojošu vīziju, kas iesaista citus. Definē savu vīziju, pamatojot iegūstamā rezultāta nozīmi (piemēram, radot risinājumu kādai sabiedrības daļai, komercializējot ideju, patentējot atklājumu utt., kas paredz arī citu cilvēku iesaisti - komandas veidošanu)	1	2	3	4	5	6	7

11.	U_1.3_3	Savas vīzijas īstenošanā balstās uz stratēģisku lēmumu pieņemšanu, kur, izmantojot iegūtās zināšanas un pieredzi, izvērtē priekšrocības, riskus, labās prakses piemērus	1	2	3	4	5	6	7
12.	U_1.3_4	Izmantojot izveidoto ilgtermiņa stratēģiju, plāno rīcības soļus, lai to sasniegtu, kas ietver nepieciešamos uzdevumus, resursus, laiku, cilvēkus	1	2	3	4	5	6	7
1.4. Ideju izvērtēšana									
13.	U_1.4_1	Analizē un salīdzina dažādu ideju pievienoto vērtību līdzīgu problēmsituāciju risināšanā	1	2	3	4	5	6	7
14.	U_1.4_2	Novērtē dažādu ideju atšķirīgo vērtību, analizējot idejas rentabilitāti (ieguldījumu pret ieguvumu)	1	2	3	4	5	6	7
15.	U_1.4_3	Vērtējot ideju, ņem vērā tās realizācijas iespējamus scenārijus nākotnē	1	2	3	4	5	6	7
1.5. Ētiska un ilgtspējīga domāšana									
16.	U_1.5_1	Apzinās un atpazīst uzņēmējdarbības un ar to saistīto lēmumu pieņemšanas ētiskos un ilgtspējības aspektus	1	2	3	4	5	6	7
17.	U_1.5_2	Veidojot uzņēmējdarbību un pieņemot ar to saistītos lēmumus, vadās pēc ētikas un ilgtspējības principiem	1	2	3	4	5	6	7
2. IEKŠĒJO UN ĀRĒJO RESURSU IDENTIFICĒŠANA, MOBILIZĒŠANA UN EFEKTĪVA IZMANTOŠANA									
2.1. Savu spēju novērtējums									
18.	U_2.1_1	Apzinās savas stiprās puses un zina, kā tās izmantot, lai radītu vērtību citiem	1	2	3	4	5	6	7

19.	U_2.1_2	Apzinās savas ne tikai stiprās, bet arī vājās puses, un atbilstoši specializējas, lai maksimāli izmantotu savu potenciālu	1	2	3	4	5	6	7
20.	U_2.1_3	Kompensē savas vājās puses, sadarbojoties ar citiem, un turpina attīstīt savas stiprās puses	1	2	3	4	5	6	7
2.2. Motivācija un neatlaidība									
21.	U_2.2_1	Pieliek pūles un resursus, lai sekotu savām interesēm un radītu vērtību citiem	1	2	3	4	5	6	7
22.	U_2.2_2	Ilgstoši saglabā fokusu uz savām interesēm un mērķiem, neskatoties uz neveiksmēm un grūtībām	1	2	3	4	5	6	7
2.3. Resursu mobilizēšana									
23.	U_2.3_1	Atrod un izmanto esošos resursus atbildīgi un efektīvi	1	2	3	4	5	6	7
24.	U_2.3_2	Apkopo un pārvalda dažādus resursu veidus (piemēram, cilvēkresursus, laiku, finanses, dabas resursus), lai radītu vērtību citiem	1	2	3	4	5	6	7
25.	U_2.3_3	Ievieš un izmanto stratēģiju, lai piesaistītu jaunus resursus, kas nepieciešami vērtības radīšanai citiem	1	2	3	4	5	6	7
2.4. Finansiālā un ekonomiskā kompetence									
26.	U_2.4_1	Sastāda un pārvalda budžetu (piemēram, sabalansē ienākumus un izdevumus)	1	2	3	4	5	6	7
27.	U_2.4_2	Atrod finansējuma iespējas un pārvalda budžetu (piemēram, sastāda tāmi, piesaista līdzekļus)	1	2	3	4	5	6	7
28.	U_2.4_3	Ne tikai piesaista līdzekļus idejas realizēšanai, bet arī sastāda ilgtermiņa plānu idejas ilgtspējīgai finansiālai pastāvēšanai un attīstībai (piemēram, veidojot naudas līdzekļu uzkrājumus, amortizācijas atskaitījumus)	1	2	3	4	5	6	7

2.5. Komunikācija un cilvēkresursu mobilizēšana									
29.	U_2.5_1	Pārliecina, iesaista un iedvesmo citus savas idejas realizēšanai (piemēram, komandas izveidošana)	1	2	3	4	5	6	7
30.	U_2.5_2	Motivē un virza cilvēkresursus uzņēmējdarbības mērķu sasniegšanai (piemēram, komandas darba vadīšana, komandas locekļu motivēšana)	1	2	3	4	5	6	7
31.	U_2.5_3	Pārliecina citu jomu pārstāvjus par savu ideju vērtību un par produktu izstrādi	1	2	3	4	5	6	7
3. INICIATĪVA UN ORIENTĀCIJA UZ RĪCĪBU									
3.1. Iniciatīvas uzsākšanās									
32.	U_3.1_1	Demonstrē izpratni par problēmsituācijām un ir gatavs iesaistīties risinājumu izstrādē	1	2	3	4	5	6	7
33.	U_3.1_2	Seko līdzi, analizē un kritiski izvērtē problēmas un ierosina to risinājumu izstrādi	1	2	3	4	5	6	7
34.	U_3.1_3	Rada kvalitatīvus problēmsituāciju risinājumus, uzņemas atbildību par radīto risinājumu un tā ietekmi uz mērķgrupu	1	2	3	4	5	6	7
3.2. Plānošana									
35.	U_3.2_1	Definē mērķus un veic vienkāršas darbības, lai daļēji vai pilnībā sasniegtu uzstādīto rezultātu	1	2	3	4	5	6	7
36.	U_3.2_2	Izstrādā rīcības plānu un darbojas atbilstoši plānam, kurā noteiktas prioritātes un atskaides punkti, lai sasniegtu savus mērķus	1	2	3	4	5	6	7
37.	U_3.2_3	Precizē prioritātes un plānus, pielāgojoties mainīgiem apstākļiem	1	2	3	4	5	6	7
3.3. Rīcība nenoteiktības apstākļos									
38.	U_3.3_1	Ir gatavs kļūdīties, izmēģinot jaunas lietas	1	2	3	4	5	6	7

"Augstākajā izglītībā studējošo kompetenču novērtējums un to attīstības dinamika studiju periodā" ESF projekta Nr.

8.3.6.2. "Izglītības kvalitātes monitoringa sistēmas izveide un īstenošana" ietvaros

Projekta līguma numurs: 8.3.6.2/17/I/001 (23-12.3e/19/103)

39.	U_3.3_2	Sistemātiski izvērtē rīcības alternatīvu priekšrocības un riskus, izvēlas rīcību ar augstāko vērtību	1	2	3	4	5	6	7
40.	U_3.3_3	Pieņemot lēmumus, spēj ilgstoši darboties neskaidrības un riska apstākļos	1	2	3	4	5	6	7
3.4. Komandas darbs									
41.	U_3.4_1	Sadarbojas un rada vērtības, strādājot nelielā komandā	1	2	3	4	5	6	7
42.	U_3.4_2	Sadarbojas un rada vērtības, strādājot ar plašu personu un grupu loku	1	2	3	4	5	6	7
43.	U_3.4_3	Veido un vada lielu komandu, attīsta sadarbības kontaktu loku un uzņemas atbildību par pieņemtajiem lēmumiem, lai radīto problēmas risinājumu realizētu	1	2	3	4	5	6	7
3.5. Mācīšanās no pieredzes									
44.	U_3.5_1	Nem vērā citu kritiku par risinājumu vai produktu	1	2	3	4	5	6	7
45.	U_3.5_2	Kritiski izvērtē risinājuma vai produkta trūkumus un stiprās puses, identificē lietas, ko vajadzētu darīt citādāk	1	2	3	4	5	6	7
46.	U_3.5_3	Integrē savu un citu pieredzi attiecīgajā darbības jomā, lai izvairītos no kļūdām un uzlabotu risinājumu	1	2	3	4	5	6	7

3. pielikums. CAURVIJU KOMPETENČU APAKŠKOMPETENČU UN DIMENSIJU APRAKSTOŠĀS STATISTIKAS RĀDĪTĀJI UN IEKŠĒJĀS SASKAŅOTĪBAS RĀDĪTĀJI

Kompe- tences	Apakš- kompetences	Dimensijas	Apgalvo- jumu skaits	Kronba ha alfa	M	SD
DIGITĀLĀ KOMPETENCE	1.INFORMĀCIJAS PRATĪBA UN DATPRATĪBA	1.1.Informācijas un digitālā satura pārlūkošana un meklēšana, datu filtrēšana	4	0,77	5,18	1,30
		1.2.Datu, informācijas un digitālā satura novērtēšana	3	0,90	5,69	1,21
		1.3.Datu, informācijas un digitālā satura pārvaldība	5	0,82	5,25	1,16
		<i>Apakškompetence kopā</i>	<i>12</i>	<i>0,90</i>	<i>5,37</i>	<i>1,06</i>
	2.KOMUNIKĀCIJA UN SADARBĪBA	2.1.Mijiedarbība (interaction), izmantojot digitālās tehnoloģijas	4	0,85	5,51	1,25
		2.2.Dalīšanās (sharing), izmantojot digitālās tehnoloģijas	3	0,82	5,27	1,37
		2.3.Sadarbība, izmantojot digitālās tehnoloģijas	4	0,87	4,65	1,52
		2.4.Tīkla etiķete (netiquette)	3	0,89	5,32	1,32
		2.5.Digitālās identitātes pārvaldība	3	0,77	4,89	1,36
		<i>Apakškompetence kopā</i>	<i>17</i>	<i>0,94</i>	<i>5,13</i>	<i>1,14</i>
	3. DIGITĀLĀ SATURA VEIDOŠANA	3.1.Digitālā satura izstrāde	3	0,82	4,58	1,52
		3.2.Digitālā satura integrēšana un atkārtota pilnveidošana	2	0,75	5,03	1,45
		3.3.Autortiesības un licences	2	0,86	5,02	1,52
		3.4.Programmēšana	3	0,75	4,55	1,53
		<i>Apakškompetence kopā</i>	<i>10</i>	<i>0,88</i>	<i>4,78</i>	<i>1,21</i>
	4. DROŠĪBA	4.1. Ierīču aizsardzība	5	0,83	4,96	1,28
		4.2. Personas datu un privātuma aizsardzība	3	0,79	4,74	1,37
		4.3. Veselības un labklājības aizsardzība	3	0,74	4,72	1,31
		4.4. Vides aizsardzība	2	0,86	4,66	1,52

	Projekta līguma numurs: ESF/8.3.6.2/09/122-123/19/197		13	0,91	4,77	1,14
	Apakškompetence kopā					
GLOBĀLĀ KOMPETENCE	5. PROBLĒMU RISINĀŠANA	5.1. Tehnisku problēmu risināšana	2	0,82	5,30	1,40
		5.2. Vajadzību noteikšana un tehnoloģiskie risinājumi	3	0,83	5,16	1,31
		5.3. Digitālo prasmju trūkumu konstatēšana	2	0,87	5,35	1,34
		Apakškompetence kopā	7	0,91	5,27	1,19
	1. INFORMĀCIJAS PĀRVALDĪBA	1.1. Informācijas meklēšana	3	0,80	4,82	1,34
		1.2. Informācijas satura izvērtēšana un pārvaldība	4	0,86	4,53	1,32
		Apakškompetence kopā	7	0,90	4,68	1,25
	2. DAUDZVEIDĪBAS APZINĀŠANĀS LOKĀLAJĀ UN GLOBĀLAJĀ KOPIENĀ	2.1. Atšķirīgu pasaules uzskatu apzināšanās un izpratne	3	0,88	4,83	1,34
		2.2. Sadarbība lokālā un starptautiskā līmenī	4	0,89	3,09	1,59
		2.3. Dažādības politikas pārvaldība	2	0,84	5,04	1,51
		2.4. Radikalizācijas (naida, vardarbības sludināšana, apdraudējums cilvēktiesībām un aicinājums uz sabiedrības šķelšanos) draudu pazīmju atpazīšana	3	0,94	3,80	1,72
		Apakškompetence kopā	12	0,88	4,19	1,12
	3. STARPKULTŪRU KOMUNIKĀCIJA UN SADARBĪBA	3.1. Komunikācija daudz kultūru vidē	3	0,81	4,27	1,45
		3.2. Rīcības modelēšana starpkultūru kontekstā	2	0,90	4,22	1,49
		3.3. Iesaistīšanās starptautiskās aktivitātēs	3	0,80	3,40	1,53
		Apakškompetence kopā	8	0,90	3,96	1,30
	4. VĒRTĪBAS UN ATTIEKSMEŠ STARP KULTŪRU VIDĒ	4.1. Morālie un ētiskie principi un rīcība	5	0,86	4,25	1,39
		4.2. Saskarsmes prasmes starpkultūru un starpreliģiju situācijās	3	0,81	4,41	1,40
		4.3. Rīcība iekļaujošas vides veicināšanai	3	0,83	3,47	1,47
		Apakškompetence kopā	11	0,92	4,04	1,25
INOVĀCIJA S KOMPETEN CE	1. RADOŠUMS	1.1. Ideju ģenerēšana	6	0,91	4,72	1,23
		1.2. Uzlabojumi	6	0,91	4,57	1,29
		1.3. Problēmu risināšana	3	0,88	4,76	1,31
		1.4. Radoša attieksme	3	0,84	4,66	1,32
		Apakškompetence kopā	18	0,96	4,68	1,18
		2.1. Alternatīva domāšana	4	0,88	4,93	1,18

"Augstākajā izglītībā studējošo kompetenču novērtējums un to attīstības dinamika studiju periodā" ESF projekta Nr. 8.3.6.2 "Izglītības kvalitātes monitorings sistēmas izveide un īstenošana" ietvaros

	2. KRITISKA DOMĀŠANA	2.2. Identificēšana un analizēšana	4	0,91	4,92	1,20
		2.3. Vispārināšana	3	0,87	4,71	1,24
		2.4. Novērtēšana	4	0,91	4,76	1,27
		<i>Apakškompetence kopā</i>	15	0,96	4,83	1,12
	3. INICIATĪVA	3.1. Citu darbības rosināšana	3	0,88	4,99	1,38
		3.2. Mobilizēšana	3	0,90	4,31	1,52
		3.3. Darba īstenošanas organizēšana	3	0,80	4,65	1,24
		3.4. Ar risku saistītas iniciatīvas uzņemšanās	3	0,88	4,32	1,42
		3.5. Aktīva iesaiste un patstāvība	4	0,84	4,76	1,21
		<i>Apakškompetence kopā</i>	16	0,94	4,61	1,14
	4. KOMANDAS DARBS	4.1. Sadarbības prasme	3	0,87	5,16	1,33
		4.2. Komandas darba uzlabošana	3	0,88	5,18	1,26
		<i>Apakškompetence kopā</i>	6	0,93	5,17	1,25
	5. TĪKLOŠANĀS (NETWORKING)	5.1. Nepieciešamo kontaktu veidošana komandas darbā (iekšējā tīklošanās)	4	0,89	4,62	1,33
		5.2. Tīklošanās ārpus organizācijas	3	0,88	4,15	1,54
		<i>Apakškompetence kopā</i>	7	0,93	4,39	1,34
PILSONISKĀ KOMPETENCE	1. PILSONISKO TIESĪBU UN PIENĀKUMU IZPRATNE UN ĪSTENOŠANA	1.1. Pilsonisko tiesību un pienākumu saistība	4	0,74	3,58	1,25
		1.2. Sociālā taisnīguma pārvaldība	4	0,77	4,44	1,32
		<i>Apakškompetence kopā</i>	8	0,82	4,01	1,13
	2. DEMOKRĀTISKĀ S SABIEDRĪBAS PRINCIPU PĀRZINĀŠANA UN IZMANTOŠANA	2.1. Saistošo normatīvu pārvaldība	3	0,77	3,40	1,43
		2.2. Lokāla un starptautiska sadarbība	3	0,92	2,84	1,64
		2.3. Politiskās sistēmas pārvaldība	4	0,70	3,41	1,31
		<i>Apakškompetence kopā</i>	10	0,91	3,22	1,30
	3. IESAISTE KOPIENĀ	3.1. Iesaiste lokālā un nacionālā līmenī	3	0,86	2,76	1,53
		3.2. Iesaiste globālās kopienas līmenī	3	0,86	2,70	1,49
		3.3. Sociālo un politisko protestu pārvaldība	4	0,79	2,63	1,25
		<i>Apakškompetence kopā</i>	10	0,92	2,70	1,29

	4. PILSONISKĀ RĪCĪBSPĒJA	4.1. Pilsoniskā iesaiste un rīcībspēja vietējā kopienā	3	0,80	3,15	1,48
		4.2. Pilsoniskā iesaiste un rīcībspēja globālā kontekstā	3	0,91	2,72	1,61
		<i>Apakškompetence kopā</i>	6	0,92	2,94	1,47
PĒTNIECĪBAS KOMPETENCE	1. ATTIEKSME UN ĒTIKA	1.1. Pētnieciskā interese	2	0,88	4,41	1,51
		1.2. Atbildīga pētniecība	2	0,86	4,75	1,53
		1.3. Pētnieciskā ētika	4	0,91	4,62	1,43
		<i>Apakškompetence kopā</i>	8	0,95	4,59	1,37
	2. ZINĀŠANU KONCEPTUALIZĒŠANA / PĒTĪJUMA PLĀNOŠANA	2.1. Pētījuma konteksta izpratne	4	0,92	4,73	1,37
		2.2. Informācijas avotu kritiska analīze	5	0,90	4,86	1,26
		2.3. Pētījuma konceptualizēšana / dizaina veidošana	6	0,94	4,54	1,35
		<i>Apakškompetence kopā</i>	15	0,26	4,71	1,24
	3. PĒTĪJUMA VEIKŠANA	3.1. Pētījuma metodoloģijas realizēšana	2	0,91	4,57	1,50
		3.2. Datu analīze	3	0,89	4,25	1,40
		3.3. Datu interpretēšana un secinājumu formulēšana	3	0,89	4,31	1,40
		3.4. Pētījuma procesa organizēšana	5	0,93	4,50	1,41
		<i>Apakškompetence kopā</i>	13	0,96	4,41	1,30
	4. SADARBĪBA UN KOMUNIKĀCIJA	4.1. Sadarbība pētniecības procesā	4	0,78	4,35	1,32
		4.2. Komunicēšana un publicitāte	9	0,94	4,11	1,45
		4.3. Pētījuma rezultātu praktiskais izmantojums	3	0,90	4,05	1,57
		<i>Apakškompetence kopā</i>	16	0,95	4,17	1,34
UZŅĒMĒJSPĒJAS KOMPETENCE	1. PROBLĒMRISINĀŠANAS PRASME UN JAUNRADE	1.1. Iespēju pamanīšana	4	0,86	4,04	1,33
		1.2. Radošums	4	0,81	4,25	1,28
		1.3. Vīzija	4	0,83	4,42	1,32
		1.4. Ideju izvērtēšana	3	0,84	4,75	1,31
		1.5. Ētiska un ilgtspējīga domāšana	2	0,81	4,26	1,48
		<i>Apakškompetence kopā</i>	17	0,94	4,34	1,13
	2. IEKŠĒJO UN ĀRĒJO RESURSU IDENTIFICĒŠANA,	2.1. Savu spēju novērtējums	3	0,83	5,20	1,17
		2.2. Motivācija un neatlaidība	2	0,74	5,06	1,28
		2.3. Resursu mobilizēšana	3	0,81	4,72	1,19

"Augstākajā izglītībā studējošo kompetenču novērtējums un to attīstības dinamika studiju periodā" ESF projekta Nr.

8.3.6.2. "Izglītības kvalitātes monitorings sistēmas izveide un īstenošana" ietvaros

Projekta līguma numurs: ES-6.2/17/154-23-12.3e.12/408

	MOBILIZĒŠANA UN EFEKTĪVA IZMANTOŠANA	2.4. Finanšiālā un ekonomiskā kompetence	3	0,82	4,10	1,43
		2.5. Komunikācija un cilvēkresursu mobilizēšana	3	0,89	4,56	1,42
		<i>Apakškompetence kopā</i>	<i>14</i>	<i>0,92</i>	<i>4,73</i>	<i>1,03</i>
	3. INICIATĪVA UN ORIENTĀCIJA UZ RĪCĪBU	3.1. Iniciatīvas uzņemšanās	3	0,90	4,98	1,25
		3.2. Plānošana	3	0,86	4,97	1,23
		3.3. Rīcība nenoteiktības apstākļos	3	0,75	4,85	1,21
		3.4. Komandas darbs	3	0,77	4,46	1,34
		3.5. Mācīšanās no pieredzes	3	0,85	5,15	1,21
		<i>Apakškompetence kopā</i>	<i>15</i>	<i>0,93</i>	<i>4,88</i>	<i>1,04</i>

"Augstākajā izglītībā studējošo kompetenču novērtējums un to attīstības dinamika studiju periodā" ESF projekta Nr.
8.3.6.2. "Izglītības kvalitātes monitoringa sistēmas izveide un īstenošana" ietvaros
Projekta līguma numurs: 8.3.6.2/17/I/001 (23-12.3e/19/103)

4. pielikums.

NOVĒRTĒŠANAS DATU FAKTORANALĪZE

STUDĒJOŠO CAURVIJU KOMPETENČU

Kompe- tences	Apakš- kompetences	Dimensijas	Faktoru svāri					
			F 1	F 2	F 3	F 4	F 5	F 6
DIGITĀLĀ KOMPETENCE	1.INFORMĀCIJAS PRATĪBA UN DATPRATĪBA	1.1.Informācijas un digitālā satura pārlūkošana un meklēšana, datu filtrēšana	0.548					
		1.2.Datu, informācijas un digitālā satura novērtēšana	0.491					
		1.3.Datu, informācijas un digitālā satura pārvaldība	0.662					
	2.KOMUNIKĀCIJA UN SADARBĪBA	2.1.Mijiedarbība (interaction), izmantojot digitālās tehnoloģijas	0.584					
		2.2.Dalīšanās (sharing), izmantojot digitālās tehnoloģijas	0.685					
		2.3.Sadarbība, izmantojot digitālās tehnoloģijas	0.588					
		2.4.Tīkla etiķete (netiquette)	0.497					
		2.5.Digitālās identitātes pārvaldība	0.648					
	3. DIGITĀLĀ SATURA VEIDOŠANA	3.1.Digitālā satura izstrāde	0.696					
		3.2.Digitālā satura integrēšana un atkārtota pilnveidošana	0.688					
		3.3.Autortiesības un licences	0.479					
		3.4.Programmēšana	0.724					
	4. DROŠĪBA	4.1. Ierīču aizsardzība	0.780					
		4.2. Personas datu un privātuma aizsardzība	0.815					
		4.3. Veselības un labklājības aizsardzība	0.737					
		4.4. Vides aizsardzība	0.523					
	5. PROBLĒMU RISINĀŠANA	5.1. Tehnisku problēmu risināšana	0.727					
		5.2. Vajadzību noteikšana un tehnoloģiskie risinājumi	0.854					

Projekta līguma numurs: ES-627/12/1/004/28-12-3-5/19/149		5.3. Digitālo prasmju trūkumu konstatēšana	0.637					
GLOBĀLĀ KOMPETENCE	1. INFORMĀCIJAS PĀRVALDĪBA	1.1. Informācijas meklēšana		0.579				
		1.2. Informācijas satura izvērtēšana un pārvaldība		0.617				
	2. DAUDZVEI- DĪBAS APZINĀŠA- NĀS LOKĀLAJĀ UN GLOBĀLAJĀ KOPIENĀ	2.1. Atšķirīgu pasaules uzskatu apzināšanās un izpratne		0.715				
		2.2. Sadarbība lokālā un starptautiskā līmenī				0,805		
		2.3. Dažādības politikas pārvaldība		0.652				
		2.4. Radikalizācijas (naida, vardarbības sludināšana, apdraudējums cilvēktiesībām un aicinājums uz sabiedrības šķelšanos) draudu pazīmju atpazīšana		0.484				
	3. STARPKUL- TŪRU KOMUNI- KĀCIJA UN SADARBĪBA	3.1. Komunikācija daudz kultūru vidē		0.636				
		3.2. Rīcības modelēšana starpkultūru kontekstā		0.632				
		3.3. Iesaistīšanās starptautiskās aktivitātēs				0,686		
	4. VĒRTĪBAS UN ATTIEKSMES STARP KULTŪRU VIDĒ	4.1. Morālie un ētiskie principi un rīcība		0.559				
		4.2. Saskarsmes prasmes starpkultūru un starpreliģiju situācijās		0.654				
		4.3. Rīcība iekļaujošas vides veicināšanai				0,633		
INOVĀCIJAS KOMPETENCE	1. RADOŠUMS	1.1. Ideju ģenerēšana			0.721			
		1.2. Uzlabojumi			0.755			
		1.3. Problēmu risināšana			0.702			
		1.4. Radoša attieksme			0.777			
	2. KRITISKA DOMĀŠANA	2.1. Alternatīva domāšana			0.669			
		2.2. Identificēšana un analizēšana			0.589			
		2.3. Vispārināšana			0.649			
		2.4. Novērtēšana			0.624			
	3. INICIATĪVA	3.1. Citu darbības rosināšana			0.790			
		3.2. Mobilizēšana			0.841			
		3.3. Darba īstenošanas organizēšana			0.740			
		3.4. Ar risku saistītas iniciatīvas uzņemšanās			0.687			
		3.5. Aktīva iesaiste un patstāvība			0.780			

	4. KOMANDAS DARBS	4.1. Sadarbības prasme			0.621			
		4.2. Komandas darba uzlabošana			0.693			
	5. TĪKLOŠANĀS (NETWORKING)	5.1. Nepieciešamo kontaktu veidošana komandas darbā (iekšējā tīklošanās)			0.654			
		5.2. Tīklošanās ārpus organizācijas			0.603			
PILSONISKĀ KOMPETENCE	1. PILSONISKO TIESĪBU UN PIENĀKUMU IZPRATNE UN ĪSTENOŠANA	1.1. Pilsonisko tiesību un pienākumu saistība				0.645		
		1.2. Sociālā taisnīguma pārvaldība		0.705				
	2. DEMOKRĀTISKĀS SABIEDRĪBAS PRINCIPU PĀRZINĀŠANA UN IZMANTOŠANA	2.1. Saistošo normatīvu pārvaldība				0.643		
		2.2. Lokāla un starptautiska sadarbība				0.802		
		2.3. Politiskās sistēmas pārvaldība				0.686		
	3. IESAISTE KOPIENĀ	3.1. Iesaiste lokālā un nacionālā līmenī				0.885		
		3.2. Iesaiste globālās kopienas līmenī				0.833		
		3.3. Sociālo un politisko protestu pārvaldība				0.760		
	4. PILSONISKĀ RĪCĪBSPĒJA	4.1. Pilsoniskā iesaiste un rīcībspēja vietējā kopienā				0.793		
		4.2. Pilsoniskā iesaiste un rīcībspēja globālā kontekstā				0.833		
PĒTNIECĪBAS KOMPETENCE	1. ATTIEKSME UN ĒTIKA	1.1. Pētnieciskā interese					0.594	
		1.2. Atbildīga pētniecība					0.710	
		1.3. Pētnieciskā ētika					0.758	
	2. ZINĀŠANU KONCEPTUALIZĒŠANA / PĒTĪJUMA PLĀNOŠANA	2.1. Pētījuma konteksta izpratne					0.768	
		2.2. Informācijas avotu kritiska analīze					0.663	
		2.3. Pētījuma konceptualizēšana / dizaina veidošana					0.843	
		3.1. Pētījuma metodoloģijas realizēšana					0.893	

	3. PĒTĪJUMA VEIKŠANA	3.2. Datu analīze					0.880	
		3.3. Datu interpretēšana un secinājumu formulēšana					0.866	
		3.4. Pētījuma procesa organizēšana					0.881	
		4.1. Sadarbība pētniecības procesā					0.566	
	4. SADARBĪBA UN KOMUNIKĀCIJA	4.2. Komunicēšana un publicitāte					0.747	
		4.3. Pētījuma rezultātu praktiskais izmantojums					0.654	
	1. PROBLĒM- RISINĀŠANAS PRASME UN JAUNRADE	1.1. Iespēju pamanīšana						0.669
		1.2. Radošums						0.718
		1.3. Vīzija						0.799
		1.4. Ideju izvērtēšana						0.807
		1.5. Ētiska un ilgtspējīga domāšana						0.631
		2.1. Savu spēju novērtējums						0.638
		2.2. Motivācija un neatlaidība						0.645
		2.3. Resursu mobilizēšana						0.682
		2.4. Finansiālā un ekonomiskā kompetence						0.626
		2.5. Komunikācija un cilvēkresursu mobilizēšana						0.627
UZŅĒMĒJSPĒJAS KOMPETENCE	2. IEKŠĒJO UN ĀRĒJO RESURSU IDENTIFICĒŠANA, MOBILIZĒŠANA UN EFEKTĪVA IZMANTOŠANA	3.1. Iniciatīvas uzņemšanās						0.696
		3.2. Plānošana						0.716
		3.3. Rīcība nenoteiktības apstākļos						0.641
		3.4. Komandas darbs						0.585
		3.5. Mācīšanās no pieredzes						0.615
	3. INICIATĪVA UN ORIENTĀCIJA UZ RĪCĪBU							